

**Itota Codito ingantedö ante
Wää
nänö watapæ ante
yewæmongainta**

*Wængonguii nänö Angaïnö ante né ëmongaingä
Waocä bagacäimpa*

¹ Wëenëñedë pönii Wængonguii nänö mä badöñedë Wængonguii nänö Angaïnö ante né ëmongaingä iñömö do ingacäimpa. Tömengä Wængonguii weca quëwengacäimpa. Ayæ adocä adobaï né Wængonguii ïnongä ingacäimpa.

² Wëenëñedë pönii tömancoo badönämaï iñedë mäningä do Wængonguii weca quëwengacäimpa.

³ Wængonguii angä eñeninque adocä tömancoo badongacäimpa. Tömengä wii badongä baï Wængonguii nänö badongaincoo tömancoo edæ dæ ancædönimpa.

⁴ Mäningä iñömö mönö quëwenguïnö entawengacäimpa. Ayæ mönö quëwenguïnö edæ entawëninque tömengä waodäni beyæ né ñäö baï ïnongä ingacäimpa.

⁵ Tömengä né ñäö baï ingaingä inte mönö wëmö iñömö ta tamongä ate adoyömö ñäö baï bayonte edæ mönö wëmö iñömö edæ mänii ñäö ædö cæte mönæ ëmonguïi.

⁶ Onguïñængä adocanque ingante Wængonguii da pönongä pöningä ingampa. Tömengä ëmöwo, Wää, ante pëmonte ingacäimpa.

⁷ Tömengä iñömö Wængonguii nänö ñäö ëmömämo ante edonque pönii bacæimpa, ante né ñäö baï ingaingä ingantedö ante apænecæte ante pongacäimpa. Adocä

apænecä beyænque waodäni tömänäni tömengä nänö nē apænedongä ingante pönencädänimpa, ante pongacäimpa. ⁸ Incæte mäningä wii ñääö baï ingaingä ingampa. Wæætë tömengä, Wacä waodäni beyæ nē ñääö baï ingaingä ingampa, ante apænecæte ante pongacäimpa. ⁹ Në nö ñääö baï nē ingaingä iñömö waodäni tömänäni ïnänite tömengä nänö ñääö émömämo pönoncæte ante inguipoga wææpongacäimpa.

¹⁰ Tömengä inguipoga iñömö quëwengacäimpa. Ayæ tömengä inguipoga nē badongaingä iñongante inguipogaque quëwénäni wæætë Baa änique tömengä ingante ædö cæte ate baï pönenguïnäni. ¹¹ Tömengä edæ tömengä qui weca pongacäimpa. Pongä ate tömengä guiidënäni incæ tömengä ingante ænämaï ingadänimpa. ¹² Incæte tömengä ingante nē ængaïnäni iñömö tömengä émöwo, Codito, ante nē wede pönénäni iñönänite tömengä töménäni ïnänite Ao änique edæ, Wængonguï wénäni bacædänimpa, ante pönö cægacäimpa. ¹³ Ayæ Wængonguï wénäni iñömö wii waocä eñate baï ïnänipa. Waocä, Botö wë manguinque, ante ænämaï iñongante eñadänipa. Wii nänöogængä angä beyænque ïnänipa. Wæætë Wængonguï tömenganque cæcä ate töménäni tömengä wénäni badänipa.

¹⁴ Tömengä iñömö edæ, Wængonguï nänö Angaïnö, ante nē émongaingä ïnique Waocä eñate bagacäimpa. Waocä eñate badinque tömengä mönö weca quëwengacäimpa. Mæmpo Wængonguï Wengä adocanque inte adocä godömenque ñænængä inte nē cædongä ingä atamönipa. Adocä Mæmpo weca quëwente nē pongä iñömö

tömengä nanguï waadete pönö cædongä inte nöingä änongä ingampa. ¹⁵ Wää iñömö, Mäningä æbänö ingää, ante apænecäimpa. “Mäningä botö në apænedongä ingantedö ante iimai apænetabopa. Botö täno pömo imopa. Tömengä në ayæ Ponguingä iñömö godömenque ñænængä inte cædongä ingampa. Edæ botö eñadämaï iñedë tömengä do ingacäimpa,” ante nanguï poni yedæ änинque Wää apænegacäimpa.

¹⁶ Mäningä në ayæ Ponguingä iñömö nanguï poni waadete pönö cædinque tömengä wæætë wæætë nänö entawenö ante pönongä æninque tomompa. ¹⁷ Edæ Wængonguï tömengä nänö wææ angaïnö ante apænecä eñeninque Möitee wodi wæætë adodö ante yewæmöninque waodäni ïnänite godongacäimpa. Wængonguï nänö waadete pönö cægaïnö ante nöingä nänö angaïnö ante guiquenë Itota Codito beyænque eñemompa. Itota Codito iñömö mönü në Ponguingä ingaingä ingampa. ¹⁸ Mönü waocabo tömämö incæ Wængonguï ingante cöwë adämaï imompa. Incæte tömengä adocanque Wengä Wængonguï weca në quëwénongä inte, Mæmpo æbänö ingaingä ingää, ante tömengä odömongä ate pönemompa.

Wää œpænë guidönongä, Botö wü Codito imopa, angä

(Mäateo 3.11-12; Mäadoco 1.7-8; Odoca 3.15-17)

¹⁹ Oodeoidi awenëidi Eedotadëe quëwénäni iñömö Wængonguï quï, ante në godönäni tönö Debii wodi pæinäni ïnänite da godönäni Wää weca godänipa. Gote pöninque adodäni, Æbidö iñomi ïmii, ante apænebi eñemönie, änönäni Wää iimai

äningarque ²⁰ nämä wææ äñämaï inte wæætë, Botö wii Codito ïnömo ïmopa, ante edonque pöni angantapa.

—Botö wii Codito ïnömo ïmopa.

²¹ Äñongante tömënäni wæætë tömengä ingante,

—Æbidö ïnömi ïmii, Ediya wodi ïnömi ïmii.

Apænebi eñëmönie.

Ante äñäni eñëninque tömengä,

—Wabo ïmopa.

Ante äñongä tömënäni wæætë,

—Wængongui beyæ në apænebi ayæ Ponguümi ïnömi ïmitawo.

Äñäni eñëninque tömengä,

—Wabo ïmopa.

Ante angantapa.

²² Tömënäni iinque äningarque,

—Æbidö ïnömi ïmii, ante apænebi eñëmönie töö. Mönitö ïmönite në da pönönïnäni weca godinque mönitö tömënäni ïnänite, Æbidö ïmii, ante ancæmönimpa. Iinque bitö nämä incæ æbänö ämii.

²³ Äñönäni Wää wæætë tömënäni ïnänite, Itaiya wodi në Wængongui beyæ në apænecä nänö angainö baï ante iïmaï ante apænebo eñencæmïnimpa.

—Önömæca incæ në aa pebo ïnömo inte botö tömëmo pepämo iïmaï näni eñëno impa. “Awëñë nänö ponguïnö ante töïnö pïnonte baï tee möedäni,” ante aa pebopa, angantapa.

²⁴ Paditeoidi në wadö tedete wadö cædäni näni cabö ïnönäni inte tömënäni pancadäniya ïnänite da godönäni Wää weca në godänipa. ²⁵ Gote pöninque mänïnäni guiquëñë,

—Bitö wii Codito ïnömi inte wii Ediya wodi ïnömi inte ayæ wii Wængongui beyæ në apænebi ayæ

Ponguümi ïnömi ïmipa. Bitö ædö cæte waodäni ïnänite æpænë guidömi ïmii.

26 Ante äñönäni Wää wæætë,

—Botö önonque æpænë guidönömo ïmopa. Wæætë mïnitö weca adocanque a ongongä ïñongante, Tömengä æcänö ingää, ante mïnitö èñenämaï ïmipä. **27** Botö täno pömo ïmopa. Tömengä né ayæ Ponguingä ingampa. Botö önonque wædænque cæbo inte ædö cæte tömengä awæncata incæ ñi cæte cæbo ïmoo.

28 Betänia näni quëwëñömö Oododänö æmæmää Wää æpænë nänö guidöñömö mänömaï bagatimpa.

Itota Wængonguü Codotedo

29 Baänæ ate Itota bee tente pongä adinque Wää apænecantapa. “Aedäni, iingä Wængonguü da pönongä pöningä ingampa. Ayæ tömengä waodäni inguipoga quëwénäni näni wënæ wënæ cægaïnö ante æninque teëmë mongænte wænguingä ingampa, ante Wængonguü tömengä ingante, Codotedo, ante pönö pemongacäimpa.

30 Mäningä ïñömö botö né apænedongä ïñongante botö üimaï apænetabopa. ‘Botö täno pömo ïmopa. Onguiñængä né ayæ Ponguingä ïñömö godömenque ñænængä inte cædongä ingampa. Edæ botö èñadämaï ïñedë tömengä do ingacäimpa.’

31 Botö incæ adobaï, Tömengä æcänö ingää, ante èñenämaï intabopa. Mönö idægocabo ïñomonte, Minitö tömengä ingante èñencæmïnimpa, ante botö æpænë guidöninque pömo intabopa.”

32 Ayæ Wää, Tömengä ingampa, ante äninque, “Botö æmö ayömote Wængonguü Önöwoca incæ

öönædë owote equemö baï wææ tömengä næ gongængä atabopa. ³³ Wængonguü, Waodäni ïnänite æpænë guidöe, ante botö ïmote në da pönöningä wii botö ïmo angä baï botö, Itota æcänö ingää, ante ëñenämaïmo incædömoimpa. Incæte tömengä botö ïmote ïimaï angantapa. ‘Wængonguü Önöwoca incæ æcänö onguïñængäa wææ næ gongængä ayömi mäningä ïñömö në æpænë guidönäni baï Wængonguü Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante da pönongä waodäni mümönoque pö guiiquingä, ante cæcä ingampa.’ ³⁴ Mäninö botö adinö impa. Mänömai beyæ ïmaï ämopa, Mäningä ïñömö Wængonguü Wengä ïnongä ingampa,’ ante Wää apænegacäimpa.

Itota müñæ në täno godäni

³⁵ Baänæ ate Wää tönö tömengä ëmïñæna mënnaa adoyömö ongöñönäni ³⁶ Itota wodo tebæ cægongä adinque Wää angantapa.

—Aeda, tömengä ïñömö Wængonguü Codotedo ïnongä ingampa.

³⁷ Mäninö angä ëñeninqe Wää nänö në ëmïñæna ïñña incæ Itota ingante tee empo godaimpa.

³⁸ Itota dadi ëmænte ayongä tee empo pöna adinque angantapa.

—Quïnante pömïnaa.

Ante äñongä tömëna wæætë,

—Mætodo, æyömönö owobi. Apænebi ëñemönae.

Änatapa. Mänïne, Mætodo, ante mönö tededö, Në Odömongä, ante impa.

³⁹ Äna ëñeninqe tömengä,

—Ægodöeda go aeda.

Äñongä tömengä müñæ godatapa. Goyöna ædæ wææicä intapa. Ayæ nänö owocönë gote adinque tömëna adoönæ tömengä weca a ongönapa.

40 Wää nänö änïnö ëñeninque Itota ingante tee empo goda mënna iñonate adocanque Æntade iñömö Timönö Pegodo tönïñacä ingantapa.
41 Tömengä nänö tönïñacä Timönö ingante ancæte ante diqui diqui minte gote adinque angantapa.

—Mëetiya mönö änongä ingante atamönapa, angantapa. Tömengä iñömö Wængonguü nänö në Pönongaingä Codito ïnongä ingampa.

42 Ayæ Timönö ingante Itota weca ænte mämongä pongä adinque Itota angampa.

—Bitö Wää wë Timönömi ïmi abopa. Botö wæætë, Bitö tæïmö dicabo baï ïmipa, ante bitö ïmite mönö tededö, Quepata, pönö pemömopa. Önonque adowo ëmöwo incæ guidiego tededö, Pegodo, änänipa.

Pedipe tönö Näätänaedo ïnate Itota angä tee empo goda

43 Baänæ ate Itota, Gadideabæ ante gocæboimpa, ante pönengäimpa. Pedipe ingante adinque Itota tömengä ingante,

—Botö müñæ pöe, ämo, angacäimpa.

44 Pedipe iñömö Æntade tönö Pegodo baï Betaida näna quëwëñömö adoyömö quëwëningä ïnongaimpa. **45** Pedipe Näätänaedo weca gocä adinque tömengä ingante ïimaï äninqe,

—Wængonguü nänö wææ angaïnö ante yewæmöninqe Möitee wodi nänö në yewæmongaingä ingante mönitö atamönipa. Wængonguü beyæ në apænegaïnäni adobaï

mäningä ingantedö ante yewæmongadänimpa. Tömengä iñömö Itota Näatadeta quëwënongä inte Ootee wengä ingampa, ante angantapa.

46 Ante äñongä Näatänaedo wæætë,

—Näatadeta quëwëñömö adocanque waa quëwente pongä, ante mönitö dicæ ëñëmönüyaa.

Angä ëñëninque Pedipe iñömö,

—Pö ae, angantapa.

47 Itota ayongä Näatänaedo pongä adinque tömengä,

—Iingä iñömö näwä idægocä ïnongä inte tömengä në nö entawënongä inte babæ cædämäï ïnongä ingampa, ämopa.

48 Angä ëñëninque Näatänaedo,

—Æbänö imoo, ante bitö æbänö cæte do ëñëmii,
Ante äñongä Itota wæætë tömengä ingante,

—Pedipe iñömö bitö imite ayæ aa pedämäï iñedë
bitö iigowæncawa tæ contabi iñomite botö bitö
imitë do atabopa, angacäimpa.

49 Ayæ Näatänaedo,

—Awënë në Odömömi imi, bitö Wængongui Wëmi
iñomi imipa. Idægoidi mönö cabø iñomonte bitö
mönitö Awënë Odeyebi iñomi imipa, ämopa.

50 Äñongä Itota wæætë,

—Bitö iigowæncawa tæ contabi iñomite botö
bitö imite atabopa, ämo beyænque pönëmi imipa.
Mäninö ante adinque bitö godömenque botö
bamönengæ cæbo acæbiimpa, ämopa.

51 Tömengä godömenque angantapa.

—Bitö imite näwangä ämopa. Öönædë wi ænete
bayö Wængongui anquedoidi Waocä ëñagaingä
weca wææninque æiyönäni bitö acæbiimpa.

2

Cänaa quëwëñömö näni monguïmæno cæte bedäni

¹ Mëönaa go adoönæque iñonte Cänaa quëwëñömö Gadideabæ iñömö monguïmæno ante bedänipa. Itota wääänä adoyömö ponte ongongacäimpa. ² Itota tömengä èmïñænäni tönö tömënäni iñänite adobaï, Monguïmæno mïni bequinque, ante të të wente ænte pongadänimpa. ³ Ayæ yowepæ wædænque tï nämæ biñöömæ näni ämæ dæ bedäni adinque Itota wääänä tömengä Wengä ingante,

—Tömënäni biñöömæ dæ ämæmpa.

⁴ Äñongä Itota wæætë,

—Badä èñëmii. Botö cæquënënö tömëmoque cæquïnö impa. Botö cæyedë wïi eyepæ impa, ämopa.

⁵ Tömengä wääänä iñömö në cædäni iñänite,

—Minitö ìmïnite æbänö angä èñente cæedäni, angantapa.

⁶ Ayæ önompo æmæmpoque go adocadeque æpæncade dica inte badöincade iñömö cö cædäni ongoncadepa. Wængongui weca guiicæte ante waëmö bacämöimpä, ante äate cædänipa, ante oodeoidi näni äagaincade incadepa. Iincade pancacadea otenta ditodo næ ongoncadepa. Ayæ pancacadea tiëe ditodo næ ongoncadepa. ⁷ Në cædäni iñänite Itota,

—Æpæncadecoo iñömö æpæ eyede pönü pe ñiñæedäni.

Angä èñëninque pe ñiñængadänimpa. ⁸ Ayæ tömënäni iñänite,

—Owæta ænte wædænque mä iyænte monguïmæno ante në cædongä ingante godömini æncæcäimpa, ämopa.

Angä ëñëninque mänömaï cægadänimpa. ⁹ Ayæ monguïmæno ante në cædongä æpæ ïñimæ incæ biïnömæ badïmæ æninque, Æbänö ïmæ, ante bedinque tömengä, Itota nänö badönïmæ impa, ante ëñëñämaï ïnongäimpa. Në cædonäni Itota weca æpæ pe ñïñænäniqe ëñëñönänimpa. Ayæ monguïmæno ante në cædongä ïñömö në monguingä ingante, Nänënë pöe, aa pecä pongä ate, ¹⁰ ïimaï angantapa.

—Wadäni tömänäni waïmæ biïnömæ täno godönäni bedänipa. Ayæ ate ææmæ becæ pönäni tömo pöni bedäni adinque tömänäni biïnömæ wædænque godonte näni ænïmæ wæætë godönäni bedänipa. Bitö guiquenë ñöwoyedë waïmæ biïnömæ bitö nänënë concædïmæ ænte pömipa.

¹¹ Itota, Acædänimpa, ante mänömaï cædinque tömengä Cänaa quëwëñömö Gadideabæ ïñömö mänii mä nänö bamönengæ cægacäimpa. Mänii tæi piñænte bamönengæ cæcä adinque waodäni, Tömengä waëmö pöni inte cæcampä, ante edonque agadänimpa. Ayæ tömengä ëmiñænäni ïñömö tömengä ingante godömenque wede pönänäni bagadänimpa.

¹² Ayæ ate Capënaömö quëwëñömö Itota tömengä wääänä tönö tömengä biwiidi tönö tömengä ëmiñænäni tönö wææ gogadänimpa. Mäniñömö godinque wædænque öönæ quëwengadänimpa.

Wœngongui oncö tæiyæ waëmö bacæimpa, ante cæcä

(Mäateo 21.12-13; Mäadoco 11.15-18; Odoca 19.45-46)

¹³ Wodo pænta gogaïönæ, ante oodeoidi Patowa näni ææmæ cænguiönæ oo pöni bayedë Itota

Eedotadëe iñömö æigacäimpa. ¹⁴ Tömengä iñömö Wængonguü oncö ñænæncönë yabæcönë pö guiidinque ayongä wagadaidi obegaidi tönö equemöidi ïnänite godonte æncæte ante në mänäni ïnänite acantapa. Ayæ wadäni campio næænte në godonte ænönäni iñömö näni godonte æimpaa tæ contayönänite tömengä acantapa. ¹⁵ Yæguincamë ñænæmomo nää wënëninque que cæte ate æninque tömengä Wængonguü oncö ñænæncönë yabæcönë në ongönäni ïnänite tatodongä tao godänitapa. Adobaï obegaidi tönö wagadaidi ïnänite, Tao gobäewedäni, angä tao godänitapa. Ayæ campio næænte në godonte ænönäni töménäni tiguitamö æninque tömengä wido cæcä gueogæ gotimpa. Ayæ adodäni näni æimpaa bæ tacä guidömämæ go wææntapa. ¹⁶ Ayæ equemöidi godonte æncæte ante në mänäni ïnänite Itota,

—Minitö equemöidi ænte tao gobäewedäni. Botö Mæmpo oncönë incæ minitö aedö cæte, Mönö godonte æiñömö baï impa, ante cæminitapa töö, angacäimpa.

¹⁷ Mäninö angä eñëninque tömengä èmiñænäni Awënë Dabii nänö yewæmongaïnö ante iïmaï ante pönente wædänipa. “Bitö oncö ante waodäni waa acædänimpa, ante cæcæboimpa, ante botö nanguï cæinente wænguü wæ,” ante yewæmongatimpa.

¹⁸ Ayæ oodeoidi awënëidi pancadäniya tömengä ingante,

—Bitö mänii tömää awënë baï cæbi incæ æbänö bitö bamönengæ cæte odömömi adinque mönitö, Mäningä në angä ingampa, ante eñencæmönimpa, ämönipa.

¹⁹ Äñönäni Itota wæætë töménäni ïnänite,

—Wængongui tæiyæ waëmö oncö incæ münitö iincö bæ tate ëwëmïni ïnique botö mëonaa go adoönæque iñö müincö mænoncæboimpa, ämopa.

20 Angä ëñenique oodeoidi awënëidi pancadäniya,

—Wængongui tæiyæ waëmö oncö coadenta i tei wadepo ganca mænongadänimpa. Bitö iñömö ædö cæte, Botö mëonaa go adoönæque iñö müincö mænoncæboimpa, ämii, änänitapa.

21 Itota iñömö näma baö incæ ante, Wængongui tæiyæ waëmö oncö baï impa, ante apænecä ïnongäimpa. **22** Tömengä iincayæ wængä ate Wængongui, Ñäni ömæmöe, angä ñäni ömæmongä ate, Æbänö angacäi, ante tömengä emiñænäni pönénänitapa. Ayæ, Wængongui angä ëñente näni yewæmongaïnö nö impa, ante pönénäni inte ayæ Itota töménäni ïnänite nänö änönö ante adobaï pönengadänimpa.

*Itota, Mönö waocabo æbänö ïmöö, ante
ëñengampa*

23 Patowa näni ææmæ cæyedë Itota Eedotadëe iñömö ponte quëwënique, Acædänimpa, ante bamönengæ nanguï cæcä adinque waodäni tæiyænäni iñömö, Mäningä mönö Codito ingampa, ante pönengadänimpa. **24** Itota edæ, Waodäni tömänäni æbänö entawënäni ïnänii, ante do ëñenongä inte tömengä, Wabänö pönénäni, ante töménäni ïnänite gomö adongä ingantapa. **25** Edæ tömengä waodäni näni entawënö ante do ëñenongä ingantapa. ïnique waocä iñömö, Waodäni æbänö cædänii, ante apænecæcäimpa, ante Itota tömengä

ingante, Bitö botö ïmo adodö ancæbiimpa, ante änämaï ingacäimpa.

3

Itota tönö Nüicodemö

¹ Paditeocä adocanque tömengä ëmöwo Nüicodemö tömengä iñömö oodeoidi awënëidi tönö në godongämæ cæcä ingacäimpa. ² Adocä woyowotæ Itota weca pöninque,

—Awënë në Odömömi ëñëmi. Wængongui, Odömoncæbiimpa, ante bitö ïmite da pönongä pönimi ïmpa, do ëñëmönipa. Edæ Wængongui waocä tönö godongämæ cædämäï ingä ïnique mäningä ædö cæte bitö baï bamönengæ cæcä aquïmönii.

³ Angä ëñënique Itota wæætë,

—Bitö ïmite näwangä ämopa. Në mempoga ëñadinganque Wængongui Awënë Odeye nempo guuite aquïngä ingampa.

⁴ Äñongä Nüicodemö,

—Waocä picængä ba ate ædö cæte mempoga ëñaquingää. Tömengä nänö wäänä cæncadë ædö cæte mempoga guii æidinque ëñaquingää.

⁵ Angä ëñënique Itota angantapa.

—Bitö ïmite näwangä ämopa. Waocä æpænë guiidengä iñongante Wængongui Önöwoca cæcä beyænque mempoga ëñadinganque Wængongui Awënë Odeye nempo guuite quëwenguingä ingampa. ⁶ Baonga beyænque në ëñadäni iñömö edæ baonque ëñate quëwénänipa. Wæætë Wængongui Önöwoca cæcä beyænque në ëñadäni iñömö Wængongui Önöwoca ingante ëwocate

quëwënänipa. ⁷ Botö, Bitö mempoga ëñaquënëmi ïmipa, ante botö änö ëñëninqe, Æbämë impa, ante änämäi incæbiimpa. ⁸ Woboyæ nänö cægai**i** baï wayömö wayömö pæmænte gopa. Woboyæ nänö pæmæmämo ëñëmö incæ, Ædonö pæmænte pö, ædonö pæmænte go, ante ëñënämäi ïmompa. Wængongui Önöwoca cæcä beyænque në ëñadäni tömänäni ïnänite tömengä æbänö cæcää, ante adobaï ëñënämäi ïmompa, ämopa, ante Itota apænecantapa.

⁹ Apænecä ëñëninqe Nüicodemö,
—Æbänö inguïi.

¹⁰ Äñongä Itota wæætë,
—Idægoidi ïnänite në odömömi ïmi incæte mäninö ante ædö cæte ëñënämäi ïmii. ¹¹ Bitö ïmite näwangä ämopa. Mönitö quïemë ante ëñënümöni inte mäninö ante apænemönipa. Mönitö quïemë ante adimöni ïnique, Mänömai impa, ante apænemönipa. Minitö guiquenë möni änö ante apænemöni ëñëninqe ayæ Baa ämïni inte pönënämäi ïmipä. ¹² Botö münitö ïmînite, Inguipoga quëwënäni weca æbänö i, ante apænedimo ïmo incæte münitö ëñënämäi ïmipä. ïnique Wængongui cæcä beyænque öönædë müni quëwenguïnö ante æbänö i, ante apænebo baï ædö cæte pönenguïmñii, ante apænecantapa.

¹³ Ayæ apænedinqe, “Waodäni tömänäni öönædë æidämaï ingadânimpa. Waobo në ëñagaïmo inte öönædë quëwente në wææ pömo ïñömö botö adoboque öönædë æibo ïmopa. ¹⁴ Möitee wodi önömæca tæntæ näni badöninto ænique awää ñä cædinque gö cæcä a ongongatimpa.

Waobo ëñagaïmo ïmote adobaï awää timpodinque tüwadinque gö cädäni wægonguenëmo ïmopa. **15** Mänömaï botö ïmote cädäni adinque botö ïmote në wede pönënäni ïñömö tömänäni cöwë wænämäï quëwencädänimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

Wængonguï nänö waadete pönënö

16 “Edæ Wængonguï incæ inguipoga quëwënäni ïnänite në waadete pönengä inte tömengä Wengä adocanque onguïñængä ïñongante pönongä pongacäimpa. ïnique æcänö tömengä ingante në wede pönëna ïñömö tömengä wë womönämäï inte cöwë wænämäï quëwencæcäimpa. **17** Edæ Wængonguï incæ tömengä Wengä ingante inguipoga ïñömö da pönongä pongacäimpa. Incæte, Inguipoga quëwënäni näni pante wæquinque, ante apænte ancæte ante wii pongacäimpa. Wæætë inguipoga quëwënäni ïnänite tömengä ængä beyænque quëwencädänimpa, ante tömengä ingante da pönongä pongacäimpa.”

18 “Æcänö tömengä ingante në wede pönëna ïñömö Wængonguï tömengä ingante, Bitö pante wæquinque cæbipa, ante apænte änämäï incæcäimpa. Æcänö guiquenë wede pönënämäï ïna ïñömö Wængonguï tömengä ingante, Botö Wengä adocanque ïñongante bitö tömengä émöwo ante pönënämäï ïnömi inte wæcæbiimpa, ante do apænte angä ingampa. **19** Wængonguï nänö apænte änö ïñömö iïmaï impa. Në ñäö baï ïnongä ïñömö, Wængonguï æbänö ingää, ante inguipoga ïñömö ancæte ante pongacäimpa. Incæte waodäni tömënäni näni cädïmämo wënæ wënæ i beyænque wémö ïñömö ante waadete pönënäni ïnänipa.

Wæætë næ ñääö baï ïnongä ingante waadedämaï ïnänipa. ²⁰ Në wënæ wënæ cædönäni inte ñääö ïñömö ante püñinque Baa änique, Mönö cædinö edonque pöni badämaï ingæimpa, ante ñääö ïñömö pönämaï ïnänipa. ²¹ Waodäni Wængongui näwangä nänö ämaï næ cædönäni guiquenë, Mönö cædinö ante Wængongui mönö tönö godongämæ cæcä beyænque cætamompa, ante edonque pöni acædänimpa, ante cædinque ñääö ïñömö pöninque cædänipa.”

Wää næ guidönongä Itota ingantedö ante apænecä

²² Ayæ ate Itota tömengä ëmïñænäni tönö Oodeabæ wædænque näni quëwëñömö godänitapa. Gote pöninque mäniñömö tömänäni tönö wædænque quëwëninque Itota angä beyænque tömänäni waodäni ïnänite æpænë guidönäni guigadänimpa. ²³ Ënöö quëwëñömö æpænecä nanguï mæ adinque Wää mäniñömö guidongä guigadänimpa. Ayæ waodäni, Wää mönitö ïmönite æpænë guidonguingä, ante cöwë tömengä weca pönäni ïnänite guidongä guidänimpa. Ënöö quëwëñömö Tadïi quëwëñömö eyequeï ïnimpä. ²⁴ Mäniñedë Wää ingante ayæ tee mönedämaï ingadänimpa.

²⁵ Wää ëmïñænäni pancadäniya oodeocä adocanque tönö apænedinque, Mönö oodeocabo æbänö cæte Wængongui weca guicæte ante waëmö bacæmöimpa, ante tömänäni näni pönënö ante guëadö guëa ante tedewënänipa. ²⁶ Adodäni Wää weca ponte apænedinque,

—Në odömömi ëñëmi. Oododänö æmæmää bitö weca në pöningä ingantedö ante bitö, Mäningä ingampa, ante apænebitawo. Edæ mäningä onguïñængä iñömö adobaï æpænë guidongä guiidänipa töö. Waodäni tömänäni tömengä weca godänipa, ante wædänitapa.

27 Ante wædäni ëñëninque Wää,

—Wængonguï öönædë quëwënongä pönö angä ænninque waocä mänömaï beyæ cæcampä. **28** Botö wii Codito iñomo ïmopa. Iñæmpa Wængonguï botö ïmote täno da pönongä pönimo ïmopa. Tömengä ayæ Ponguingä, ante apænetabopa. Mänömaïnö ante apænebo ëñëniñini inte münitö tömëmïni mäninö ante në apænequëñemïni ïmïnipa. **29** Monguingä iñömö mongä ate tömengä onquiyængä nänöogængä bacampa. Tömengä guiidengä iñömö në monguingä ante wänö cöinque ëñëñongä monguingä apænecä ëñëninque, Monguingä apænecä ëñëmopa, ante watapæ tocampa. Botö adobaï Codito apænecä ëñëmopa, ante mäningä baï nanguï watapæ tobo ïmopa. **30** Tömengä iñömö godömenque ñænængä inte cædongä baquënenengä ingampa. Botö guiquenë pönömenque wædämo inte cædömo baquënenëmo ïmopa, ante Wää apænegacäimpa.

Öönædë në quëwente wææ pongä

31 Ayæ Wää godömenque apænecantapa. Öönædë në quëwente wææ pongä iñömö tömengä iñömö wii wadäni baï wædangä inte wæætë ñænængä inte cædongä ingampa. Öönædë në quëwente wææ pongä iñömö tömengä godömenque ñænængä inte cædongä ingampa. Inguipoga

ïñömö nē ëñacä guiquënë waodäni baï quëwënongä inte inguipogaque ante apænecampa.³² Tömengä Wængonguï weca quiëmë adingä inte quiëmë ëñëningä inte mäninö ante apænecä ëñëninque wadäni wæætë, Näwangä impa, ante änämaï ïnänipa töö.³³ Mäninö ante nē Ao angä guiquënë tömengä, Wængonguï näwangä angä ingampa, ante edonque pöni angä ïnongä ingampa.³⁴ Edæ Wængonguï nänö da pönöningä ïñömö Wængonguï nänö äno ante apænecampa. Tömengä ingante Wængonguï ïñömö tömengä Önöwoca ingante godongä æninqüe tömengä ædämö èwocate quëwengampa.³⁵ Mæmpo Wængonguï ïñömö tömengä Wengä ingante nē waadete pönengä ingampa. Wængonguï tömengä ingante, Bitö nempo quïnö ïninc oo tömanoo pönömo æninqüe bitö awënë bacæbiimpa, ante pönö cægacäimpa.³⁶ Æcänö Wængonguï Wengä ingante nē wede pönëna ïñömö tömengä cöwë wænämaï quëwencæcäimpa. Æcänö Wængonguï Wengä ingante nē Baa ante pönënämaï ïna guiquënë tömengä wii cöwë wænämaï quëwencæcäimpa. Edæ Wængonguï tömengä ingante ænguï nänö panguimämo cöwë cædongä ingampa, ante Wää mäniñedë ïnque apænegacäimpa.

4

Itota Tämadiabœ onquiyængä ingante apænecä

¹ Paditeoidi ïnänite ïïmaï ante tededäni ëñenänitapa. Itota pönö cædinque æpænë guidongä guiidinqüe tömengä nänö èmiñænäni ïñömö wii Wää èmiñænäni baï wædænque badäni inte nanguï

ïnäni badänipa, ante tededänitapa. ² Mänömaï änäni incæte wii Itota nē guidongä ïnongäimpa. Wæætë tömengä émiñænäni waodäni ïnänite guidönäni guigadänimpa. ³ Mäninö ante Paditeoidi do ëñenänipa, ante änäni ëñeninqe Awënë Itota Oodeabæ quëwëninque wadæ go Gadideabæ ïñömö ocæ émænte gogacäimpa.

⁴ Gadideabæ taadö Tämadiabæ ïñömö tæcæguedë ïnö godö tömengä goquënengä ïnongäimpa.

⁵ Tämadiabæ ïñömö godinque tömengä Ticada näni äñömö pongantapa. Mänii Ticada quëwëñömö eyequeï docä Aacobo wodi tömengä wengä Ootee wodi ingante, Pancabaa bitö ömæ baquiñömö, ante tömengä ingante nänö godongaïmæ ïnimpa.

⁶ Ayæ æpäämonicæ Aacobo wodi nänö ðæ wogaïmonicæ adoyömö ïnimpa. Itota taadö gobæ ïnö godinque nangæ badinque æpäämonicæ ïñömö pö tæ contayongä mänñedë tæcæ bæcæ bagatimpa. ⁷ Tæ contate ongöñongä Tämadiabæ quëwengä onquiyængä æpæ iyænte tadonte æncæte ante pongä adinque Itota tömengä ingante,

—Æpæ pönömi beboe, angantapa. ⁸ Edæ tömengä miñæ nē godäni mäninäni quëwëñömö cængü godonte æncæ godäni ïnönänimpa.

⁹ Tämadiaidi ïnänite oodeoidi cöwë gomö adäni ïnänipa, ante ëñengä inte Tämadiabæ quëwengä onquiyængä ïñömö Itota ingante,

—Bitö oodeobi ïmi incæte botö Tämadiabæ quëwëmo ïñömote bitö aedö cæte botö imote, Æpæ pönömi beboe, ämii, ämopa.

¹⁰ Äñongä Itota wæætë,

—Bitö, Wængonguü quïnö nänö pönöni ï, ante ëñente baï ayæ, Æbodö ïnömo inte bitö imite,

Æpæ pönömi beboe, ante apæneboo, ante ëñente baï bitö wæætë botö ïmote, Æpæ pönömi beboe, ancædömiimpa. Ayæ botö bitö ïmite æpæ quëwenguümaæ pönömo becædömiimpa, ämopa.

11 Angä ëñeninqe onquiyængä,

—Awënë, bitö æpæ mä iyæncade dæ ampa. Ayæ æpäämonicæ guiibæ impa. Mänimæ æpæ quëwenguümaæ bitö në apænedimæ ædönö mä iyænte ænguümi. **12** Mönö docä mæmpo Aacobo wodi iñömö, Botö æmæwo wæmo adinque botö æpäämonicæ münitö qui bacæimpä, ante ümönicæ mönö ïmonte godongacäimpä. Tömengä adomönicæ æpæ begacäimpä. Tömengä wënäni tömö tömengä cæningäidi adobaï adopæ begadänimpä. Adocä mönö docä wædangä iñongante bitö godömenque nænæmi inte në cædömi ïmitawogaa, ämopa.

13 Äñongä Itota wæætë,

—Æcämenque iñömö mänimæ bedinque wæætë gæwænte bacæcäimpä. **14** Æcämenque botö godonguümaæ në becä guiquënë tömengä gæwænämaï cöwë quëwencæcäimpä. Wæætë botö tömengä ingante tömëmo godonguümaæ godömo bedinque tömengä botö quëwënö entawente quëwencæcäimpä. Æpäämonicæ cöwë cægö baï botö tömengä mümöno godonguümaæ beyænque tömengä wænämaï nänö quëwenguünö do æninque quëwencæcäimpä, ämopa.

15 Onquiyængä tömengä ingante,

—Awënë, äninqe, Botö gæwænämaï bacæboimpa, ante mänimæ botö ïmote pönömi beboe, ämopa. Ayæ mänïñömö cöwë æpæ iyæncæ pönämaï incæboimpa.

16 Ante äñongä tömengä wæætë,
—Goe, bitö nänöogængä ingante aa pedinque
ænte mämömi pongae, angantapa.

17 Äñongä tömengä wæætë,
—Botö nänöogængä dæ ampaa.
Angä ëñenique Itota tömengä ingante,
—Bitö, Botö nänöogængä dæ angampa, äninque
nö ante ämpa. **18** Iñæmpa bitö nänöogæidi önompo
æmæmpoque iñönänite bitö töménäni iñänite
mönimi imipa töö. Ayæ ñöwoyedë onguïñængä
bitö weca në quëwengä iñömö wii bitö näwä
nänöogængä ingampa. Iñinque ñöwo bitö änö
iñömö edæ näwangä impa, ämpa.

19 Angä ëñenique onquiyængä,
—Awënë, Bitö Wængongui beyæ në apænebi imi
adinque ëñemopa. **20** Mönitö dodäni mæmpoidi
wodi, ii onquiyabo iñö gote Wængongui ingante,
Bitö Awënë Wængongui imidö anguënë, ante
ædæ wæænique angadänimpa. Minitö në
oodeoidi imini guiquenë, Wængongui ingante
waa ate apænecæte ante Eedotadëe quëwëñömö
mäniñömonque godinque ædæ wæænte
apænecæimpaa, äminipa töö.

21 Äñongä Itota wæætë,
—Onquiyæmi ëñemi. Botö änö ëñenique pönëe.
Minitö iñömö ædæ wæænique botö Mæmpo
ingante, Bitö Awënë Wængongui imidö anguënë,
ante ii onquiyabo iñö incæ Eedotadëe mäniñömö
incæ minitö mäninö ante änämaä anguiönæ oo poni
impaa. **22** Minitö tämadiaidi iñömö në Wængongui
ingante, Bitö Awënë Wængongui imidö anguënë,
ante ædæ wæænique apænemini incæte adocæ

ingante, Æbänö ingää, ante ëñënämaï ïmïnipa töö. Mönitö guiquenë në ædæ wææninque Wængongü ingante waa ate apænemöni inte adocä, Æbänö ingää, ante do ëñämöni ïmönipa. Edæ, Në wënæ wënæ cædäni wæncæ cædinäni incæ quëwencædänimpa, ante në Ængä ïñömö oodeocä ïnongä ingä apa änewëe. ²³ Botö Mæmpo ingante, Bitö Awënë Wængongü ïmidö anguënë, ante ædæ wææninque näwangä ante apænedönäni inte apænecædänimpa. Adodäni, Näwangä impa, ante nö pönente ëwocadäni inte ædæ wææninque Wængongü ingante mäninö ante watapæ apænecædänimpa. Mäninö ante näni apænequïönæ ïñömö edæ oo pöni impa. Edæ do ïnque batimpa. Wængongü, Mänömaï entawente nö pönänäni baï ïnäni ïnänite diqui diqui mïninque, Mäninäni que botö ïmote, Bitö Awënë Wængongü ïmidö anguënë, ante ædæ wææninque watapæ apænecædänimpa, angampa. ²⁴ Wængongü Önöwoaque ëwocate quëwengä ingampa. ïnique në ædæ wæænte tömengä ingante watapæ apænedäni ïñömö tömänäni, Näwangä impa, ante nö pönente ëwocadäni inte ædæ wææninque tömengä ingante watapæ apænequenäni ïnänipa, ämopa.

²⁵ Angä ëñënäinque onquiyængä,

—Botö, Mëetiya näni Codito änongä poncæcäimpa, ante do ëñämopa. Tömengä pongä ate, Æbänö ingüü, ante mönö ïmonte tömänö odömonte apænecä ëñencæmönimpa.

²⁶ Äñongä Itota wæætë,

—Botö në apænebo ïñömö Codito ïnömo ïmo apa cæbii, ämopa.

27 Tæcæ apæneyongante tömengä müñæ në godäni ocæ ëmænte ponte ayönäni tömengä iñömö onquiyængä ingante apænecä adinque, Æbänö cæ wæmönii, ante guïñente wædänitapa. Incæte, Æbänö ämii, ante, Quïnante tömengä ingante tedebii, ante adocanque incæ änämaï ìngantapa.
28 Ayæ onquiyængä tömengä iyæncade ëmö cæte näni quëwëñömö ocæ ëmænte gote pöningue waodäni iñänite apænedinque,

29 –Ægodöedäni, onguïñængä iñömö botö ïmote tæcæ adinque, Botö æbänö cæboo, ante tömänö ante botö ïmo në apænecä ingante pö aedäni. Mäningä wabänö mönü Codito ìnongä ìngantawo, ante ämopa.

30 Angä eñeninque tömënäni näni quëwëñömö tao godinque tömengä weca gogadänimpa.
31 Onquiyængä näni quëwëñömö tæcæ goyongä Itota nänö në ëmiñænäni iñömö tömengä ingante,

–Awënen në Odömömi ïmi wædænque cæe, ämönipa.

32 Ante änönäni tömengä wæætë tömënäni iñänite,

–Botö cængüi botö eadö ante quïnö i, ante münitö guiquenë tömää eñenämaï ïmïnipa töö.

33 Angä eñeninque tömengä ëmiñænäni godongämæ nämanque apænedinque,

–Wabänö wacä tömengä ingante cængüi ænte pongantawo.

34 Äñönäni Itota,

–Botö ïmote në da pönongä nänö änö baï botö cædö iñömö mänii tömëmo cængüi baï impa. Ayæ, Tömengä nänö cædö ante tömänö iñque cæbopa, ante botö cædö iñömö botö cængüi baï

adobaï impa. ³⁵ Minitö iñömö, Mëa go mëa apäicä bayonte amiñayedë tömëmoncodë gæcæmönimpa, ante wii äminitawo. Botö guiquenë minitö iminite ämopa. Waodäni inänite wi æmonte aedäni. Edæ mänänäni tömëmoncoo gæyedë baï iñänipa. ³⁶ Itota, Botö beyæ ante waodäni inänite në gædongä ingante botö, Bitö cæbipa, ante paga cædinque ñöwoyedë incæ do pönomo ængampa. Wænämäi wantæpiyæ quëwencædänimpa, ante cædinque ñöwoyedë incæ tömengä tömënäni inänite do gædongä ingampa. Iñinque botö änö ante waodäni mímöno në quiyadingä tönö në gædingä tönö guëa tocædaimpa. ³⁷ Mänömaï wëenëñedë näni angaïnö ante, Waocä adocanque tömëmö quiyacä ate wacä guiquenë në gædongä ingampa, ante næwangä ante impa. ³⁸ Tömëmoncodë iñömö cædäni baï cædämaï imini incæte minitö tömëmoncoo gæquïnäni baï bacæmïnimpa, ante botö, Waodäni botö quïnäni inänite gæcæmïnimpa, ante minitö iminite da godömo gominitapa. Wadäni iñömö do mänincodë nanguï pöni quiyate cædinque botö änö ante waodäni inänite apænegadänimpa. Minitö guiquenë mïni cædämaï iñömö incæ önonque gædimïni iminipa, ante Itota apænegacäimpa.

³⁹ Onquiyængä guiquenë tämadiaidi mäniñömö näni quëwëñömö quëwënäni inänite, "Tömengä iñömö botö imote tæcæ adinque, Botö æbänö cæboo, ante tömänö ante botö imote apænecantapa," ante apænecä ëñeninque tömënäni nanguï inäni Itota ingante pönengadänimpa. ⁴⁰ Tämadiaidi tömengä weca godinque, Bitö mönitö weca a ongöe, änäni ëñeninque tömengä mëonaa iñonte tömënäni weca

owocantapa. ⁴¹ Tömengä nänö owoyedë tömengä nänö äno beyænque godömenque tæiyænäni iñömö tömengä ingante wede pönente badänitapa. ⁴² Adodäni onquiyængä ingante,

—Wii bitö apænete änonque ante eñenique pönemöni inte mönitö tömengä apænecä adobäi eñenimöni imonipa. Ayæ, Mäningä iñömö inguipoga mönö quewencabo iñomonte tömengä näwangä mönö imonte né Ænongä ingampa, ante do eñemönipa, apænegadänimpa.

Itota cæcä beyænque awënë tönö cæcä wengä waa bacäi

⁴³ Mëönaa go ate tömengä mäniñömö quewenique wadæ godinque, Gadideabæ gocæboimpa, ante gocantapa. ⁴⁴ Itota incæ wëenëñedë, Iimaï impa, ante änongäimpa. Wængongui beyæ né apænecä inte tömengä nänö pægaïmæ incæ mäniñömö apæneyongä tömengä tönö pægäinäni guiquenë tömengä ingante wii waa adänipa töö, ante änongäimpa. ⁴⁵ Tömengä mäniï Gadideabæ nänö ponque pongä adinque gadideaidi edæ Eedotadëe iñömö Patowa näni ææmæ cæyedë Itota baï mäniñömö gote ongöñönäni, Tömengä æbänö cæcää, ante tömää adinäni inte, Bitö pömi waa amönipa, ante tömengä ingante apænegadänimpa.

⁴⁶ Ayæ Gadideabæ godinque Itota wæætë Cänaa näni quewenämö, Æpæ incæ biñömæ bacæimpa, ante wëenëñedë nänö cædïñömö adoyömö gocantapa. Capenaömö näni äñömö quewenique adocanque pancabaa awënë tönö godongämæ cæcä iñömö tömengä wëñængä

onguiñængä wënæ wënæ ïnongäimpa. ⁴⁷ Adocä onguïñængä iñömö, Itota Oodeabæ quëwente Gadideabæ pongä, änäni ëñëninque tömengä Itota weca gote angantapa. Botö wëñængä onguïñængä wæncæ cæcä iñongante bitö tömengä ingante cæbi waa bacäe. Ægodöe. ⁴⁸ Itota tömengä ingante,

—Botö, Acæminimpa, ante bamönengæ cæbo ate wæmïni inte münitö mänïnö beyænque botö ïmo pönemïni awædö.

⁴⁹ Ante apænecä ëñëninque pancabaa awënë tökö godongämæ cæcä,

—Awënë, botö wëñængä ayæ wænämaï iñedë ægodöe gocæimpa.

⁵⁰ Ante änongä Itota wæætë,

—Ñöwo wadæ goe. Bitö wëñængä iñömö quëwencæcäimpa, ämopa. Angä ëñëninque onguïñængä, Itota nänö änö nö impa, ante pönëninque wadæ gogacäimpa. ⁵¹ Tömengä, Botö oncö, ante taadonque goyongante tömengä beyæ né cædönäni tömengä ingante apænecæte ante pö bee ténanitapa. Pö bee téninque,

—Bitö wëñængä waa bacäi.

⁵² Ante apænedäni ëñëninque tömengä tömänäni iñänite, Botö wëñængä æyedënö waa bacäi, ante änongä tömänäni wæætë tömengä ingante,

—Iñmö ædæ gowayedë mäniñedë tömengä gancæ bacantapa, ante apænedänitapa. ⁵³ Ayæ wëñængä mæmpo, Bitö wëñængä quëwencæcäimpa, ante Itota botö ïmote nänö änïñedë adoyedë botö wëñængä do waa bacantapa, ante wædinque tömengä tökö tömengä näni quëwencabo tömancabo Itota ingante wede pönänäni bagadänimpa. ⁵⁴ Itota

oodeoidi weca quëwente Gadideabæ ocæ ëmænte pöninque tömengä mänïñömö ii bamönengæ cædinque mempoga nänö cædö bamönengæ bagatimpa.

5

Itota cæcä beyænque pæ opa pæ opa gocä waa bacäi

¹ Ayæ ate oodeoidi, Mönö Wængongui beyæ, ante näni ææmæ cæyedë Itota Eedotadëe iñömö æidinque ado ante gogacäimpa. ² Eedotadëe wææ cæte iñömö obegaidi näni pö guiidemö gäänë gäwapæ impa. Mänimæ gäwapæ ebledo tededö Betadapæ näni ämæ yæwedeca önompo æmæmpoque ñoncæcate iñoncöimpa. ³ Mänincöne wënæ wënæ iñäni tæiyænäni cöwë öñönönäni impa. Pancadäniya babetamönäni inte pancadäniya pæ opa pæ opa godönäni inte pancadäniya cõmane iñönäni iñänipa. ⁴ Adodäni, Æpæ incæ gopæ, ante wänö cönönäni iñönänipa. Edæ Wængongui anquedo wæætë wæætë, Mänimæ incæ incæ gopængæimpa, ante wææ pöninque cædongäimpa. Gäwapæ incæ incæ go cæpæ adinque æcänö täno mänimænë guida inte adocä quiëmë wënæ wënæ i waa badongäimpa. ⁵ Mänïñömö öñönäni weca adocanque né öñönongä iñömö todëinta i ocho wadepo ganca wënæ wënæ inte wægaingä iñongäimpa. ⁶ Adocä mänïñömö öñongä ingante Itota ponte ayongä wadäni, Mäningä wantæpiyæ mänömai wënæ wënæ inte wægaingä ingampa, ante apænedäni ëñeninqwe Itota tömengä ingante,

—Bitö, Waa baïnëmo, ämitawo.

⁷ Ante äñongä né wënæ wënæ ingä wæætë,

—Awënë, gäwapæ incæ incæ gopæñedë æcänö botö ïmote ænte guiquïnaa edæ dæ angampa. Ayæ botö, Æpænë guicæboimpa, ante goyömo wacä pöninque do täno guicä.

⁸ Ante wæyongante Itota,

—Ængæ gantie, bitö bee podonte möïmo ænte goe. ⁹ Äñongä onguïñængä iñömö iñontobæ waa badingä inte tömengä bee podonte möïmo ænte cægonte gocantapa. Oodeoidi näni guëmanguïönæ iñonte Itota mänömaï cæcantapa. ¹⁰ Mänömaï beyæ oodeoidi awënëidi iñömö onguïñængä në waa badingä ingante,

—Ñöwoönæ guëmanguïönæ iñonte mönö æbänö cæquïi, ante do wææ yewæmonte impa cæbii. Bitö bee podonte möïmo næænämaï incæbiimpa.

¹¹ Ante piiñönäni tömengä wæætë,

—Botö ïmote, Waa bae, ante në cædingä iñömö adocä incæ, Bitö bee podonte möïmo ænte goe, angä cætabopa.

¹² Angä eñeninque tömänäni tömengä ingante,

—Mäningä iñömö bitö ïmite, Bitö bee podonte möïmo ænte goe, ante në angä iñömö æcänö ingää. Apænebi eñëmönie, änänitapa.

¹³ Itota guiquenë do waodäni nanguï ïnäni ongönäni tæcæguedë go wadæ godongäimpa. Mänömaï beyæ onguïñængä në waa badingä iñömö, Në cædingä æcänö ingää, ante eñenämaï ingantapa. ¹⁴ Ayæ ate Itota Wængongui oncö ñænæncö yabæcönë go guiidinque tömengä ingante bee tënинque,

—Eñëmi, bitö wæætë waa babi ïmipa. Iñinque godömenque wënæ wënæ cædämaï incæbiimpa.

Bitö mäninö wënæ wënæ bitö cægaïnö ante ñimpo cædämaï ïmi ïnique wabänö bitö wæwenguïnque godömenque babaïmipa, ämopa.

¹⁵ Angä ëñenïnque onguïñængä wadæ gote ood-eodi awënëidi weca pöninque angantapa. Botö ïmote, Waa bae, ante në cædingä ïñömö Itota ingampa, ante apænecantapa. ¹⁶ Mänömaï beyæ Itota mäninö nänö cædinö ante guëmanguïönæ ïñonte cæcä adinque oodeoidi awënëidi ïñömö tömengä ingante togænte wënæ wënæ cædänitapa.

¹⁷ Itota töménäni ïnänite,

—Botö Mæmpo ñöwoönæ ganca tömengä nänö cædö ayæ cæcä ingampa. Ayæ botö adobaï cæbo ïmopa, ante apænecantapa.

¹⁸ Mäninö angä ëñenïnque töménäni godömenque piiñinque, Mönö tömengä ingante æbänö cæte wænömö wænguingää, ante godömenque nanguï cægadänimpa. Töménäni, Tömengä guëmanguïönæ ïñonte do cæcä ingampa. Ayæ godömenque, Wængonguï botö Mæmpo ïnongäimpa, ante tededinque tömengä, Botö Wængonguï baï ïmopa, ante baï cæcampä töö, ante töménäni godömenque piiñadänimpa.

Tömengä Wengä ingante Wængonguï pönö cæcä ate Awënë bacampa

¹⁹ Itota adodäni ïnänite ïimaï änique, “Botö münitö ïmînite näwangä ämopa. Botö Wængonguï Wëmo ïnömo incæ ædö cæte adoboque nämanque cæbo ïmoo. Botö Mæmpo æbänö cæcää adinque botö adodonque cæbopa. Edæ botö Mæmpo nänö cædö baï botö Wængonguï Wëmo inte adobaï cæbopa. ²⁰ Edæ Mæmpocä Wëmo ïñömote

tömengä botö ïmote waadete pönënique tömengä nänö cædö tömänö ante botö ïmote odömongä abo ïmopa. Ayæ münitö, Æbänö cæcä wæmöö, ante wæcæmïnimpa, ante cædinque tömengä godömenque bamönengæ nänö cædö ante botö ïmote odömongä ate botö wæætë cæbo acæmïnimpa. ²¹ Edæ botö Mæmpo iñömö æmæwo wængäinäni ïnänite, Näni ömæmönique münitö mülmïni quëwencæmïnimpa, ante pönö cæcä baï botö tömengä Wëmo iñömö adobaï cæbo ïmopa. Æcänö ingante, Bitö müi quëwencæbiimpa, ante äinëmo inte botö tömengä ingante pönö cæbo ate mülingä quëwencæcäimpa. ²² Adobaï botö Mæmpo iñömö waodäni ïnänite adinque, Æcänö waa cæcantawo, ante, Æcänö wënæ wënæ cæcantawo, ante apænte änämaï ingampa. Wæætë edæ botö tömengä Wëmo iñömote tömengä, Bitö mäninö ante waodäni tömänäni ïnänite apænte ancæbiimpa, ante cægacäimpa. ²³ Mänömaï cædinque botö Mæmpo, Waodäni botö ïmo näni waa abaï adobaï botö Wengä ingante tömänäni waa acædänimpa, ante cægacäimpa. Botö tömengä Wëmo iñömote né waa adämaï ingä iñömö tömengä botö Wæmpocä botö ïmote da pönongä ingante adobaï waa adämaï ingampa töö,” ante Itota apænecantapa.

²⁴ Ayæ apænedinque, “Münitö ïmînite näwangä ämopa. Waocä botö änö eñënique botö ïmote né da pönongaingä ingante né wede pönengä iñömö tömengä nänö apænte pante wæwenguïnö godämaï incæcäimpa. Wæætë tömengä nänö wænämaï quëwenguïnö gocæcäimpa. Edæ tömengä mönö æmæwo wænguïnö ñimpø cædinque wænämaï mönö quëwenguïnö do gocäimpa. ²⁵ Münitö

ïmïnite näwangä ämopa. Waodäni në quëwënäni incæ tömënäni æmæwo wængänäni baï ïnönäni inte tömënäni ïñömö Wængongui Wëmo botö tedepämo oo ëñencädänimpa. Ñöwoönæ tömënäni näni ëñenguïönæ do batimpa. Në ëñenäni ïñömö tömënäni näni wænämäi quëwenguïnö gocädänimpa. ²⁶ Wængongui nämä në quëwënongä inte tömänäni näni quëwämämo ante në godongä ingampa. Mänömai beyænque botö tömengä Wëmo adobaï nämä në quëwënömo inte tömänäni näni quëwämämo ante në godömo ïmopa. ²⁷ Ayæ Waobo ëñagaïmo ïñömote tömengä pönö cæcä beyænque botö në ämo badinque nämä tæi pïñænte cædinque edæ, Æcänö waa cæcantawo, ante, Æcänö wënæ wënæ cæcantawo, ante në apænte anguïmo ïmopa. ²⁸ Botö mänömaïnö ante apænebo ëñeninqe mïnitö, Æbänö angä wæmöö, ante änämäi incæmïnimpa. Edæ æmæwo wængänäni tömänäni tömënäni näni wodido në öñongaïnäni ïñönänite edæ botö tedepämo incæ tömënäni näni ëñenguïönæ oo poni impa. ²⁹ Botö tedepämo ëñeninqe tömënäni tömänäni ta poncädänimpa. Në waa cægaïnäni ïñömö wænämäi näni quëwenguïnö näni goquinque ñäni ömæmoncædänimpa. Në wënæ wënæ cægaïnäni guiquenë näni apænte pante æmæwo wæwenguïnö näni goquinque ömæmoncædänimpa cæminii,” ante Itota apænegacäimpa.

Æcänö äna ëñente cæbii, ante Itota ingante änänipa

³⁰ Ayæ godomenque apænedinqe Itota ïimaï apænecantapa. “Botö ædö cæte nämanque adoboque cæbo ïmoo. Wæætë Wængongui botö

ïmote æbänö angä ëñeninque botö mäninö ante, Æcänö waa cæcantawo, ante, Æcänö wënæ wënæ cæcantawo, ante apænte ämopa. Ayæ botö apænte änö iñömö cöwë nöönö ante impa. Edæ botö tömëmo ämaï cædämaï ïmopa. Wæætë botö Mæmpo botö ïmote né da pönongaingä nänö ämaï cæbo ïmopa. ³¹ Botö nämanque änique, Æbänö cæboo, ante apænebo baï münitö, Önonquedö ante impa, ancædöminimpa. ³² Botö æbänö cæboo, ante wacä botö beyæ ante né apænecä ingampa. Tömengä botö ïmotedö ante nänö apænedö iñömö edæ nö impa, ante ëñemopa. ³³ Minitö botö ïmotedö ante, Æbänö cæcää, ante ëñencæte ante Wää né æpænë guidönongä weca wadäni ïnänite da godöminitapa. Ayæ Wää mäninäni ïnänite botö ïmotedö ante nö apænecä ëñenänitapa. ³⁴ Botö æbänö cæboo, ante waodäni botö beyæ apænecædänimpa, ante botö änämaï ïmopa. Wæætë, Minitö botö æmo beyænque quëwencæmänimpa, ante cædinque botö mänömaïnö ante apænetabopa. ³⁵ Wää né æpænë guidönongä tömengä iñömö tî wodönoincade bæco baï ingacäimpa. Ayæ, Tömengä nänö angainö ñäö baï impa, ante adinque münitö wantæyö iñonte, Waa impa, ante watapæ tominitapa. ³⁶ Botö æbänö cæboo, ante Wää né æpænë guidönongä nänö angainö beyæ waodäni mäninö ante do ëwocadäni ingadänimpa. Ayæ botö Mæmpo, Bitö iïmaï cæe, ante, Tömää iïnque cæcæbiimpa, ante botö ïmote nänö angainö baï ante do cædömo ïmopa. Botö Mæmpo botö ïmote da pönongaingä ingampa, ante wadäni botö cædïnö beyæ do ëñenänimpa. ³⁷ Ayæ botö Mæmpo botö ïmote né

da pönongaingä ïñömö adobaï, Botö æbänö cæboo, ante apænecä ëñengadänimpa. Minitö guiquenë tömengä ingante adämaï ïmïni inte tömengä nänö tedepämo incæ cöwë ëñënämaï ïmïnipa töö. ³⁸ Ayæ botö Mæmpo botö ïmote da pönongä pöniimo ïmopa, ante mïnitö pönénämaï ïmïni inte edæ tömengä nänö angaïnö ante entawëñämaï quëwëmïni ïmïnipa. ³⁹ Wængonguï angä ëñëninquë näni yewæmongainta ædämö adömïni inte edæ mïnitö, Mäninö näni yewæmongainta amöni beyænque mönitö wænämaï möni quëwenguïnö gocæmönimpa, ante pönëmïni ïmïnipa. ïñæmpa mänintaa yewæmöninquë botö ïmotedö ante apænedinqüe yewæmongadäni apa quëwëmïnii. ⁴⁰ Botö, Minitö wænämaï mïni quëwenguïnö ante pö æedäni, äñömote mïnitö wæætë Baa äninquë botö weca pönämaï ïmïnipa,” ante Itota apænecantapa.

⁴¹ Ayæ apænedinqüe tömengä, “Waodäni botö ïmote waa adinquë apænecædänimpa, ante äñämaï ïmopa, angantapa. ⁴² ïñæmpa, Minitö æbänö cæmïnii, ante botö do ëñëmopa. Wængonguï nänö waadete pönente entawëñö mïnitö entawëñämaï quëwëmïnipa, ante do ëñëmopa. ⁴³ Wængonguï angä ëñëninquë botö wææ pöniimo adinquë mïnitö Baa ante botö ïmote pönénämaï ïmïnipa. Wacä guiquenë nämä äninquë pongä ïninquë mïnitö mäningä ingante Ao ante pönëmaïmïnipa, ante awædö. ⁴⁴ Minitö wacä ingä wacä ingä, Botö ïmote waa adinquë waa apænecædänimpa, ante cæmïni awædö. Incæte mïnitö, Mönö Wængonguï né adocanque ingaingä ingampa, ante, Tömengä mönö ïmonte waa adinquë apænecæcäimpa, ante

cædämaï ïmïnipa. Mänömaï beyæ mïnitö botö ïmote ædö cæte pönëmïni ïmïnii. ⁴⁵ Botö Mæmpo weca ongöñinque mïnitö ïmïnitedö ante botö, ïinäni wënæ wënæ cædäni ïnänitapa, ante ancæboimpa, ante mïnitö pönëmïnitawo. Mänömaïnö ante edæ pönënämäi iedäni. Wæætë Möitee wodi nänö angainö ëñente beyænque mönö quëwengæimpa, ante pönëmïnipa. ïñæmpa adocä Möitee wodi mïni né pönënongä ïñömö, Në wënæ wënæ cæmïni ïmïnipa, ante ancæcäimpa cæmïnii. ⁴⁶ Mïnitö Möitee wodi ingante pönente baï adobaï botö ïmote pönencædömïnimpä. Edæ tömengä botö ïmotedö ante yewæmongacäimpa. ⁴⁷ Möitee wodi nänö yewæmongainö ante pönënämäi ïmïni ïnique mïnitö ædö cæte botö apænedö ante ëñenique pönenguïmïnii,” ante Itota mäniñedë ïnique apænegacäimpa.

6

5.000 ganca ïnäni ïnänite Itota godongä cœnänipa

¹ Mänïnö ïnque apænête ate wantæyö ïñontë Itota wadæ godinque gäwapæ Gadideapæ näni ämæ ñemæmää tao gogacäimpa. Mänïmæ Tibediapæ näni ämæ impa. ² Tömengä wogaa tao gocä adinque waodäni tæiyænäni pö tee empo godänitapa. Tömengä, Acædänimpa, ante cædinque wënæ wënæ ïnäni ïnänite bamönengæ cæte odömongä do adinäni inte godänitapa. ³ Ayæ Itota tömengä nänö ñemïñænäni ïnänite änanquidi ænte mæicä æidinque tömënäni tömengä tönö tæ contadänitapa. ⁴ Wodo pænta gogaïönæ, ante oodeoidi Patowa näni ñemæ cæönæ oo

pöni ingatimpa. ⁵ Itota gomö ayongä waodäni tæiyænäni tömengä weca pönäni adinque tömengä Pedipe ingante,

—Mäninäni waodäni beyæ ædönö gote päö godonte æninque godömöni cænguinänii, angantapa.

⁶ Edæ Itota iñömö, Æbänö cæbaïmoo, ante do eñëningä inte mäninö ante, Pedipe æbänö cæquingää, ante acæte ante angantapa. ⁷ Pedipe wæætë tömengä ingante,

—Iñæmpa päö ante tömänäni wædænque cæncædänimpa, ante ocho apäicä cæte beyæ paga æinta æninque mänimpota godonte æninque edæ wii eyepæ imaimpa, angantapa. ⁸ Ayæ tömengä emiñængä Timönö Pegodo biwi Æntade iñömö Itota ingante,

⁹ —Mönitö weca nœ ongongä edëningä iñömö tebada näni awënënämö guiyä päö önompo æmæmpoque tönö guiyä gæyæ mœa pöni næængä ingampa. Incæte mänii cængui tæiyænäni beyæ ædö cæte eyepæ i, ante wæbopa.

¹⁰ Angä eñëningä Itota,

—Minitö tæiyænäni godongämæ ongönäni iñänite ämäni tæ contaedäni, angantapa. Tömengä nänö ämaï änäni eñëningä waodäni önomæcaque iñö nanguï gaguïmæ pæyömö do tæ contadänitapa. Onguiñænäni incæ önompo æmæmpoque müido ganca iñäni inte tæ contadäni ingadänimpa.

¹¹ Itota päö æninque, Wængongui, Bitö waa pöni pönömi ænte cænguïmöni, ante apænedinqe tömengä nänö emiñænäni iñänite godongä æninque tömänäni wæætë tæ contadäni iñänite di mæñænäni cænänitapa. Ayæ tömengä gæyæ

æninqe adobaï cæcantapa. Tömänäni iñömö näni cæinënö ante eyepæ cængadänimpa.

¹² Tömänäni tömo pöni cænäni ate tömengä emiñænäni iñänite tömengä,

—Cængui näni ao mæ ao mæ ñönöni ee öñoncoo wote badämaï ingæimpá, ante pædæ wææmpo ö æedäni.

¹³ Angä ëñente cædinque né cænäni päö önompo æmæmpoque tebada näni awenënimö näni ao mæ ao mæ ñönöni ee öñoncoo ö ænte da wénäni ate edæ otodë tipæmpoga go mentodëa cængui eyedé da wénäni contagatimpa. ¹⁴ Waodäni iñömö Itota bamönengæ nänö cædi adinque,

—Näwangä iingä iñömö Wængongui beyæ né apænecä ingampa. Tömengä inguiipoga Ponguingä, ante näni angaingä iñongäimpá, ante tæcæ änänitapa.

¹⁵ Tömänäni, Bitö mönitö Awënë Odeye bacæbiimpá, ante botö imote bæi ongoncæte ante poncæ cædänipa, ante wædinque Itota wadæ godinque adocanque äninquidi wæætë eígacäimpá.

*Itota æpcæ yædopæ dao dao gocä
(Määteo 14.22-27; Määdoco 6.45-52)*

¹⁶ Gwädecæ pöni bayö tömengä emiñænäni iñömö gäwapæ yæwedeca wæi gogadänimpa.

¹⁷ Itota angä ëñeninqe mäniñömö wæi wipodë guiidinque tömänäni, Gwäpæ æmæmää Capënaömö näni quëwëñömö mönö taocæimpá, ante tæcæ wogaa tao goyonäni dobæ wëmö bayö Itota ayæ tömänäni weca pönämaï iñongäimpá. ¹⁸ Ayæ woboyæ nanguï pæmænte pöñö æpæ mæ conta mæ conta cæyonte, ¹⁹ tömänäni wodo tinco

quidömetodo wiylate cäyönäni Itota iñömö wipo gämænö pöninque æpæ yædopæ wænömënæcapæ dao dao pongä adinque ancai guïñenänitapa.
20 Ancai guïñenönänite Itota iñömö tömänäni iñänite,

—Botö ïmopa. Guïñenämaï iedäni, angantapa.

21 Ante äñongä tömänäni Ao ante tömengä ingante wipodë æninque tömänäni näni goïnëñömö èmönaiya do tao gogadänimpa.

Waodäni Itota ante diqui diqui minte pönäni

22 Iñmö ate tæiyænäni gäwapæ ïmæ wedeca a ongönönänimpa. Ìnique tömänäni, Wipo adoque pöni mäniñömö wäi wocæ incæte Itota iñömö mäniimpodë guiidämaï iñlongante tömengä müñæ godäni adodänique guii wadæ tao godänitapa, ante adinque wædänitapa. **23** Awënë Itota do Wængongui ingante, Bitö waa pöni pönömi cænguümöni, ante apænecä ate waodäni näni päö cæniñömö pancadäniya ayæ ongönänimpa. Nöwo iñömö wapoco Tibedia näni quëwëñömö wo cæwodinque mäniñömö tömänäni näni cæniñömö eyequeï pönäni adänitapa. **24** Ìnique Itota tönö tömengä näno èmíñænäni edæ dæ änäni wædinque tæiyænäni iñömö wipodë guuite Capënaömö godinque Itota ante diqui diqui mincæte ante wogaa gogadänimpa.

Itota, Mönö quëwenguinque, ante cænguï baï ingampa

25 Adodäni gäwapæ æmæmää tao godinque tömengä ingä adinque,

—Awënenë në Odömömi ïmi æyedënö iñömö pömitawo, änänitapa.

26 Äñönäni Itota wæætë,

—Minitö ïmïnite näwangä ämopa. Minitö tömo pöni päö cænïmïni inte botö ïmote ante diqui diqui mincæ pömïnitapa töö. Wæætë edæ botö, Acæmïnimpa, ante bamönengæ cæbo beyæ mïnitö wii pömïni awædö. **27** Minitö, Mönö cængüi, ante æncæte ante cæmïni incæte inguipogaque mïni woquïnonque ante æncæ cædämaï quëwëedäni. Wæætë edæ, Mönö cængüi iinque bayedë cængüi mæ öñongæimpa, ante cædinque mïnitö, Mönö wænnämaï quëwenguinquæ gocæmöimpa, ante pönente quëwëedäni. Botö në Waobo èñagaïmo ïmo mänii cængüi mïnitö ïmïnite pönömo æncæmïnimpa. Botö Mæmpo botö ïmotedö ante, Iingä nö cæcä ingampa, ante odömongacäimpa.

28 Angä èñeninqe tömënäni tömengä ingante,

—Mönitö, Wængongui nänö cæquïmämo ante cæcæte ante quïnö cæquënëmöni ïmönii, ante wæmönipa.

29 Äñönäni Itota wæætë,

—Botö Wængongui nänö në da pönongaïmo iñömote mïnitö botö ïmote mïni wede pönënö iñömö edæ mäninö Wængongui nänö cædö impa, angantapa.

30 Mänömaï beyæ tömënäni godömenque tömengä ingante,

—Bitö, Èñencædänimpa, ante bamönengæ bitö cædö ante æbänö cæte odömömi adinque pönëmaïmönipa. Èbänö cæquïmii, ante ännewënänitapa. **31** Mönö wæmæidi önomæca näni quëwëñedë cængüi mänää näni angaï

cængadänimpa. ïimaïnö ante yewæmongatimpa. “Tömengä, Minitö cænguü, ante tömänäni ïänite öönædë ïnö mäwææ godongacäimpa,” ante näni yewæmongaïnö baï impa, ante apænedänitapa.

32 Itota wæætë tömänäni ïänite,

—Näwangä ämopa. Minitö ïmïnite öönædë mäwææ cænguü në pönongaingä ïñomö tömengä wii Möitee wodi ingacäimpa. Wæætë botö Mæmpo ïñomö tömengä mïnitö ïmïnite öönædë näni näwæ cænguü baï pönongä cæncæmïnimpa. **33** Öönædë quëwente wææ pongaingä ïñomö tömengä ïñomö, Cænguü baï ingampa, ante Wængonguü nänö në angaingä ingampa. Adocä inguipoga quëwënäni ïänite, Mini wantæpiyæ wænämaï quëwenguïnö ante pönongä æninque quëwënänipa.

34 Ante Itota apænecä èñeninque tömänäni,

—Awëñë, ñöwo mänii cænguü ïimö ïñö ïimö ïñö pönömi cæmönie.

35 Äñönäni Itota godömenque apænedinque,

—Botö ïñomö, Mini quëwenguinque, ante mïni cænguü baï ïnömo ïmopa. Botö weca në pongä ïñomö cöwë cænguü gue ænëñämaï baï quëwencæcäimpa. Ayæ botö ïmote në wede pönengä ïñomö cöwë tepæ gæwæñämaï baï quëwenguingä ingampa, ante apænecantapa.

36 Ayæ wæætë, Minitö ïmïnite do botö änö baï impa. Botö ïmote do adïmïni incæte münitö ayæ wede pönëñämaï ïmïnipa. **37** Botö Mæmpo, Bitö quïnäni bacædänimpa, ante cædinque botö ïmote pönongä æmo ïnique botö quïnäni në badäni inte tömänäni tömänäni ïñomö botö weca edæ do pönänipa. Ayæ æcämenque botö weca pöna ïnate, Botö weca pönämaï ïmipa, ante cöwë änämaï

incæboimpa. ³⁸ Edæ öönædë quëwëninque botö wii tömëmo ämaï cæcæboimpa, ante wææ pontabopa. Wæætë botö ïmote në da pönongaingä nänö ämaï cæcæboimpa, ante wææ pontabopa. ³⁹ Ayæ botö ïmote në da pönongaingä botö ïmo nänö angainö iñömö iimaï impa. Waodäni bitö quinäni bacædänimpa, ante pönömo æninqe bitö quinäni badingue adocanque incæ wë womonte wænämaï incæcäimpa. Wæætë iinque baquïönæ iñonte bitö, Ñäni ömæmöedäni, ämi eñeninqe bitö quinäni tömänäni edæ ñäni ömæmoncædänimpa. ⁴⁰ Edæ botö Mæmpo nänö angainö iñömö iimaï impa. Botö Wængongui Wëmo iñömote botö ïmote ædæmø adinäni inte edæ botö ïmote në pönänäni tömänäni cöwë wænämaï wantæpiyæ quëwencædänimpa. Mänömaïnö ante impa. Ayæ iinque baquïönæ iñonte botö mänänäni iñänite, Minitö ñäni ömæmöedäni, ämo ate ömæmoncædänimpa. Itota mänömaï apænecantapa.

⁴¹ Apænecä eñeninqe oodeoidi iñömö, Tömengä, “Botö cængui baï ïmopa, ante öönædë iñö wææ pontabopa,” angampa, ante tömengä ingantedö ante tæcæ piiinte tedewenänitapa. ⁴² Tömänäni,

—Iingä iñömö wii Ootee wengä Itota ingantawo. Tömengä mæmpo tönö wääna wii mönö adöna ïnatawo. Tömengä ædö cæte, Botö öönædë quëwente wææ pontabopa, angä anewëë.

⁴³ Ante piiñönäni Itota wæætë,

—Minitö nämanque godongämæ piiinte tededämaï iedäni. ⁴⁴ Botö Mæmpo botö ïmote në da pönongaingä wii pönö cæcä baï æcämenque incæ botö weca pönämaï incædongäimpa.

Ayæ ïinque baquïönæ ïñonte botö weca në pongä ingante, Ñäni ömæmoe, ämo ñäni ömæmoncæcäimpa. ⁴⁵ Wængongui beyæ në apænegaïnäni näni yewæmongaintaa ïlmaï ante yewæmongadänimpa. “Wængongui waodäni tömänäni ïnänite odömonte apænecä ëñencædänimpa.” Botö Mæmpo apænecä në ëñenäni ïñömö tömengä nänö odömonte apænedö ante në ëñenäni ïhönäni ïnique tömänäni tömänäni botö weca pönänipa, ante Itota apænecantapa.

⁴⁶ Ayæ apænedinque, “Mini waocabo tömämïni incæ botö Mæmpo ingante cöwë adämaï ïmïnitapa. Botonque ïñömö Wængongui weca në quëwente pömo inte botö Mæmpo ingante në adïmo ïñömö adoboque pöni ïmopa. ⁴⁷ Minitö ïmïnite näwangä ämopa. Botö ïmote në wede pönengä ïñömö tömengä cöwë wantæpiyæ nänö quëwenguïmämo do entawente quëwengä ingampa. ⁴⁸ Botö ïñömö, Mini quëwenguïnque, ante mini cængui baï ïmopa. ⁴⁹ Mini wæmæidi önomæca quëwëñedë cængui mänää näni angaï cængaïnäni incæte edæ do wængadänimpa. ⁵⁰ Botö ïñömö cængui baï ïnömo inte öönædë quëwente wææ pömo ïmopa. ïnique waocä, Cængui cænte baï quëwengæimpa, ante botö ïmote pönengä ïnique tömengä cöwë wænämaï quëwëmaingampa. ⁵¹ Botö cængui baï ïmo inte öönædë quëwengaïmo incæ wææ pontabopa. Æcänö cængui cænte baï botö ïmote pönëna tömengä ïñömö cöwë wænämaï quëwencæcäimpa. Ii cængui botö godongui botö nämä baö impa. Inguipoga quëwënäni ïnänite, Minitö quëwenguïmïni, ante botö nämä baö incæ godoncæboimpa,” ante Itota

mänömaï apænecantapa.

52 Mäninö angä ëñente wædinque oodeoidi näni cabö ïñömö godongämæ nämanque tededinque wæætë godö wæætë godö änewenänitapa.

—Mäningä ïñömö mönö ïmö tömengä nämä baö ædö cæte pönongä cænguümöni.

53 Ante tedewëñönäni Itota wæætë tömenäni ïnänite,

—Minitö ïmînite näwangä ämopa. Botö Waobo ëñagaïmo ïñömote mînitö botö baö cænämäi inte botö wepæ bedämaï ïmîni ïnique ædö cæte Wængonguü wantæpiyæ nänö quëwenguümämo entawëmîni inguümîni. **54** Botö baö në cængä ayæ botö wepæ në becä tömengä ïñömö Wængonguü wantæpiyæ nänö cöwë quëwenguümämo do entawente quëwengä ingampa. Ayæ ïnque baquïönæ ïñonte botö mäningä ingante, Bitö ñäni ömæmoe, ämo ñäni ömæmoncæcäimpa. **55** Edæ botö baö näwä cænguü baï impa. Ayæ botö wepæ näwä bequü baï impa. **56** Botö baö në cængä inte ayæ botö wepæ në becä ïñömö tömengä botö nempo ee quëwénongä ingampa. Ayæ adobaï tömengä botö ïmote entawénongä ingampa.

57 Botö Mæmpo në Quëwénongä inte botö ïmote da pönongä pönimo ïmopa. Tömengä pönö cæcä ate quëwémo ïmopa. Botö ïmote në cængä ïñömö adobaï botö cæbo beyænque quëwencæcäimpa.

58 Botö cænguü baï ïmo inte öönædë wææ pönimo ïñömö mänii cænguü baï ïmopa. Mönö wæmæidi cænguü mänää näni angaï cængainäni incæ edæ do wængadänimpa. Wæætë ñöwo wææ pömo ïñömote, Cænguü impa, ante në cænongä ïñömö

tömengä cöwë wænämäi quëwencæcäimpa, ante Itota apænegacäimpa.

⁵⁹ Tömengä mäninö ante Capënaömö näni quëwëñömö näni odömöincönë ongöninque tömënäni ïnänite odömonte apænegacäimpa.

Itota nänö änö beyænque mönö wænämäi quëwengæimpa

⁶⁰ Mäninö odömonte apænecä ëñeninque tömengä ëmïñænäni nanguü ïnäni,

—Tömengä nänö odömonte apænedinö ïñömö waadedämaänö impa. Edæ æcänö ëñëmaïnaa, ante ãnänitapa.

⁶¹ Mäninö nänö odömonte apænedinö ante tæcæ pünte tedewënäni wædinque Itota tömënäni ïnänite,

—Minitö botö äninö ante oda cæmïni inte püimini ïmimitawo, angantapa. ⁶² Ayæ godömenque apænedinque, Botö Waobo ëñagaïmo ïmo öönædë quëwente wææ pongaïmo inte adodö adoyömö æibo adinque mïnitö æbänö ante ämaïmïnii.

⁶³ Wængongui Önöwoca pönö cæcä beyænque waocä quëwengä ïnique tömengä baonque nänö ëñayö beyænque ædö cæte quëwëmaingää. Botö Wængongui Önöwoca tönö apænedinque mïnitö ïmïnite botö apænedinö beyæ mïnitö önöwoca ëwocate quëwencæmïnimpa. ⁶⁴ Incæte mïnitö weca pancadäniya ïñömö botö ïmo pönënämäi ïnänipa töö, ante Itota apænecantapa.

Edæ tömënäni weca æcänö tömengä ingante pönënämäi ingää, ante Itota do ëñenongäimpa. Ayæ tömengä ingante në godö odömonguingä æcänö ïmaingää, ante tömengä adobaï do ëñenongäimpa.

⁶⁵ Itota godömenque apænedinque,

—Botö mänii beyæ münitö ïmînîte do antabopa. Botö Mæmpo wii pönö cæcä baï æcämenque incæ botö weca pönämaï incædongäimpa, ante apænegacäimpa.

66 Mäniönæ ganca tömengä mïñæ në godäni incæ nanguü ïnäni wadæ godinque tömengä mïñæ ayæ tee empo godämaï ingadänimpa. **67** Tömänäni wadæ godäni adinque Itota önompo tipæmpoga go mæa ganca ïnäni ïnänite,

—Münitö diyæ æbänö cæquïmïni. Münitö tömänäni baï adobaï botö ïmote ëmö cæte, Wadæ goinémönipa, äminitawo.

68 Äñongä Timönö Pegodo wæætë,

—Awënë, æcänö mïñæ gobaïmönii. Wacä mönitö ïmönite në ëmïñængä iñömö edæ dæ angampa. Wantæpiyæ wænämaï möni quëwenguïnö ante æbänö gocæmönipa, ante wæyömöni bitö iñömö në apænebi ïmipa. **69** Bitö iñömö Wængongui nänö da pönönömi inte tömengä nänö Tæiyæ Waëmö iñömi ïmipa, ante pönémöni inte ëñémönipa.

70 Ante apænecä ëñéninque Itota,

—Münitö önompo tipæmpoga go mæa ganca ïmîni inte wii botö apænte ænömïni ïmînitawo. Incæte mîni cabø incæ adocanque iñömö wënæ qui ingampa, ante apænegacäimpa.

71 Timönö Icadio te wengä Codaa ingantedö ante Itota mänömaï angacäimpa. Tömengä önompo tipæmpoga go mënnaa nâni cabø adocanque ïnongä incæte ayæ ate Itota ingante odömonte në godonguingä ïnongäimpa.

7

Itota biwiidi tömengä ingante pönënämaï ïnäni

¹ Ayæ ate Itota Gadideabæ tömämæ wayömö wayömö gocä ingacäimpa. Oodeabæ iñomö oodeoidi awënëidi botö imote wænoncæ cädänipa, ante wædinque Itota, Oodeabæ wiï goïnémopa, ante mäniömæ godämaï ïnongäimpa. ² Oodeoidi, Mönö wæmæidi oncontaicoo mænöninque quëwengadänimpa, ante pönëninquë tömënäni æäemæ oo pöni ingatimpa. ³ Itota biwiidi tömengä ingante,

—Bitö ëmiñænäni bitö bamönengæ cæbi acædänimpa, ante cæcæte ante bitö iñomö ongönämaï inte wæætë Oodeabæ goquënëmi ïmipa. ⁴ Waodäni tömänäni ayönäni cæbo edonque acædänimpa, ante cæinengä iñomö tömengä wiï awëmö cæcamp. Bitö mänii cædinö do cæbi inte waodäni tömänäni bitö imite edonque pöni acædänimpa, ante odömonte cæe, ämönipa.

⁵ Edæ tömengä biwiidi incæ tömengä ingante pönënämaï ïnäni ïnönänimpa. ⁶ Mänömaï beyæ Itota tömënäni ïnänite,

—Botö wiï ñöwo goquënëmo ïmopa. Minitö guiquënë aeyedëmë gomini incæ cöwë waa impa. ⁷ Inguipogaque quëwënäni minitö iminite ædö cæte piunte badänii. Wæætë botö tömënäni ïnänite, Minitö wënæ wënæ cæmini iminipa, ante apænebo beyæ tömënäni botö imo piïnänipa. ⁸ Minitö æäemæ cädäni weca æite goedäni. Botö goquïönæ wiï eyepæ impa, ante pönëninquë botö ayæ mänimæ cädäni weca godämaï ïmopa.

9 Mäninö änинque tömengä godömenque Gadide-abæ ongonte quëwengacäimpa.

Itota näni œœmæ cæyömö gote pongacäimpa

10 Incæte tömengä biwiidi æœmæ ante godäni ate tömengä adobaï godinque wii waodäni näni ayömö gocampa. Wæætë awëmö gocantapa. **11** Ayæ näni æœmæ cæyömö oodeoidi awënëidi iñömö,

—Mäningä onguïñængä æyömönö ingää, ante tömengä ingante ante diqui diqui minte wææ wänönänitapa.

12 Tæiyænäni ponte a ongonäni godongämæ nämä tededingue tömengä ingantedö ante wæntæ wæntæ tededänitapa. Pancadäniya, “Tömengä waa cæcä ingampa.” Äñönäni wadäni iñömö, “Baa, mäningä waodäni iñänite wapiticæ mäodinque, Oda cæquïñänimpa, ante cæcä ingampa,” ante apænedönänimpa.

13 Oodeoidi awënëidi iñäni adinque guïñente wædinque wadäni tömänäni tömengä ingantedö ante waodäni eñëñönäni apænedämaï iñönänimpa.

14 Tömänäni æœmæ do cæyedë Itota iñömö Wængongui onco ñænæncönë yabæcönë æite pö guiidinque waodäni iñänite mä odömonte apænecä eñengadänimpa. **15** Tömengä odömonte apænecä eñëninque oodeoidi ancai guïñeninque,

—Æbänö cæte nanguï eñengä ingää. Edæ tömengä ecoeda adämaï iñongä ingampa.

16 Äñönäni Itota wæætë,

—Botö odömonte apænedö ante wii nämä pönëninque odömonte apænebo ïmopa. Wæætë Wængongui botö ïmote në da pönongaingä nänö angaïnö ante odömonte apænebopa. **17** Minitö,

Wængongui nänö angainö ante Itota odömonte apænecampa, ante pöneminitawo. Wæætë, Nämä pönéninque Itota odömonte apænecampa, ante pöneminitawo. ïñæmpa waocä, Wængongui nänö ämaï cæcæboimpa, ante æcänö änaa tömengä iñömö, Æcänö angä eñéninque Itota odömonte apænecää, ante do eñencæcäimpa. ¹⁸ Né nämä pönéninque apænecä iñömö tömengä nämä ante, Botö imo waa acædänimpa, ante aïnente apænecä ingampa. Wæætë edæ, Botö imo né da pönongainganque ingante waa acædänimpa, ante né aïnente cæcä iñömö tömengä edæ né nö cæte quëwënongä ingampa. Adocä, Waodäni oda cæquïnänimpa, ante töménäni ïnänite wii wapiticæ mäocä ingampa, ante Itota apænecantapa. ¹⁹ Ayæ apænedinque, “Wængongui nänö wææ angainö ante Möitee wodi wii mïnitö beyæ ante yewæmongacäi. Incæte mïnitö tömämini Wængongui nänö wææ angainö adinque eñente cædämaï iñinipa töö. Mïnitö quïnante botö imote, Wænöïnemönimpa, ante pönéninque cæminii.”

²⁰ Ante awënëidi ïnänite äñongante nangui ïnäni adoyömö ongönäni wæætë,

—Bitö wënæ tönö cæbi iñipææ, ante tömengä ingante äninque, Bitö imite æcänö wænöinente cæcää.

²¹ Ante änäni eñéninque Itota godömenque töménäni ïnänite,

—Guëmanguïönæ iñonte botö adopoque bamönengæ cæbo adinque mïnitö tömämini ancai guïnente wæminipa edæ. ²² Möitee wodi iñömö, Mïnitö wëñængä eñacä ate önompo æmæmpoque go mëönaa go adoönæque iñonte mäniönæ tömengä yabæque öö togæncæmïnimpa,

ante münitö ïmînîte odömonte apænegacäimpa. Wïi Möitee wodi mänömaï mä cæcä ingacäimpa. Wæætë wëenënedë incæ münitö wæmæidi do adodö cægadänimpa. Incæte Möitee wodi, Mäniönæ ïñonte ëö togæncæmînimpa, ante pönö angä beyænque münitö guëmanguïönæ ï incæte münitö wëñængä onguïñængä ingante ëö togæmîni ïmînipa töö. ²³ Möitee wodi nänö wææ yewæmongaïnö wido cædämaï ingæimpa, ante cædinque münitö guëmanguïönæ ïñonte edæ wëñængä onguïñængä ingante do ëö togæmînipa. Incæte edæ guëmanguïönæ ïñonte botö wënæ wënæ ïningä ingante ämo ate tömengä baö tömänö waa bacä beyænque quinante botö ïmote püümîni ïmînii. ²⁴ Waocä wabänö nänö cædî wënæ wënæ ï, ante pönëninque ædæmö ëñenämäi ïmîni inte münitö tömengä ingä, Bitö wënæ wënæ cæbi ïmipa, ante apænte änämäi iedäni. Wæætë, Æbänö ï, ante ædæmö ëñeninqe nöingä ante ancæmînimpa, ante Itota mänömaï apænegacäimpa.

Itota ïñömö Codito mönö né Ponguingä ingampa

²⁵ Mänömaï beyæ Eedotadëe quëwënäni pancadäniya,

—Mäningä ingante wænömöni wæncæcäimpa, ante awënëidi wïi änänitawo, ante mäniñedë tæcæ tedewënänitapa. ²⁶ Aedäni, tömengä ïñömö edonque pönï a ongöninqe waodäni ïnänite apæneyongä incæ mönö awënëidi tömengä ingante änämäi pæ wëenete ïnänipa töö. Tömänäni wabänö, Mäningä ïñömö näwangä Codito mönö änongä ingampa, ante pönënänitawo. ²⁷ ïñæmpa, Mäningä onguïñængä æyömönö quëwente pongä

ingää, ante do ëñëmöpa. Mönö Codito, Në Ponguingä, ante näni angaingä iñömö æyömönö quëwente pongää, ante mönö waocabo tömämö incæ ëñënämaï inguïmö ïmompa, änänitapa.

²⁸ Ayæ Itota Wængonguï oncö ñænæncönë yabæcönë odömonte apænedinqe aa pecantapa.

—Ao, Botö æbodö ïmoo, ante mïnitö ëñëmïniyaa. Ayæ botö, Æyömönö quëwente pömoo, ante mïnitö adobaï ëñëmïniyaa. Botö wii nämä pönëninque pontabopa. Botö ïmote né da pönongaingä näwangä ïnongä ingampa. Minitö, Tömengä æbänö ingää, ante ëñënämaï ïmïnipa töö. ²⁹ Botö wæætë edæ tömengä weca quëwëmo iñömote tömengä botö ïmote da pönongä pönimo inte edæ botö iñömö edæ tömengä ingante do agaïmo iñömo ïmopa, angacäimpa.

³⁰ Mäninö angä ëñëninque tömënäni, Quïnö cæte tömengä ingante bæi ongonguïmönimpä, ante pönengadänimpä. Incæte tömengä nänö wænguiönæ wii eyepæ ï beyæ tömengä ingante ö ænämaï ingadänimpä. ³¹ Tæiyænäni adoyömö pö ongönäni weca ongöninque nanguï iñäni tömengä ingante wede pönënäntapa. Tömënäni,

—Mäningä onguïñængä iñömö nanguï bamönengæ cæcä ïnongäimpa. Mönö Codito iñömö tömengä pongä ate godömenque bamönengæ cæquingä ingantawogaa.

Itota ingante bæi ongoncæte ante cædäni

³² Tæiyænäni mäniñömö ongönäni iñömö Itota ingantedö ante mänömañö ante wæntæ wæntæ tedeyönäni Paditeoidi ëñënäntapa. Ayæ, Wængonguï quï, ante né godönäni ñænænäni

tönö Paditeoidi iñömö Wængonguü oncö ñænæncö wææ wänönäni ïnänite, Minitö goedäni. Tömengä weca godinque tömengä ingante bæi ongonte ænte pöedäni, änänitapa. ³³ Itota godömenque apænedinque,

—Minitö weca wantæyö quëwëninquë botö ayæ ate botö imote në da pönongaingä weca ocæ ëmænte gocæboimpa. ³⁴ Botö ocæ ëmænte gobo ate mimitö botö imote ante diqui diqui müminí incæte adämaï inguümíni ïmínipa. Ayæ botö go quëwëñömö mimitö adoyömö ædö cæte ponguümíni ïmínii.

³⁵ Angä ëñeninqwe oodeoidi awënëidi nämanque tededänitapa.

—Mäningä, Gocæboimpa, ante ædönö goyongante mönitö diqui diqui müminque adämaï inguümöni ïmónii. Tömengä, Edæ mönö guiidënäni do panguümæ godinque guidiegoidi weca wayömö wayömö näni quëwëñömö tömengä wabänö goquingää. Ayæ guidiegoidi mäniñömö quëwëäni ïnänite odömonte apænebo ëñencædänimpa, ante apænequingää. ³⁶ Tömengä iñæmpa, “Botö imote ante diqui diqui müminí incæte mimitö botö imote adämaï inguümíni ïmínipa, angampa töö. Ayæ, Botö go quëwëñömö mimitö adoyömö dicæ ponguümíniyaa,” ante mäninö ante æbänö ante apænecantawo, angadänimpa.

Waëmö æpæ tayömö ta gopæ mönö quëwenguümæ impa

³⁷ Ayæ töménäni näni ææmæ ïnque cæönæ iñonte, Ñænæ ææmæ impa, ante godömenque nangüi cæyönäni Itota iñömö ængæ gantidinque yedæ yedæ tedecantapa.

—Në gæwænte wæcä iñömö tömengä botö weca poncæcäimpa. Ayæ botö tönö godongämæ becæcäimpa. ³⁸ Æcämenque botö ïmote në wede pönengä iñömö tömengä quëwenguïmæ ænte entawencæcäimpa. Ayæ waëmö æpæ tayömö ta gote cægomæ baï tömengä adobaï tömengä nänö entawënö godonte baï cædinque, Wadäni bete baï quëwencædänimpa, ante godö cæcæcäimpa. Wængonguï angä ëñente näni yewæmongaïnö baï ante mänömaïnö ante impa.

³⁹ Mänömaïnö ante Itota iñömö, Botö ïmote næ wede pönënäni inte ayæ ate Wængonguï Önöwoca ingante ænte entawenguïnäni iñänipa, ante pönënique mäningä Wængonguï Önöwoca ingantedö ante apænegacäimpa. Edæ Itota ayæ wænämaï inte öönædë ocæ ëmænte æidämaï nänö iñedë Wængonguï iñömö Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante ayæ da pönönämaï iñongäimpa.

Waodäni wæætë godö wæætë godö näni änewënö

⁴⁰ Mäninö nänö änö ëñenique waodäni pancadäniya,

—Näwangä impa. Mäningä iñömö, Wængonguï beyæ næ apænecä næ Ponguingä, ante näni angaingä adocä iñongä ingampa.

⁴¹ Ante änönäni wadäni guiquënë,

—Mönö Codito næ Ponguingä, ante näni angaingä mäningä ingampa.

Anäni ëñenique wæætë wadäni,

—Mönö Codito ædö cæte Gadideabæ quëwente pongä ingää, änänitapa. ⁴² Iñæmpa mönö Codito iñömö Awënë Dabii pæingä inguingäimpa. Ayæ Bedëë Dabii nänö quëwengaïñömö adoyömö

ëñaquingä ingampa, ante Wængonguü angä ëñente näni yewæmongaïnö ongö adämaï ïmïnitawo.

43 Angä ëñeninque waodäni, Itota æcänö ingää, ante mänömaï wadö wadö ante pönente tedewengadänimpa. **44** Pancadäniya, Tömengä ingante bæi ongöinämönipa, änäni incæte tömengä ingante bæi ongonte änämaï ingadänimpa.

Awënëidi Itota ingante pönënämäi ïnönäni

45 Wængonguü oncö tæiyæ waëmö oncönë wææ wänönäni ïñömö, Wængonguü quü, ante në godönäni ñænænäni töno Paditeoidi weca ocæ ëmænte pönänipa. Ocæ ëmænte pönäni adinque töménäni,

—Quïnante tömengä ingante ænte pönämäi ïmïnii.

46 Ante änönäni wææ wänönäni wæætë,
—Mäningä onguïñængä waa apænecä baï æcänö adobaï tedecä ïñömö edæ dæ angampa.

47 Änäni ëñeninque Paditeoidi guiquënen,

—Tömengä münitö ïmïnite adobaï wapiticæ mäocä oda cæte gobaïmïni bamïnitawo. **48** Änique töménäni godömenque, Awënëidi incæ Paditeoidi incæ adocanque tömengä ingante pönengä ingantawogaa. **49** Nanguü ïnäni ïñömö ongonäni guiquënen töménäni në önonänique inte Wængonguü näno wææ angainö ante ëñenämäi ïnäni inte tömengä ingante pönënäni ïnänipa. Mänömaï beyæ töménäni Wængonguü näno pangaïmämo ante wæquïnäni ïnänipa.

50 Nüicodemö ïñömö wëenëñedë Itota weca në godingä adobaï töménäni baï Paditeocä ïnongä inte apænecantapa.

51 —Waocä, Æbänö cæboo, ante nämä beyæ wææ änämaï ïñongante mönö, Tömengä ingante

pangæimpa, ante ædö cæte apænte anguii. Edæ, Wææ änämäi iñongante pangæimpa, ante dicæ wææ yewæmongadäniñaa.

⁵² Ante äñongä tömänäni,

—Bitö adobaï Gadideabæ quëwente ponte baï tedebipææ. Wængongui beyæ näni yewæmongainta ae. Adinque bitö, Wængongui beyæ né apænecä wii Gadideabæ quëwente pongä ingampa, ante do ëñencæbiimpa, ante angadänimpa.

Onquiyængä nänö towënö

⁵³ Mäniñö änäni ate tömänäni oncönë ocæ ëmænte gogadänimpa.

8

¹ Itota guiquenë Odibowænquidi näni anquidi gocantapa. ² Iimö ate ñäo bayedë tömengä Wængongui oncö ñænæncönë yabæcönë wæætë pö guicä adinque waodäni tömänäni tömengä nänö ongöñömö goto pönäni adinque Itota tömänäni ïnänite odömonte apænecæte ante tæ contacantapa.

³ Mäniñedë onquiyængä adocanque tömengä nänögængä änämäi iñongante wacä onguïñængä tönö tæcæ godö guëa mongä adäni ate né odömonäni tönö Paditeoidi iñömö mäningä onquiyængä ingante ænte pönänitapa. Tömengä ingante tæcæguedë gö cædäni ongöñongä ⁴tömänäni Itota ingante,

—Awënë né Odömömi ïmi, iingä onquiyængä iñömö wacä ingante tæcæ godö guëa mongä adäni wæmonipa. ⁵ Wængongui nänö angainö ante Möitee wodi ïimaï ante wææ yewæmongacäimpa.

Onquiyännäni mäningä onquiyängä baï cædäni iñönänite mïnitö tömänäni iñänite dicaca tacamïni wæncædänimpa. Bitö guiquënë quïnö ämii.

⁶ Mäninö ante tömänäni iñömö, Æbänö apænecää, änique, Wabänö pancadea wapiticæ tedecæcäimpa, ante cædänitapa. Edæ wapiticæ tedecä iñinque mönitö, Adocä wënæ wënæ cæcä ingampa, ante ancæmönimpa, ante cædänitapa. Itota guiquënë ædæ wææninque onguipoga tömengä önongompoga yewæmongacäimpa.

⁷ Tömänäni godömenque tömengä ingante eñencæte ante äñönäni Itota ængæ gantite tömänäni iñänite,

—Mïnitö weca adocanque ongöñinque në wënæ wënæ cædämaï ingä iñinque mäningä tåno onquiyängä ingante, Wænguümi, ante dicaca tacacæcäimpa, ante angantapa.

⁸ Änique wæætë ædæ wææninque onguipoga yewæmongacäimpa. ⁹ Mäninö angä në eñenäni iñömö adocanque wadæ go wacä wadæ go wacä wadæ go tömänäni wadæ godänipa. Picænäni tåno wadæ godäni ayæ wadäni wadæ godänitapa. Tömänäni dæ godäni adinque Itota adocanque ee ongöñongä onquiyängä ayæ adoyömö næ gongængantapa. ¹⁰ Itota ængæ gantidinque onquiyängä ingante,

—Æyömönö iñänii. Bitö ïmite apænte änique tacadämaï iñänitawo.

¹¹ Äñongä tömengä wæætë,

—Awënë, tömänäni mänömaï cædämaï iñänitapa.

Angä eñeninque Itota,

—Botö adobaï bitö ïmite apænte änique tacadämaï incæboimpa. Ñöwo goe ämopa. Bitö

wënæ wënæ cæte quëwënämämo ñimpo cæte waa quëwëe, angacäimpa.

Inguipoga quëwënäni beyæ Itota ñääö baï ïnongäimpa

¹² Ayæ Itota wæætë waodäni ïnänite apænedinque,

—Botö ïñömö inguipoga quëwënäni beyæ ñääö baï ïmodö anguënë. Æcänö botö mïñæ tee empo goda tömengä wëmö ïñömö cöwë cægönämäi ingampa. Wæætë tömengä näno quëwënö taadö edonque acæcäimpa, ante botö tömengä beyæ ñääö baï ïmopa, ante apænecantapa.

¹³ Paditeoidi guiquenë tömengä ingante,

—Bitö ïñömö nämä äninquen, Æbänö ïmoo, ante apænebi ïmipa töö. Mänömaï nämanque ante apænebi beyæ bitö änïnö önonquedö ante impa, ämönipa, pïñänitapa.

¹⁴ Itota wæætë,

—Botö ïñömö nämä äninquen, Æbänö ïmoo, ante apænebo incæ botö apænedö näwangä impa. Edæ, Botö æyömönö quëwente pömo ïmoo, ante ayæ, Ædönö gobo ïmoo, ante do ëñëmopa. Minitö guiquenë, Botö æyömönö quëwente pömoo ïmoo, ante ayæ, Ædönö gobo ïmoo, ante wii ëñëmënipa töö. ¹⁵ Waodänique, ïimaï cæedäni, ante näni wææ ante cægaï baï mïnitö wacä ingante apænte ämïni ïmïnipa. Botö guiquenë waodäni tömänäni ïnänite adinque, Æcänö waa cæcantawo, ante, Æcänö wënæ wënæ cæcantawo, ante apænte änämäi ïmopa. ¹⁶ Incæte botö mänömaï apænte ämo baï, Æbänö apænte ämoo, ante pönëninque tömëmo nö ante apænte ämopa. Edæ wii botonque apænte

ämopa. Wæætë botö Mæmpo botö ïmote në da pönongaingä ïñömö tömengä ïñömö botö tönö godongämæ cæcä ate apænteämopa. ¹⁷ Minitö mïni wææ yewæmongaintaa iïmaï ante wææ yewæmongatimp. Mënaa onguïñæna në adïna inte tömëna näna adïnö ante apæneda ëñëninque mïnitö wæætë, Nö impa, ante ëñencæmïnimpa. ¹⁸ Botö ïñömö nämä änique, Æbänö ïmoo, ante apænebo ïmopa. Ayæ botö Mæmpo botö ïmote në da pönongaingä ïñömö tömengä botö ïmotedö ante, Æbänö ingää, ante adobaï apænecä ëñencæmïnimpa.

¹⁹ Angä ëñëninque tömënäni tömengä ingante,
—Bitö Mæmpo æyömönö quëwengää.

Äñönäni Itota wæætë,
—Minitö ïñömö, Botö incæ æbänö ïmoo, ante, Botö Mæmpo incæ æbänö ingaingä ingää, ante ëñëmïni ïmïnitawogaa. Botö æbodö ïmoo, ante ëñëmïni inte baï mïnitö, Botö Mæmpo æbänö ingaingä ingää, ante adobaï ëñëmïni incædömïnimpa, ante apænegacäimpa.

²⁰ Itota Wængongui oncö ñænæncönë yabæcönë go guiidinque, Wængongui qui, ante näni da wen-cade gäänë ongonte apænedinque mäninö ante apænegacäimpa. Incæte tömengä näno wænguiönæ wii oo poni i beyænque tömengä ingante bæi on-gonte ænämaï ingadänimpa.

Itota, Botö goquïñömö mïnitö oedö cæte go-quümïni, angä

²¹ Itota wæætë tömënäni ïnänite änique,
—Botö wadæ goquïmo ïmopa. Gobo ate mïnitö botö ïmote ante diqui diqui minguiïmïni ïmïnipa.

Minitö wënæ wënæ cædömini inte wæncæmïnimpä. Botö goquïñömö mïnitö ædö cæte ponguümïnii, angantapa.

22 Mäninö beyæ oodeoidi awënëidi, Tömengä iñömö, Botö goquïñömö ante mïnitö ædö cæte ponguümïnii, ante quïnante angää. Tömengä nämä incæ, Wænonguïmo, ante pönënïnque ïimaï angantawo, ante änänitapa.

23 Itota godömenque,

—Minitö iñömö inguipoga quëwëmïni ïmïnipä. Botö guiquenë öönædë quëwente pömo ïmopa. Minitö iñömö ii inguipogaque näni quëwencabo tönö adomïni ïmïnipä. Botö guiquenë ii inguipogaque näni quëwencabo tönö adobo ïnämäi ïmopa. **24** Mänömaï beyæ botö, Minitö wënæ wënæ cædömini inte wæncæmïnimpä, ante mïnitö ïmïnite apænetabopa. Botö, Æbänö ïmoo, ante ämo ëñënïnque pönënämäi ïmïni ïnïnque mïnitö wënæ wënæ cædömini inte nö wæmaïmïnipä.

25 Ante apænecä ëñënïnque tömënäni,

—Æbidö ïmitawo.

Ante änönäni Itota wæætë,

—Botö do mïnitö ïmïnite, Æbodö ïmoo, ante nö änimo ïmopa. **26** Botö mïnitö ïmïnitedö ante nanguï anguënëmo ïmopa. Mïnitö ïmïnitedö ante ämo baï mänii botö änö mïni apænte anguinque ïmaimpä. Incæte botö ïmote nö da pönongaingä iñömö tömengä nöingä inte tömengä, Quïnö botö ïmote angää, ante botö ëñënïnö ante botö adodö ante inguipoga quëwënäni ïnänite apænebo ïmopa, angantapa. **27** Incæte tömënäni, Itota tömengä Mæmpo ingantedö ante mönitö ïmönite

apænecampa, ante ëñenämaï ingadänimpa.
²⁸ Mänömaï beyæ Itota,

—Botö Waobo ëñagaïmo iñomote mïnitö botö imote awää timpodinque tiwadinque gö cæmïni wægöñömo mïnitö mäniñedë edæ, Botö æbodö imoo, ante ëñencæmïnimpa. Ayæ botö nämä pönéninque cædämaï imopa. Wæætë Wæmpo nänö odömonte apænedö ante botö imote apænecä botö ëñenïnö ante adodö ante apænebopa, ante mïnitö adobaï mäniñedë ëñencæmïnimpa. ²⁹ Botö imote næda pönongaingä botö imote ëmö cædämaï inte cöwë botö tönö godongämæ ongongä ingampa. Edæ botö cöwë, Æbänö cæbo ate tömengä waa aquingää, ante cæbopa, ante Itota apænegacäimpa.

³⁰ Mänïnö äñongä nanguï ïnäni iñomö tömengä ingante pönengadänimpa.

Wënæ beyænque né cædäni

³¹ Oodeoidi pancadäniya né pönénäni iñönänite Itota iñomö,

—Mïnitö cöwë botö odömonte apænedinö baï cæmïni ïnique botö mïñæ nö gomïni ïmaïmïnipa. ³² Ayæ botö änö nöinö impa, ante ëñencæmïnimpa. Mänïnö nö botö änö beyænque mïnitö ñimpo cæte quëwencæmïnimpa.

³³ Ante äñongä töménäni wæætë,

—Mönitö iñomö Abadää nänö pæïmöni imöni inte mönitö cöwë waocä æcämenque beyænque né cæmöni ïnämaï intamönipa töö. Bitö iñomö, Wacä beyænque mïnitö godömenque cædämaï inte ñimpo cæte quëwencæmïnimpa, ante ædö cæte ämii.

³⁴ Äñönäni Itota wæætë,

Minitö iminité näwangä ämopa. Në wénæ wénæ cæcä iñomö tömengä wacä beyænque cæte në quëwengä baï wædongä inte edæ tömengä nänö wénæ wénæ cægañnonque ante cædinque ædö cæte aamö cæte goquingää. ³⁵ Wacä beyænque cæte në quëwengä iñomö tömengä awënë näni wencabo tönö wii cöwë godongämæ quëwengä ingampa. Awënë wengä guiquenë tömengä mæmpo tönö näna wencaya ïna beyænque tömengä awënë tönö cöwë guëa quëwengä ingampa. ³⁶ Mänömaï beyæ Wængongui Wengä minitö iminité ñimpo cæcä ñinque minitö nö ñimpo cæte quëwëninque wacä beyænque në cæcä baï ñämaï inte quëwenguimini ñimañnipa. ³⁷ Minitö iñomö Abadäö nänö pæimini iminipa, ante do ëñemopa. Incæte botö änö ante mímönë entawenämaï quëwëmini beyæ minitö botö imote, Wænömöni wæncæcäimpa, ante pönemini iminipa. ³⁸ Botö iñomö botö Mæmpo weca tömëmo adiñö ante minitö iminité apænebo imopa. Minitö guiquenë mïni mæmpo nänö angaïnö mïni ëñenïnö ante cæmïni iminipa.

³⁹ Ante apæneyongä tömënäni wæætë,
—Abadäö mönö docä mæmpo ingaingä ingampa.

Änäni ëñenïnque Itota,

—Minitö nö Abadäö wëmïni inte baï minitö tömengä nänö cægaiñö baï adobai cæcædöminimpa töö. ⁴⁰ Ñöwo iñæmpa botö, Wængongui näwangä nänö angaïnö ante botö ëñenïnö ante minitö iminité në apænebo iñomote minitö, Mönitö æbänö cæte wænömöni wænguingää, ante pönemini iminipa. Abadäö mänii mïni cægaï baï cædämaï ingacäimpa.

41 Minitö iñömö tömëmïni mæmpo nänö cægaï baï adobaï cædömïni ïmïni awædö.

Äñongante tömënäni,

—Mönitö wii wegöwæ wëmöni ïmönipa töö.
Wængonguï incæ tömengä adocanque mönitö
Mæmpo ïnongäimpa.

42 Änäni eñënenique Itota tömënäni ïnänite,

—Wængonguï näwangä münitö Wæmpocä ingä baï münitö botö ïmote waadete pönencædömïnimpa. Edæ botö Wængonguï weca quëwente münitö weca ñöwo wææ pontabopa. Botö wii nämä pönëninque pontabopa. Wæætë tömengä botö ïmote da pönongä pongaïmo ïmopa. **43** Minitö ïmïnité botö quïnö apæneboo, ante münitö quïnante eñëñämäï ïmïnii. Edæ botö änö ante, Quïnö apæneboo, ante münitö babetamö ïnäni baï iñömïni inte aedö cæte eñenguïmïnii. **44** Wënæ iñömö münitö mæmpo ïnongäimpa. Ayæ münitö mæmpo nänö cæinëwëno ante münitö adodö ante, Mönitö cæinëmönipa, ante cæmïnipa. Wëenëñedë inguipoga mä badöñedë tömengä, Botö wænonguïmo, ante do entawengä ingacäimpa. Tömengä, Quïnö näwangä impa, ante cöwë änämäï ingampa. Ayæ edæ, Quïnö änö nöinö impa, ante tömengä entawëñämäï ïnongäimpa. Adocä babæ tededinque tömengä babæ nänö entawënonque ante tedewengä ingampa. Edæ tömengä né babæ änongä ingampa. Ayæ tömengä iñömö mä babæ angaingä ingampa. **45** Incæte botö näwangä ämo beyænque münitö botö änö ante pönëñämäï ïmïnipa töö. **46** Minitö weca ongongä iñömö æcämenque incæ botö ïmote apænte änique, Bitö wënæ wënæ cæbi ïmipa, ante, Næwangä impa, ante odömönatawogaa. Botö näwangä ämo baï

münitö quïnante botö angaïnö ante pönënämaï ïmïnipa. ⁴⁷ Wængonguü wënnäni në ïnönäni ïñömö Wængonguü näno angaïnö ante ëñënäni ïnänipa. Minitö guiquenë tömengä wëmïni ïnämaï ïmïni beyæ, Tömengä quïnö angää, ante ëñënämaï ïmïnipa, ante Itota apænegacäimpa.

Abadää ayæ ëñadämaï ïñedë mönü Codito do ingangä

⁴⁸ Oodeoidi wæætë tömengä ingante,

—Bitö Tämadiabæ quëwëmi ïmipææ. Ayæ wënæ tönö cæbi ïmipææ, ante wii näwangä ämöni intamöni.

⁴⁹ Ante piiänäni ëñëninqü Itota wæætë apænedinqü,

—Botö wii wënæ tönö cædömo ïmopa. Wæætë botö ïñömö, Botö Mæmpo ingante waa acæboimpa, ante cæbo ïmopa. Minitö guiquenë botö ïmote waa adämaï ïmïnipa töö. ⁵⁰ Waodäni, Bitö waëmö ïmipa, ante botö ïmote apænecædänimpa, ante botö cædämaï ïmopa. Wæætë wacä ïñömö, Waodäni bitö ïmite apænedinqü, Waëmö ïmipa, ante apænecædänimpa, ante në cæcä ingampa. Mäningä në apænte änongä ingampa. ⁵¹ Minitö ïmïnite näwangä ämopa. Botö angaïnö ante në ëñente cæcä tömengä ïñömö wantæpiyæ wænämaï quëwencæcäimpa, angantapa.

⁵² Ante apænecä ëñëninqü oodeoidi,

—Bitö wënæ tönö cæbi ïmipa, ante ñöwo ædæmö ëñëmönipa. Abadää wodi ïñæmpa do wængacäimpa. Ayæ Wængonguü beyæ në apænedäni adobaï do wængadänimpa. Incæte bitö, “Botö angaïnö ante në ëñente cæcä tömengä

iñömö wantæpiyæ wænämaï quëwencæcäimpa, ante apænebi töö.”⁵³ Mönö docä mæmpo Abadäö wodi ñænængä inte cægaingä incæte bitö iñömö edæ, Abadäö wædangä iñongante botö iñömö godömenque ñænæmo inte cædömo ïmopa, ämitawo. Tömengä iñömö edæ do wængacäimpa. Ayæ Wængonguü beyæ në apænedäni adobaï do wængadäni apa änewëe. Bitö nämä änинque, Æcämë baï ïmoo, ante ämi.

54 Äñönäni Itota wæætë,

—Botö nämä änинque, Waodäni, Bitö waëmö ïmipa, ante botö ïmote apænecædänimpa, ante èñeinente wæbo baï waodäni botö ïmote näni waa apænedö wæætë önonquedö ante incædönimpa. Botö Mæmpo incæ mïnitö, Mönö Wængonguü ingampa, ante mïni änongä guiquenë tömengä iñömö, Bitö waëmö ïmipa, ante botö ïmote pönö apænecä apa quëwemini. ⁵⁵ Mïnitö tömengä ingante wii adinque pönënämaï ïmipä töö. Botö guiquenë tömengä ingante do agaïmo inte pönëmo ïmopa. Botö tömengä ingante adämaï ïmopa, ante baï botö mïnitö baï babæ ante ancædömoimpa. Wæætë tömengä ingante do adinque në pönengaïmo inte botö iñömö edæ tömengä nänö angainö baï në cæbo ïmopa. ⁵⁶ Inguipoga botö ponguiönæ ante mïnitö docä mæmpo Abadäö wodi incæ, Codito ponguiönæ pongä acæboimpa, ante pönëninquæ do edæ watapæ togacäimpa. Iñinque tömengä mäniönæ Codito nänö ponguiönæ adinque godömenque togacäimpa, ante Itota apænecantapa.

57 Oodeoidi tömengä ingante,

—Bitö ëñagaïi iñömö tincoenta wadepo iñämaï i incæte bitö ædö cæte, Botö Abadäö ingante atabopa, ante ämii.

58 Ante piiñönäni Itota wæætë,

—Minitö iminité näwangä ämopa. Abadäö wodi ayæ ëñadämäi iñedë botö iñömö edæ do quëwëmo ingaïmo imopa, ante apænecantapa.

59 Mäninö ante apænecä ëñeninque tömenäni iñömö tömengä ingante dicaca tacacæte ante cædinque dicacoo wææmpo ænänitapa. Incæte Itota wë womöninque Wængongui oncö ñænæncodo tao wadæ gogacäimpa.

9

Babetamö ëñagaingä incæ waa bamonte acampa

1 Itota gomonga godinque onguiñængä babetamö ëñagaingä ingante acantapa. **2** Tömengä èmìñænäni iñömö tömengä ingante,

—Awënë né Odömömi imi, mäningä onguiñængä incæ tömengä mæmpoda incæ æcänö wënæ wënæ cæda beyæ tömengä babetamö ëñacantawo, ante èñencæte ante änänitapa.

3 Itota tömenäni iñänite,

—Íngä onguiñængä incæ tömengä mæmpoda incæ tömänäni wënæ wënæ cædämäi iñänitapa. Wæætë tömengä babetamö ëñagaingä inte quëwëñongante Wængongui nänö cædö iñömö edonque pöni acæimpa, ante mäningä mänömaï ingacäimpa. **4** Iñänäni èñeedäni. Botö imote né da pönongaingä tömengä nänö cædö ante mönö müi quëwenganca mönö cæquënémö imompa. Mönö wænguiönæ iñonte mönö ædö cæte ayæ cæquümöö.

⁵ Botö inguipoga quëwëñedë botö inguipoga quëwënäni beyæ ñäö baï ïnömo ïmopa.

⁶ Mäninö ante änrique Itota onguipoga towæ tänöninque wëä wëä gopodinque aquimæ bayonte ænrique babetamongä awinca öni öni pæmongantapa. ⁷ Ayæ tömengä ingante,

—Goe. Gwäpæ Tidoee näni ämæ godinque bitö awinca ñäö mëmoe, ämopa, angantapa. Tidoepæ näni ämæ iñömö mönö tededö, Da godömæ, ante impa.

Angä eñente godinque onguïñængä ñä mëmöninque tömengä oncönë ocæ emænte pöninque do acä ingacäimpa. ⁸ Tömengä mänömaï do acä inte pongä adinque godongämæ quëwënäni tönö wëenëñedë tömengä, Pönömi æmoe, äñongante né adinäni tönö,

—Æ, īingä onguïñængä diyæ, Pönömini æmoedäni, ante né äneköningä wii adocä ingantawo.

⁹ Änäni eñeninque pancadäniya,

—Mäningä ingampa, äñänitapa.

Wadäni guiquenë,

—Wii tömengä ingä, önonque tömengä nänö emö baï emönongä ingampa.

Ante tedeyönäni onguïñængä tömenganque,

—Botö mänimodö iñomo ïmopa, angantapa.

¹⁰ Ayæ töménäni,

—Æbänö cæte bitö waa bamonte abii.

¹¹ Äñönäni tömengä wæætë,

—Onguïñængä iñömö tömengä emöwo Itota iñömö onguipoga towæ tänöninque wëä wëä gopodinque aquimæ bayonte ænrique botö

awinca öni öni pæmongantapa. Ayæ botö ïmote, “Goe. Gæwapæ Tidoepæ näni ämæ godinque bitö awinca ñä mémöe” angantapa. Angä eñéninque botö wadæ gote ñä mémöninque do waa bamonte abopa, angantapa.

- ¹² Tömänäni tömengä ingante,
—Íngä onguïñængä bitö änongä ïñömö æyömönö ingää.
Ante äñönäni tömengä wæætë,
—Botö eñénämaï ïmopa, angacäimpa.

Babetamö ïningä ingante Paditeoidi ancaa änäni

¹³ Ayæ Paditeoidi weca onguïñængä në babetamö eñagaingä ingante ænte mämönäni pongantapa. ¹⁴ Itota mänii aquïmæ badöninque babetamö ïningä awinca wi æmonte baï nänö cæönæ ïñömö oodeoidi guëmanguïönæ ïnönimpa. ¹⁵ Mänömaï beyæ Paditeoidi ïñömö adobaï eñencæte ante babetamö ïningä ingante edæ, Æbänö cæte bitö waa bamonte abii, ante äñönäni tömengä wæætë,

—Mäningä ïñömö aquïmæ æninque botö awinca öni öni pæmongantapa. Ayæ botö tömëmo awinca ñä mémöninque ñöwo waa bamömo inte abopa, angantapa.

- ¹⁶ Paditeoidi pancadäniya,
—Íngä onguïñængä ïñömö wii Wængongui weca quëwente pongä ingampa. Edæ tömengä mönö guëmanguïönæ ïñonte guëmänämaï inte do cæcampä, änänitapa.

Wadäni guiquenë,

—Íñæmpa waocä në wënæ wënæ cæcä ïnongä
inte ædö cæte mänömaï, Acæmïnimpa, ante mä
cæquingää, änänitapa.

Íninque tömänäni wadö wadö ante pönente
tedewengadänimpa. ¹⁷ Ayæ tömänäni wæætë
babetamö ïningä ingante,

—Tömengä cæcä ate bitö waa abi inte bitö edæ
tömengä ingantedö ante quïnö ämii.

Ante äñönäni onguïñængä wæætë,

—Tömengä Wængonguü beyæ në apænecä
ingampa, angantapa.

¹⁸ Babetamö ïningä iñömö, Waa bamömo ïmopa,
ante apænecä ëñeninque oodeoidi awënëidi ayæ
pönénämäi ïnänitapa töö. Tömengä mæmpoda
ïnate aa pedäni ponte apæneda ate mäniñedë
pönénänitapa. ¹⁹ Tömänäni tömëna ïnate,

—Íngä onguïñængä edæ mìnato wengä
ingantawo. Mäningä në babetamö ëñagaingä
mìnato änongä adocä ingantawo. Æbänö cæte
tömengä ñöwo waa bamonte acäi.

²⁰ Ante äñönäni tömengä mæmpoda wæætë,
Në babetamö ëñagaingä iñömö tömengä mònato
wengä ingampa, ante ëñémönapa. ²¹ Incæte
mònato, Æbänö cæte tömengä ñöwo waa bamonte
acää, ante, Æcänö tömengä awinca wi ðmonte
bai cæcäa, ante ëñenämäi ïmönapa. Minitö tömengä
ingante ëñencæte ante äedäni. Tömengä do picængä
ingampa. Tömenganque apænecä ëñencæmïnimpa,
änatapa.

²² Tömengä mæmpoda oodeoidi awënëidi ïnänite
guïñeninque mäninö ante apænedatapa. Edæ
oodeoidi awënëidi ïimaï ante do apænedönänimpa.

Æcänö Itota ingante Ao ante, Mönö Codito ingampa, äna ëñeninque edæ, Mönitö odömöincönë ongönämäi incæbiimpa, ante tömengä ingante da tadömöni tao gocæcäimpa, ante godongämæ pönente apænedönänimpa. ²³ Mänömaï beyæ tömengä mæmpoda, “Tömengä do picængä ingampa. Minitö tömengä ingante ëñencæte ante äedäni,” angadaimpa.

²⁴ Onguiñængä në babetamö ïningä ingante wæætë aa pedäni pongä ate tömengä ingante,

—Bitö Wængonguü ëñëñongä näwangä ante apænee, ämönipa. Edæ ïingä onguïñængä mäninö në cædingä wënæ wënæ cæcä ingampa, ante edæ do amönipa.

²⁵ Ante piiñönäni tömengä wæætë,

—Mäningä wënæ wënæ cæcä incæ wii wënæ wënæ cæcä incæ botö ëñenämäi ïmopa. Botö babetamömo ïnimo incæ ñöwo waa bamonte abopa. Mäninque ëñëmo ïmopa.

²⁶ Ante apænecä ëñeninque tömänäni tömengä ingante,

—Tömengä iñömö bitö ïmite æbänö cæcantawo. Æbänö cæte bitö waa bamonte abii, änänitapa.

²⁷ Tömengä wæætë,

—Minitö ïmînite do antabopa. Botö äñömote münitö ëñenämäi ïmînipa töö. Quïnante wæætë adodö ante ëñeinëmïni. Minitö adobaï, Mönitö tömengä ëmïñæmöni baquïmöni, ante ämînitawo, ante angantapa.

²⁸ Ayæ tömänäni tömengä ingante piiñte wënæ wënæ badete todinque,

—Bitö mäningä ëmïñæmi ïmipa töö. Mönitö guiquënë Möitee ëmïñæmöni ïmöni apa quëwëmii,

änänitapa. ²⁹ Wængonguü Möitee ingante apænegacäimpa, ante do ëñämönipa. ïingä guiquenë æyömönö quëwente pongää, ante ëñenämaï ïmönipa.

³⁰ Äñänäni onguïñængä wæætë,

—Mäninö minitö änинö wïwa impa äminii. Tömengä pönö cæcä waa bamonte abo incæte tömengä æyömönö quëwente pongää, ante mïnitö ëñenämaï ïmönipa. ³¹ Në wënæ wënæ cædäni iñomö Wængonguü ingante apæneyönäni tömengä töménäni ïnänite ëñenämaï ingampa, ante do ëñämompa. Wæætë Wængonguü ingante, Bitö adobique mönö Wængonguü ïmidö anguënë, ante në apænecä iñomö tömengä Wængonguü nänö angainö në ëñente cædongä inte apæneyongante Wængonguü tömengä ingante ëñencæcäimpa. ³² Waocä në babetamö ëñagaingä iñongante wacä tömengä awinca wi æmonte baï cæcä ante æyedëmenque incæ inguipoga quëwënäni dicæ änäni ëñenänitawogaa. ³³ ïingä onguïñængä iñomö wïi Wængonguü nänö da pönongä pongaingä inte baï tömengä tömänö cædämaï incædongäimpa, angantapa.

³⁴ Mäninö angä ëñeninqe töménäni wæætë,

Bitö ëñagaïñedë do wënæ wënæ cæte ëñagaïmi ïmipa. Incæte bitö mönitö ïmönite ædö cæte, Ëñencæmïnimpa, ante odömonte apænebi ïmipa töö.

Änäni ïninqe töménäni, Bitö mönitö odömöincönë ongönämaï tao gobäwe, ante tömengä ingante da tadönäni tao gogacäimpa.

Në babetamö baï ïnäni ïnänite ante Itota apænecampa

35 Tömänäni tömengä ingante da tadönänipa, ante tededäni eñeninque Itota tömengä ingante ante diqui diqui minte gote adinque.

—Bitö Waocä nē eñagaingä ingante pönëmitawo.

36 Angä eñeninque onguüñængä,

—Awënë, mäningä æcänö ïnaa. Botö tömengä ingante pönencæboimpa, ante apænebi eñëmoe.

37 Ante äñongä Itota wæætë,

Bitö tömengä ingante do abitapa. Ayæ bitö imite nē apænebo iñömö tömëmo ïmopa.

38 Angä eñeninque onguüñængä,

—Awënë, botö wede pönëmo ïmopa. Ayæ, Bitö Wængongui Wëmi imidö anguënë, ante tömengä Itota weca ædæ wææninque apænecantapa.

39 Itota iñömö edæ,

—Botö, Inguipoga quewenäni æbänö cædänii, ante apænte ancæte ante pöninque ïimaï cæbopa. Botö nē babetamönäni baï ïnäni waa bacædänimpa, ante cædinque pontabopa. Ayæ wæætë, Mönitö waa amönipa, ante nē änäni ïnänite, botö, Babetamömini baï iminipa, ante edonque odömoncæte ante pontabopa.

40 Mäninö angä eñeninque Paditeoidi pancadäniya tömengä weca nē ongönäni guiquenë tömengä ingante,

—Æbänö ämii. Iñæmpa mönitö adobaï babetamömini baï imonitawogaa.

41 Ante äñönäni Itota wæætë,

—Minitö babetamömini baï inte baï wénæ wénæ cædämäi incædömïnimpa. Wæætë mïnitö, Mönitö waa amönipa, ante nē änömïni inte mïni wentamö mongæncoo ee mongæmïni inguümïnidö anguënë, ante apænegacäimpa.

10

Në aacä tömö tömengä obegaidi

¹ Itota ayæ iïmaï apænecantapa. “Minitö ïmïnite näwangä ämopa. Onguïñængä obegaidi näni wææ cæyömö guidemö né guidämäi inte wæætë wayömö da éwa æi guicä iñömö tömengä iñömö né awämö ö ängä ïnongä inte adobaï wadäni ayönäni né pö ö ænte gocä ingampa. ² Odemö né guicä guiquënë tömengä obegaidi ïnänite né aacä ingampa. ³ Në aacä beyæ odemö né wææ cæcä wi ænecampa. Wi ænecä ate né aacä pö guiite tedeyongä obegaidi tömengä nänö tedepämö ëñente ïnänipa. Tömengä obegaidi ïnänite näni èmöwo näni èmöwo ante aapecä pöñönänite tömengä tömänäni ïnänite ænte taocampa. ⁴ Tömengä obegaidi tömänäni ïnänite ænte taodinque tömengä önomæca iñömö täno beyænte gocä ate tömengä obegaidi tömengä nänö tedepämö ëñeninque tömengä ingante tee empo godänipa. ⁵ Wacä ingante guiquënë tömänäni tee empote godämäi ïnänipa. Wæætë wacä nänö tedepämö ëñenämäi ïnäni inte tömänäni tömengä weca ongönämäi wodii gocædänimpa,” ante Itota apænecantapa.

⁶ Tömengä mänömaï tömänäni ïnänite odömoncæte ante, Në aacä æbänö cæcää, ante odömonte apænecä incæte tömänäni tömengä nänö änönö ante ëñenämäi ingadänimpa.

Itota mönö ïmonte né Aacä ingä

⁷ Mänömaï beyæ Itota wæætë änique, “Botö minitö ïmïnite näwangä ämopa. Botö iñömö né obegaidi baï ïnäni näni wææ

cæyömö, Guiicædänimpa, ante odemö baï ïmopa.
 8 Wëenëñedë botö ayæ pönämaï iñedë wadäni odömonte apænecæ pongadänimpa. Tömänäni tömänäni waodäni ïnänite në awämö ö ænäni baï ïnönäni inte adobaï wadäni ayönäni në po ö ænte gogaänäni baï ingadänimpa. Incæte waodäni iñömö në botö obegaidi baï ïnönäni inte në ö æïnënäni ïnänite wæatë eñenämaï ingadänimpa.
 9 Botö në odemö baï ïmopa. Odemö në guicä baï iñömö tömengä botö ïmote pönengä iñongante botö æmo beyænque quëwencæcäimpa. Adocä në obega baï inte tömänäni näni wææ cæyömö guiidemö në guicä baï ïnique tömengä piyænë cæte quëwencæcäimpa. Ayæ tömengä wæatë në taocä baï ïnique tömengä nänö cænguï mæ öñö adinque eyepæ cæncæcäimpa," ante Itota apænecantapa.

10 Ayæ apænedinque, "Në awämö ængä guiquenë tömengä iñömö awämö æncæte ante pongä ïnongä inte adobaï wænoncæte ante wo ëwencæte ante mäninganca cæcæte ante pongä ingampa. Botö iñömö, Waodäni quëwencædänimpa, ante ayæ, Tömänäni näni quëwenguinque ante watapæ poni quëwencædänimpa, ante pontabopa. 11 Botö obegaidi baï ïnäni ïnänite në waa aacä baï ïmopa. Në waa Aacä iñömö nämä incæ obegaidi beyænque wæncæcäimpa. 12 Godonte æinta ante wacä ingante në cæcä iñömö tömengä iñömö obegaidi në eacä ïnämaï ïnongä inte në aacä ïnämaï ingampa. Mänömaï beyæ adocä iñömö mëñe baï ingä pongä adinque tömengä obegaidi ïnänite émö cæte wodii wïnongampa. Tömengä

wodii wïnongä adinque mëñe baï ingä wæætë obegaidi weca pogodo ponte obega ingante yao ongöninque, Obegaidi pangocæ goquïñäni, ante cæcampä. ¹³ Godonte æintaque ante në cæcä iñömö, Æbänö cæte obegaidi waa quëwenguïñäni, ante änämaï iñongä inte edæ wodii wïnongampa,” ante Itota apænecantapa. ¹⁴⁻¹⁵ Ayæ apænedinque, “Obegaidi iñänite waa aacä baï edæ botö iñömö në waa Aabo ïmopa. Botö Mæmpo edæ botö ïmote do ate pönengä baï botö adobaï tömengä ingante do adinque pönémopa. Ayæ tömëmo obegaidi baï iñäni iñänite do adinque tömënäni iñänite pönémopa. Ayæ tömënäni guiquenë botö ïmote do adäni inte botö ïmote pönénänipa. Botö nämä incæ obegaidi baï iñäni beyænque wæncæboimpa. ¹⁶ Ayæ wadäni iñömö botö obegaidi baï në iñäni incæ wïi mänïñömö wææ cæyömö quëwënäni iñänipa. Botö mänïnäni iñänite adobaï ænte mämö ponguënëmo ïmopa. Adodäni adobaï botö tedepämo, Æbänö ämoo, ante eñenguïñäni iñänipa. Mänömaï beyæ mänïnäni iñömö do botö quïñäni tönö tömänäni adocabodänique baquïñäni iñänipa. Ayæ në Aabo adoboque iñömö tömänäni beyæ cæcæboimpa.” ante Itota apænecantapa.

¹⁷ Ayæ apænedinque, “Botö nämä incæ Ao ante wæninque ñäni ömæmoncæboimpa, ante cædinque wæætë tömëmo mïi quëwenguïmo incæboimpa. Mänömaï beyæ botö Mæmpo botö ïmote waadete pönengä ingampa. ¹⁸ Waodäni iñömö ædö cæte botö ïmote wænonguïñäni. Botö nämä incæ Ao äninquæ wæncæboimpa. Botö nämä tæï piñæmo iñömö, Wænguïmo, ante në ämo iñömo ïmopa. Ayæ adobaï botö nämä tæï piñænte në ämo inte botö,

Ñäni ömæmoncæboimpa, ante cædinque wæætë tömëmo mii quëwenguümo incæboimpa. Botö Mæmpo iñömö botö ïmote nänö wææ angainö botö èñeninö ante èñente cæbopa,” ante apænecantapa.

¹⁹ Mäninö apænecä èñeninque oodeoidi wæætë wadö wadö ante pönente tedewengadänimpa.
²⁰ Oodeoidi nanguü iñäni iñömö,

—Tömengä wënæ tönö cæcä inte edæ ömæcacä iñongä ingampa. Ædö cæte tömengä ingante èñemini ïmìnii.

²¹ Äñönäni oodeoidi incæ wadäni guiquenë,
—Tömengä wënæ tönö cæcä inte baï tömengä iñmai nänö änönö ante wiï angä incædongäimpa. Në wënæ inte quëwente cæcä iñömö babetamönäni awinka wi æmonte baï cæcä waa bamönäniyaa.

Oodeoidi Itota ingante Baa änäni

²² Yoguite tedæ iñonte waodäni Eedotadëe quëwënäni, Wængonguü oncö tæiyæ waëmö oncö ante dodäni mænongadänimpa, ante pönente ææmæ cæyonäni. ²³ Itota Wængonguü oncö ñænæncönë yabæcönë Tadömöö näni ånoncönë iñömö cægongantapa. ²⁴ Oodeoidi tömengä weca pö godongämæ gongænte änäni,

—Bitö æbänö ïmii, ante æpoönædö ayæ äinënämaï ïmii. Bitö mönitö Codito ïmi ïnique mönitö ïmönite edonque poni apænebi èñemönii.

²⁵ Ante äñönäni Itota wæætë,
—Minitö ïmînite do antabopa. Incæte mînitö pönënämaï ïmînipa töö. Botö edæ botö Mæmpo èmöwo ante bamönengæ cæbo adinque mînitö, Botö æbänö ïmoo, ante èñenguënämîni ïmînipa.
²⁶ Mînitö wiï botö obegaidi baï iñomîni inte botö

ïmote pönënämaï ïmïnipa töö. ²⁷ Waodäni botö obegaidi baï në ïnäni inte botö tedepämo, Æbänö ämoo, ante do ïñenäni. Ayæ botö tömënäni ïnänite adinque pönëmo ïñömote tömënäni wæætë botö ïmote tee empote godänipa. ²⁸ Botö adodäni ïnänite wantæpiyæ näni quëwenguïnö godömo æninque quëwencædänimpa. Ayæ cöwë wænämaï incædänimpa. Tömënäni tömëmo önönempo ongöñönänite æcänö tömënäni ïnänite gä pe æmpoda ïñömö edæ dæ angampa. ²⁹ Botö Mæmpo edæ adodäni ïnänite botö ïmote në pönongaingä ïnongä ingampa. Tömänäni wædänäni ïñönäni tömengä ïñömö godömenque ñænængä inte nanguï cædongä ingampa. ïnique tömengä önönempo ongöñönänite æcänö tömënäni ïnänite gä pe æmpoda ïñömö edæ dæ angampa. ³⁰ Botö ïñömö botö Mæmpo tönö ääwocaque baï ëwocamöna ïmönapa, ante Itota apænegacäimpa.

³¹ Mäninö angä ïñeninqe oodeoidi wæætë tömengä ingante dicaca tacacæte ante cædinque dicacoo wææmpo ænänipa. ³² Tömënäni dicacoo wææmpo æñönänite Itota tömënäni ïnänite,

—Botö mïnitö weca botö Mæmpo nänö angaïi baï nanguï bamönengæ odömonte cætabopa. Ædö botö bamönengæ cædïnö ante adinque mïnitö botö ïmote dicaca tacacæ cæmïnii.

³³ Ante äñongä oodeoidi wæætë,

—Mäninö bitö waa cædïnö beyæ ante mönitö wïi bitö ïmite dicaca tacacæ cæmönipa. Wæætë bitö babæ ante Wængonguï ingante godö wënæ wënæ ämipa, ante bitö ïmite tacacæ cæmönipa. Edæ mönitö waomöni baï inte bitö adobaï waobi ïmi

incæte bitö, Botö Wængonguümo ïnömo ïmopa, ante ämpa töö.

34 Ante wæyönäni Itota wæætë tömänäni ïnänite,

—Minitö mïni wææ yewæmongaïnö wii
ïimaï ante yewæmongatii. “Minitö ïñömö
wængonguïdi ïminipa, ante do antabopa,” ante
yewæmongadänimpa. **35** Wængonguü angä ëñente
näni yewæmongaïnö ante waodäni ædö cæte Baa
äniunque wido cæquïnänii. Wængonguü nänö angaïnö
ante apænecä né ëñenäni ïñönänite tömengä,
Minitö wængonguïdi ïminipa, angantapa. **36** Ayæ
botö Mæmpo botö ïmote inguipoga da pönoncæte
ante, Botö adoboque quïmi ïmipa, ante botö ïmote
apænte ængacäimpa. ïnique edæ botö tömengä
quïmo ïnömo inte tömengä nänö né da pönongaïmo
ïñömote edæ botö ïmote edæ æbänö anguüi.
ïñæmpa botö ïñömö Wængonguü Wëmo ïnömo
ïmopa, äñömote edæ minitö wæætë, Bitö babæ
ante Wængonguü ingante godö wénæ wénæ ämpa,
ante quïnante ämïnitawo. **37** Botö edæ Mæmpo
nänö cædö baï cædämaï ïmo baï mïnitö mäniñedë
botö ïmote pönënämaï ïmini baï waa incædönimpa.
38 Minitö botö ïmote pönënämaï ïmïni incæte botö
guiquïnë botö Mæmpo nänö cædö baï adobaï cæbo
ïnique mïnitö, Botö æbänö cæboo, ante adinque
pönencæmïnimpa. Mänömaï cædinque, Botö Mæmpo
ingante botö ëwocabo ïmopa, ante ayæ, Botö adobaï
botö Mæmpo nempo quëwëmopa, ante ëñenguïmïni
inte ayæ ëñenique pönencæmïnimpa, ante Itota
angacäimpa.

39 Mänïnö angä ëñenique tömänäni wæætë
tömengä ingante bæi ongoncæ cæyönäni tömengä

do aamö cæte gocantapa.

40 Ayæ Eedotadëë wadæ godinque Oododänö æmæmää ocæ ëmænte taodinque tömengä Wää wëenëñedë waodäni ïnänite æpænë nänö guidönïñömö adoyömö gote ongongä ingantapa.
41 Ayæ tömengä mäniñömö ongöñedë waodäni nanguï ïnäni tömengä weca goto pöninque änänitapa.

—Ate ëñencæmïnimpa, ante Wää wodi cöwë bamönengæ cædämaï ingä incæte tömengä mäningä Itota ingantedö ante nänö angainö tömänö näwangä ante angantapa, ante apænedänitapa.

42 Ayæ mäniñömö ongöñinque waodäni nanguï ïnäni Itota ingante wede pönénäni bagadänimpa.

11

Datado wængäimpa

1 Mäniñedë wacä onguïñængä tömengä ëmöwo Datado wënæ wënæ badinque öñönongäimpa. Mäadiya tönö Mäadota tömengä tönïñada näna quëwëñömö tömengä adoyömö Betänia iñömö quëwënongäimpa. **2** Ìngä Mäadiya guiquenë ayæ ate ogui wapæ ænte Awënë Itota ingante öni pædinque nämä ocaguï inte tömengä öñöwa amïmö cæquingä adocä Mäadiya iñongä tömengä tönïñacä Datado ñöwo wënæ wënæ bacä ïnongäimpa. **3** Ìnique Datado tönïñada iñömö, Itota ingante aa pebi pongäe, äna ëñente wacä gote,

—Awënë ëñëmi, Bitö në waadecä iñömö wënæ wënæ ingampa cæbii, ante änapa, ante apænecantapa.

4 Mäninö näna änö ante apænecä ëñeninque Itota,

—Mäninö wënæ wënæ inte nänö wædö iñömö wii wængui impa. Wæætë waodäni, Wængongui ñäö apäite èmönongä ingampa, ante acædänimpa. Ayæ botö imote, Bitö Wængongui Wëmi adobaï ñäö apäite èmönömi imipa, ante apænecædänimpa, ante mäningä wënæ wënæ ingampa, angantapa.

⁵ Määdota tönö tömengä töniñacä Määdiya näna caya ïnate ayæ Datado ingante Itota töménäni ïnänite waadete pönönongäimpa. ⁶ Datado wënæ wënæ ingampa, ante apænecä ëñengä incæte Itota nänö ongöñömö adoyömö mëönaa ayæ ongongan-tapa. ⁷ Tömengä ayæ ate tömengä èmiñænäni ïnänite,

—Ægodöedäni, wæætë Oodeabæ mönö gocæimpa.

⁸ Äñongä töménäni wæætë tömengä ingante,

—Awënë né Odömömi imi, wantæyö intapa ood-eoidi bitö imite dicaca tacacæ cædäni incæte bitö ñöwo wæætë, Mäninömö goquimo, ämitawo.

⁹ Ante änäni Itota wæætë,

—Iñæmpa nænque wii tömää itædë apäitawo. Itædë né gocä mönö nænque inguipoga apäicä ate beyæ tewadämaï gocampa. Botö iñömö itædë gocä baï adobaï müimo botö quëwenganca botö cæquenëö linque cæquinque gobopa. ¹⁰ Woyowotæ né gocä baï guiquenë tömengä wæætë ñäö dæ ä beyæ tewate baï gocampa, angacäimpa.

¹¹ Mäninö angä ate tömengä godömenque töménäni ïnänite,

—Mönö æmigo Datado iñömö mö ñongä. Botö ñöwo tömengä weca gote, Ñäni ömæmoe, ämo ñäni ömæmonguingä, ante apænecantapa.

¹² Tömengä èmiñænäni wæætë tömengä ingante,

—Awënë Itota, tömengä mö ñongä ïnique edæ gancæ baquingä, apænedänitapa.

¹³ Itota Datado nänö æmæwo wæniimämo ante apænecä incæte tömengä ëmiñænäni guiquenë, Datado önonque mö ñongampa, ante Itota apænecampa, ante pönönänimpä. ¹⁴ Mänömaï beyæ Itota tömänäni ïnänite,

—Datado æmæwo wængäimpa, ante edonque pöni apænecantapa. ¹⁵ Minitö pönencæmïnimpa, ante botö, Tömengä wæncæ cæyongä botö tömengä weca ongönämai intabopa, ante mïnitö beyæ ante tobopa. Ægodöedäni, tömengä weca mönü gocæimpa, angantapa.

¹⁶ Ayæ Tömato Äancadënaque näni änongä iñömö Itota ëmiñænäni wadäni ïnänite,

—Ægodöedäni, änique, Tömengä tönö godongämæ wæncæte ante tömengä mïñæ gocæimpa, angacäimpa.

Itota mönü ömæmonguimämo mönü müi quëwenguimämo ante né pönongä ingampa

¹⁷ Ayæ Itota ponte ëñëñongä, Datado baö tömänäni näni wodintatodë mëönaa go mëönaa do daga wénänitapa, ante apænedäni ëñengacäimpa.

¹⁸ Betänia iñömö näni taadö godö Eedotadëë näni quëwëñömö godö eyequeï iñönimpä. Mänii taadö wodo tedete quidömetodo ganca iñönimpä. ¹⁹ Oodeoidi nanguï ïnäni iñömö Määdota tönö Määdiya weca pöninque, Minatö töniñacä wængä ate wæwëmina incæte piyænë cæte quëwencæmïnaimpa, ante waadete apænecæte ante pönänitapa. ²⁰ Itota oo pöni pongampa, ante änäni ëñenique Määdota tömengä ingante

bee tencæte ante gocantapa. Määdiya guiquenë oncönë ee ongongantapa. ²¹ Määdota Itota weca pöninque tömengä ingante,

—Awënë Itota, bitö mönitö weca ongömi baï botö töniñacä wii wæncædongäimpa. ²² Tömengä æmæwo wængä incæte bitö ñöwo Wængongui ingante quiëmë ante apænebi tömengä pönö cæcä ænguümi ïmpa, ante botö eñemopa, ante apænecantapa.

²³ Angä eñenique Itota tömengä ingante,

—Bitö töniñacä wodi ñäni ömæmonguingä.

²⁴ Ante apænecä eñenique Määdota wæætë,

—Ao, inguipoga iinque bayedë mönö ñäni ömæmöñedë tömengä do wængaingä incæte ñäni ömæmoncæcäimpa, ante botö do eñiemopa, angantapa.

²⁵ Itota tömengä ingante änique,

—Botö në ñäni ömæmonguümo iñömo inte cæbo beyænque münitö ñäni ömæmoncæmünimpa. Müni wantæpiyæ quëwenguinque ante në Quëwëmo iñömo ïmpa. Botö ïmote në wede pönengä iñömö do wængä incæte ayæ ate wantæpiyæ quëwencæcäimpa. ²⁶ Ayæ në müi quëwengä inte botö ïmote wede pönengä iñömö tömengä cöwë wænnämaï quëwencæcäimpa. Bitö mäninö ante pönëmitawo.

²⁷ Angä eñenique Määdota tömengä ingante,

—Awënë Itota Ao ämopa, ante apænecantapa. Bitö mönitö Codito iñomi ïmpa, ante pönemopa. Wængongui Wëmi iñomi inte bitö iñömö edæ, Inguipoga në Ponguingä, ante näni angaümi ïmpa, ante pönemopa, ante apænecantapa.

Itota Datado wodintatodë gote wæcä

²⁸ Mänömaï ante apænedinque Määdota ocæ
ämænte gote Määdiya ingante aa pecä pongä ate
Määdota tömengä ingante awämö änique,

—Mönö nē Odömongä do pöninque bitö ïmite aa
pecampa.

²⁹ Angä eñeninque Määdiya quingæ ængæ gantite tömengä weca gocantapa. ³⁰ Itota Betänia iñömö ayæ guiidämaï ïnongäimpa. Määdota tömengä ingante nänö bee teniñömö tömengä adoyömö ayæ a ongönongäimpa. ³¹ Oodeoidi Määdiya tönö oncönë godongämæ ongöninque, Tömengä piyænë cæcæcäimpa, ante tæcæ waadete apæneyönäni tömengä quingæ ængæ gantidinque taocä adinque töménäni, Tömengä Datado wodi nänö wodintatodë wæcæte ante gocampa, ante pönente tömengä ingante tee empote godänitapa.

³² Itota nänö ongoñömö pöninque Määdiya tömengä ingante adinque tömengä önöwa ædæ wæænte apænedinque,

—Awënë Itota, bitö mönitö weca ongömi baï botö töniiñacä wii wæncædongäimpa, ante wæcantapa.

³³ Määdiya mänömaï wæyongä oodeoidi tömengä tönö godongämæ nē pöninäni adobaï wædäni adinque Itota wæwente entawëninque wæcantapa.

³⁴ Ayæ,

—Datado wodi baö æyömönö da wëminitawo,
Angä eñeninque töménäni,

—Awënë Itota, pö ae.

³⁵ Ante änönäni Itota Ca wæcantapa. ³⁶ Tömengä mänömaï wæcä adinque oodeoidi,

—Aedäni, tömengä Datado wodi ingante nö waadete pönengä ingantapa.

37 Ante tedeyönäni pancadäniya,

—Tömengä ïñæmpa në babetamongä awinca wi æmonte baï cædingä inte adocä Datado wodi ingante cæcä baï tömengä wii wæncædongäimpa, ante wægadänimpa.

Datado nänö ñäni ömæmämäo

38 Itota wæætë wæwente entawëninque Datado wodintatodë pongacäimpa. Tömengä wodido ontatodë i ïñonte dicabo ñænængade da pæñæ pönö tee mönodäni. **39** Adinque Itota,

—Dicabo da tæ ñæedäni, äñongä Datado wodi töññacä Määdota wæætë,

—Awënë Itota, ëñëmi. Mëönaa go mëönaa tömengä wodido öñöninque tömengä wodi do öö wadingä ingampa.

40 Ante wææ angä ëñëninque Itota,

—Bitö wede pönëmi ïnique edæ Wængongui æbänö ñää apäite ëmönongä inte cæcää, ante bitö acæbiimpa, ante bitö ïmite wii antawo, angacäimpa.

41 ïnique tömänäni dicabo tæ ñænänitapa. Ayæ Itota æmö adinque,

—Mæmpo botö apænedïnö ante do ëñëmitapa, ante adinque botö bitö ïmite waa ate pönëninque apænebopa. **42** Botö apænedö ante æyedëmë apænebo incæ bitö cówë ëñëmipa, ante botö do ëñëmopa. Wæætë edæ waodäni botö weca godongämæ gongænäni beyæ ante botö mäninö ante apænetabopa. Bitö botö ïmote da pönömi pontabopa, ante tömänäni pönencædänimpa, ante apænetabopa.

43 Mänömaïnö ante Wængongui ingante apænedinque Itota,

—Datado ta pöe, ante yedæ aa pecantapa.

44 Në wæningä iñömö edæ do ta pongantapa. Tömengä önempo weocoo inte näni wïni wïni cædincoo ayæ empodinque önöwa näni wïni wïni cædincoo ayæ ëwadinque tömengä awinka weocoo näni ñäne cæmönincoo ayæ ëmongä inte ta pongä adinque Itota tömänäni ïnänite,

—Mänincoo ñi cæmïni gocäe, angacäimpa.

Itota ingante bæi ongonte ængæimpa, ante tedewënäni

(*Määteo 26.1-5; Määdoco 14.1-2; Odoca 22.1-2*)

45 Mänömaï beyæ oodeoidi nanguï ïnäni Määdiya weca ëñacæ né pönänäni inte ïnäni iñömö Itota mänömaï cæcä adinque tömengä ingante wede pönänäni bagadänimpa. **46** Pancadäniya guiquenë Paditeoidi weca godinque, Itota quïnö cæcää, ante adodö angadänimpa. **47** ïnique Wængonguï qui, ante né godönäni ñænænäni tönö Paditeoidi iñömö wæætë tömänäni ömæ näni Apænte Äincabo tömänäni ïnänite, Mönö godongämæ apænecæimpa, ante adoyömö pöedäni, ante äñönäni pönäni adinque tömänäni,

—İngä iñömö, Acædänimpa, ante nanguï bamönengæ cæcä ingä. Mönö quïnö cæquimöö.

48 Ante wædinque mönö tömengä ingante, Bitö mänömaï godömenque cædämaï incæbiimpa, ante wii wææ åmö ïnique waodäni tömänäni tömengä ingante pönëmaïnänipa. Tömengä ingante pönänäni ïnique, Itota oodeoidi Awënë bacæte ante cæcampä, ante pönente wædinque odömänoidi incæ edæ wææ cæbaïnänipa. ïnique tömänäni pöninque mönö tæiyæ waëmö oncö wo ëwëmaïnänipa. Ayæ

mönö ömæ iñömö mönö quëwencabo incæ nämä nē ämö iñömonte tömänäni pö ö ænte baï cædinque tömänäniqe nē änäni babaïnänipa, änänitapa.

⁴⁹ Tömänäni weca adocanque Caiapato mänii wadepo, Wængongui qui, ante nē godongä ñænængä pöni ïnongä inte tömengä iñömö,

—Minitö tömänö ante eñenämaï iminiipa töö, apænecantapa. ⁵⁰ Mönö ömæ quëwencabo wii tömämö wængæimpa, ante wæætë tömämö beyæ ante adocanque onguïñængä wængä ïnique godömenque waa imaimpa, ante minitö eñenämaï imini inte tedewemini awædö.

⁵¹ Mänömaïnö ante apænedinque Caiapato mä nänö pönënonque ante wii angacäimpa. Wæætë tömengä mänii wadepo iñonte, Wængongui qui, ante nē godongä ñænængä pöni ïnongä inte Wængongui beyæ apænedinque, Itota iñömö oodeoidi beyæ ante wæncæcäimpa, ante apænegacäimpa. ⁵² Ayæ wii Oodeabæ quëwëänique beyæ ante wænguingä. Wæætë, Wængongui wënäni wayömö wayömö pangote godinäni inte adodänique badinque adoyömö godongämæ poncædänimpa, ante tömengä wæncæcäimpa. ⁵³ Caiapato mäninö ante nänö änïönæ iñonte täno godongämæ pönëninque oodeoidi ömæ näni Apænte Äincabo iñömö, Æbänö cæte Itota ingante wænömö wænguingää, ante cöwë tedewenönänimpa.

⁵⁴ Mänömaï beyæ Itota ayæ oodeoidi weca wii edonque gocä ïnongäimpa. Wæætë wadæ godinque tömengä önomæca eyequei Epadaïmë näni änömö godinque mäninömö tömengä emiñænäni tönö ongönongäimpa.

55 Wodo pænta gogaïönæ, ante Patowa näni cæönæ oo pöni ïnönimpa. Mäniñedë Oodeabæ wayömö wayömö quëwënäni nanguï ïnäni Eedotadëe quëwënömö pö æidinque tömenäni Patowa näni ææmæ ayæ cædämäi ïñedë dodäni angaï baï cædinque, Mönö wënæ wënæ cægaïnö ante mönö mënongate baï waëmö bacæimpa, ante nämä incæ äacæte ante cædinque æi gogadänimpa.

56 Adodäni Wængonguï oncö ñænæncönë yabæcönë pö guiidinque adiyæ gongæninque, Itota æyömönö ingää, ante pönente gomö adinque nämäneque godongämæ apænedinque,

—Mäningä ïñömö ææmæ beyæ ante edæ pönämäi ingantawo. Æbänö ante pönemii, ante apænedönänimpa.

57 Wængonguï quï, ante godönäni ñænænäni tönö Paditeoidi wæætë waodäni ïnänite wææ änönänimpa. Æcänö Itota näno a ongöñömö ante né ëñengä ïñömö tömengä mönitö imonite angä ëñeninque mönitö wæætë Itota ingante yao ongonte æmaïmönipa, ante do wææ änönänimpa.

12

*Awënë Itota önöwa oguï wapæ gao cæwacampa
(Mäateo 26.6-13; Mäadoco 14.3-9)*

1 Önompo æmæmpoque go adoönäque ate Patowa näni ämæ bacæ cæyedë Itota Betänia ïñömö pongantapa. Itota do angä ate né ñäni ömæmöningä Datado ïñömö tömengä adoyömö Betänia quëwënongäimpa. **2** Itota pongä adinque waodäni mäniñömö quëwënäni, Itota ingante waa amönipa, ante tömengä beyæ ææmæ cægadänimpa. Wadäni tönö Datado adobaï Itota tönö godongämæ

tæ contate cæñönänite Määdota iñömö tömënäni
inänite cængui godongä cænänitapa. ³ Ayæ
Mäadiya iñömö mëedio ditodo ganca näni ogui
wapæ öni pæquimæ näadodopæ näö nanguï
godonte ænämæ incæ ænte mämö Itota önöwa
gao cæwadinque tömengä ocaguï inte amämö
cæcä iñinque oncönë tömancönë ogui waacönë
ingatimpa. ⁴ Itota miñæ në gocä adocanque Codaa
Icadiote näni änongä iñömö edæ, Itota ingante
æncædänimpa, ante odömonte në godonguingä
inte ñöwo wææ apænecantapa.

⁵ —Iimæ näö ogui wapæ quiñante ömæpodäni
beyæ ante godonte ænämaï ingantawo. Iñæmpa
waocä adoque wadepo cæte beyæ paga
æningue todetiento deénadiota näö ænimposta
beyæ mänimæ godonte ænämæ ïmæmpa, ante
wæcantapa.

⁶ Tömengä dicæ ömæpodäni beyæ ante
pönéninque mänömaïnö ante apænecantawogaa.
Wæætë tömengä në awämö ænongä inte mäninö
ante apænecantapa. Tömënäni da wente æintaa
næænongä inte tömengä iñömö, Tömënäni da
wéninta incæ pancataa botö qui bacæimpa, ante
awämö ænongä inte mänömaï apænecantapa.
⁷ Itota wæætë tömengä ingante,

—Onquiyængä ingante plinte änewënämaï
incæbiimpa. Mänimæ botö daga wenguiönæ ante
manguënengä inte tömengä botö baö näni daga
wenguinque ante eyepæ iñonte öni paacantapa.
⁸ Ömæpodäni cöwë münitö weca quëwënäni iñänipa.
Botö guiquenë wii cöwë münitö weca quëwëmo
ïmopa, ante apænegacäimpa.

Datado ingante wænongæimpa, ante tedewënäni

⁹ Itota Betänia ponte ongongampa, ante apænedäni ëñeninque oodeoidi nanguü ïnäni tömengä weca pönäni incæte wii tömengä beyænque pönänintapa. Wæætë adobaï Datado ingante angä né ñäni ömæmöningä ingante acæte ante pongadänimpa. ¹⁰ Mänömaï beyæ Wængonguü qui, ante né godönäni ñænænäni ïñömö, Æbänö cæte Datado ingante adobaï wænömö wænguingää, ante godongämæ tedewënänitapa. ¹¹ ïñæmpa oodeoidi nanguü ïnäni, Datado beyæ mönitö ïmönite ëmö cæte Itota ingante pönäninque tömengä gämænö godänipa, ante wægadänimpa.

Itota Eedotadëë ïñömö pongä

(Mäateo 21.1-11; Mäadoco 11.1-11; Odoca 19.28-40)

¹² ïimö ate, Eedotadëë ïñömö poncæte ante Itota idömæ pongampa, ante apænedäni ëñeninque ñæmæ beyæ ante tæiyænäni pönänäni ïñömö, ¹³ yædëmæmää wangö tate mäo bee tente taod-inque yedæ aa pedinque,

—Möni quëwenguinque ante, Badogaa, ante tomönipa. Bitö Awënë Wængonguü ëmöwo beyænque pömi ïnique bitö toquinque edæ Wængonguü bitö ïmite waa cæcæcäimpa. Bitö idægoidi Awënë ïnömi inte bitö toquinque ingæimpa.

¹⁴ Ante yedæ äñönäni Itota ïñömö bodo wengä ate ænique tömengää æi contate pongantapa. Wëenëñedë Wængonguü beyæ ïimaï ante näni yewæmonte angaïnö baï ïnique cædinque pongantapa.

15 “Tiöno iñömö quëwëmïni iñömö edæ guïñënämaï ïedäni.

Minitö Awënenë Odeye ñöwo münitö weca pongä aedäni. Edæ bodo wengää æi contate pongampa,”

ante yewæmongadänimpa. **16** Töménäni dodäni näni angaï baï cædinque Itota ingante bee tencæ taodäni adinque Itota nänö né ëmïñænäni iñömö, Æbänö cædänii, ante mäniñedë ëñënämaï inte wædonänimpa. Wææté edæ Itota Wængongui ñäö ëmöñömö ocæ ëmænte gocä adinque tömengä ëmïñænäni mäniñedë ate edæ, Itota ingante waodäni ñöwo näni cædönö ante dodäni wëenëñedë yewæmongadänimpa, ante pönente wædonänimpa.

17 Datado wodi ontatodë ongöñongante Itota, Ta pöe, ante aa pecä ëñëninqü né wæningä incæ ñäni ömæmöninqü ta pongä adinque Itota weca godongämæ ongöñänäni nanguï ïnäni iñömö, Itota mänömaï cæcä atamönipa, ante gode ä gode ä cædönänimpa. **18** ïninqü edæ, Itota mänömaï bamönengæ cæcampä, ante apænedäni ëñiente beyænque waodäni tæiyænäni Itota weca bee tencæ pönänitapa. **19** Mänömaï beyæ Paditeoidi iñömö nämanque godongämæ tedewënänitapa.

—Waodäni tömänäni æbänö tömengä müñæ tee empo godäni ante aedäni. Mänii beyæ ante, Mönö cædönö wii eyepæ impa, ante adinque, Mönö æbänö cæte godömenque cæquïmöö, ante wægadänimpa.

*Guidiegoidi pancadäniya Itota ingante diqui
mïnäni*

20 Eedotadëe iñömö tömënäni ææmæ cæyedë Wængonguü ingante waa ate apænecæte ante në pönäni pancadäniya iñömö guidiegoidi iñönänimpa.

21 Mäninäni iñömö Pedipe weca pöninque edæ,

—Awënë, eñëmi. Mönitö Itota ingante aïnémönipa, ante änänitapa. Mäningä Pedipe iñömö Betaida quëwëñömö Gadideabæ quëwente pongä iñongäimpa.

22 Tämengä iñömö Æntade weca gote tömengä ingante guidiegoidi näni änönö ante apænecä ate tömëna wæætë Itota weca guëa godinque tömengä ingante änöna, **23** Itota wæætë,

—Wængonguü nänö cæönæ do ba iñinque tömengä pönö cæcä beyænque botö Waobo eñagaïmo iñömö ñääö apäite émoncæboimpa. **24** Minitö iminite näwangä ämopa. Tämëmö onguipo quiyadïmö incæ yabæque ñömäädämaï i baï aedö cæte tä bocate pædinque tömëmö nanguü poni iñomguü. Wæætë tömëmö yabæque ñömäate ate tä bocate pædinque nanguü poni iñompa. Botö adobaï wænguënëmo iñompa. Botö wiï wæmo baï aedö cæte waodäni tæiyænäni botö quïnäni baquïnäni. **25** Në, Nämanque pönente quëwëmote, ante pönengä iñömö edæ tömengä nänö quëwenguïmämo incæ wo ëwente bacæcäimpa. Inguipoga quëwëñedë në, Wiï nämanque pönente quëwëmote, ante pönengä guiquenë tömengä nänö wantæpiyæ quëwenguïnö ante do ëadingä inte tömengä nänö wænämaï quëwenguinque gocæcäimpa. **26** Æcänö botö imote në cæda ïna tömengä iñömö edæ botö imote tee empo goquenengä ingampa. Ayæ æyömönö botö quëwëmo botö imote në cædongä adoyömö quëwencæcäimpa. Botö Mæmpo iñömö botö imote

në cædongä ingante waa acæcäimpa, ante Itota apænegacäimpa.

Itota, Botö wæncæboimpa, ante apænecä

²⁷ Ayæ godömenque apænedinque Itota iïmaï apænecantapa. “Botö guïñämämo entawëninque wæbo inte quïnö anguïmoo. ‘Botö Mæmpo èñëmi, änique, Botö nantate wæwenguïönæ oo pöni ba incæte bitö pönö ö æmi ate wæwënämäi bacæboimpa,’ ante botö wii mänömaïnö ante ancæboimpa. Edæ botö wæwenguïnö beyæ ante pontabopa. ²⁸ Mæmpo, Bitö æbänö ñäö apäite èmömi imii, ante odömömi acædänimpa,” añgantapa.

Äñongä öönædë ïnö tedepämo apænedinque, “Botö æbänö ñäö apäite èmömo imopa, ante do odömontabopa. Ayæ wæætë adodö cæcæboimpa,” ante apænecä èñenänitapa.

²⁹ Märiñömö godongämæ ongönäni nanguï ïnäni ïñömö mänïmämo èñeninqe edæ, Detæbo tæi témämo baï impa, ante wædänitapa. Wadäni guiquenë,

—Anquedo ïñömö tömengä ingante apænecantapa, ante änänitapa.

³⁰ Itota ïñömö wæætë,

—Mänïmämo wii botö beyæ ante apænecampa.

Wæætë mïnitö beyæ ante apænecampa.

³¹ Ñöwoyedë Wængonguï inguipoga quëwënäni ïnänite apænte nänö panguïnö ïñömö edæ oo baquïnö anguënë. Inguipogaque quëwënäni awënë ïñongante wënæ ingante Wængonguï ñöwoyedë, Gobäwe, angä gocæcäimpa. ³² Botö imote awää timpodinque ængæ gantidënäni wægömo ate

botö waodäni tömänäni ïnänite, Mïnitö botö weca poncæmïnimpa, ante aa pecæboimpa, ante Itota apænecantapa.

³³ Mänömaïnö ante apænedinque tömengä, Æbänö wænguïmoo, ante ëñencædänimpa, ante apænecantapa. ³⁴ Ëñeninque mänïñömö ongönäni nanguï ïnäni,

—Mönitö ïñæmpa, Mönö Codito cöwë ee ongoncæcäimpa, ante dodäni näni wææ angaïnö ante yewæmonte ongompa, ante ëñentamönipa. Incæte bitö ïñömö nämanque änique, Botö Waobo èñagaïmo ïñömote botö imote awää timpodinque gö cædäni wægonguïmo ïmopa, ante ædö cæte ämii. Änique, ïingä Waocä në èñagaingä ïñæmpa ee ongönämaï wænte goquingää.

³⁵ Ante wæyönäni Itota tömänäni ïnänite,

—Botö, Waodäni mïmönë ñäö baï entawëninque quëwencædänimpa, ante pontabopa. Wædænque ayæ ïñö botö mïnitö weca quëwëninque mïnitö ïmïnite odömonte apænebopa. Mönitö taadö wëmö badämaï ingæimpa, ante mïnitö taadö ayæ ñäö iñedë goedäni. Edæ wëmö ïñömö në gocä ïñömö tömengä edæ, Ædönö goboo, ante èñenämaï ingampa. ³⁶ Botö ñäö baï èmönömo ïmopa. Ñäö ïñömö në cægömöni incæmönimpa, ante bacæte ante cædinque mïnitö ïñömö botö mïnitö weca ayæ ongöñömote botö imote pönëedäni ämopa, angantapa.

Tömengä ïnque apænête ate wadæ godinque wë womonte ongongacäimpa.

Oodeoidi Itota ingante ümaï cæte pönënämaï ïnänipa

³⁷ Itota oodeoidi weca nanguü bamönengæ cæte odömongä incæte tömenäni ayæ tömengä ingante pönénämäi ïnänitapa. ³⁸ Wængonguü beyæ në apænecä Itaiya wodi ïimaï ante do nänö angainö baï ïnque baquinque tömenäni mänömaï cædönänimpa.

“Awënë Wængonguü ëñëmi. Mönitö apænemöni tömenäni näni ëñënö ante edæ æcänö ëñente pönengää. ïñæmpa në pönengä ïñömö edæ dæ angä awædö.

Ayæ Awënë Wængonguü nänö tæi pïñænte cægaïnö ante æcänö ada ïñömö edæ dæ angampa.”

³⁹ ïnique tömenäni ædö cæte pönenguïnänii, ante Itaiya wodi edæ wayömö yewæmöninque, Wængonguü ïimaïnö ante cæcä beyæ pönénäni ïnänipa, ante yewæmongacäimpa.

⁴⁰ “Tömenäni botö gämænö ocæ ëmænte pönäni baï botö wæætë, Waa bacæmïnimpa, ante godö cæcædömoimpa.

Incæte mänömaï cædämaï incæboimpa, ante Wængonguü ïmaï cægacäimpa.

Tömengä godö cæcä beyænque waodäni babetamönäni baï adämaï bagadänimpa.

Adobaï mïmönë näni pönënö ömædë badinque ëñenämäi bagadänimpa.

Edæ, Tömenäni näni adïnö ante ëñenämäi incædänimpa, ante cædinque

ayæ edæ, Tömenäni näni ëñënö ante ëñenämäi incædänimpa,” ante wææ cægacäimpa.

ante Itaiya wodi yewæmongacäimpa. ⁴¹ Itaiya wodi Itota nänö ñäö ëmämämo æbänö ingui, ante do ate baï ingaingä inte edæ Itota ingantedö ante mänïnö ante doyedë angacäimpa.

⁴² Ñöwo guiquënë oodeoidi awënëidi tæiyænäni Itota ingante pönénänimpa. Incæte Paditeoidi beyæ guïñenäni inte, Mönö odömöincönë go guiiyömönite töménäni mönitö ïmönite wii tatodoncædänimpa, ante wææ cædinque töménäni në pönénäni incæ waodäni ëñëñönäni pæ wëenete tededämaï ïnänimpa. ⁴³ Edæ mäninäni, Waodäni mönitö ïmönite waa ate apænecædänimpa, ante nanguï aïnente wædäni ïnönänimpa. Adodäni, Wængonguï mönitö ïmönite waa ate apænecæcäimpa, ante pönömenque aïnente wædäni ïnönänimpa.

Itota nänö änö beyænque waodäni apænte wæcædänimpa

⁴⁴ Itota yedæ aïnique aa pecantapa. “Botö ïmote në pönengä iñömö wii botö adoboque ïmote pönénongä ingampa. Wæætë edæ botö ïmote në da pönongaingä ingante tömengä adobai pönengä ïnongäimpa. ⁴⁵ Adocä botö ïmote në acä iñömö tömengä botö ïmote në da pönongaingä ingante adobai acä ingampa. ⁴⁶ Botö ïmote në wede pönénäni ïnönäni adocanque incæ wëmö iñömö wii godömenque ee ongoncæcäimpa, ante cædinque botö iñömö inguipoga quëwënäni weca ñäö baï ïnömo inte pontabopa.”

⁴⁷ “Waocä botö änö ëñeninque wii ëñente cæcä ingä incæte botö tömengä ingante apænte änämaï ïmopa. Edæ botö wii inguipoga quëwënäni ïnänite apænecæte ante pontabopa. Wæætë inguipoga quëwënäni ïnänite æmo beyænque quëwencæmïnimpa, ante pontabopa cæmïnii. ⁴⁸ Botö ïmote në Baa angä iñömö tömengä botö

änönö ante, Dicæ pönémogaa, angä iñongante tömengä ingante nē apænte änö incæ edæ mæ ongompa. Inguipoga iinque baquïönæ iñonte botö änünö incæ nē apænte anguingä baï ba iñinque mäningä ingante, Bitö pante wæquinque Baa angabiimpa, ante baï apænete ingæimpa. ⁴⁹ Edæ botö wii nämanque pönéninque apænetabopa. Wæætë, Botö quünö apænequïmoo, ante, Æbänö ante apænequïmoo, ante botö Mæmpo botö imote nē da pönongaingä iñömö tömengä botö imote wææ angä eñeninque apænetabopa. ⁵⁰ Tömengä nänö wææ angainö eñente cæbo beyænque mïnitö wantæpiyæ cöwë quëwencæmïnimpa, ante do eñämopa. Iñinque botö Mæmpo botö imote nänö angainö ante botö adodö ante apænebopa," ante Itota mäniñedë iñque apænegacäimpa.

13

Itota incæ tömengä emiñcänäni önöwa mënöwacä

¹ Patowa näni ämæ wantæyo bacæimpa, ante näni cæyedë Itota iñömö, Botö inguipoga quëwente emö cæte botö Mæmpo weca ocæ emænte æi goquïönæ do bacæimpa, ante do eñenongäimpa. Itota ingante pönénäni nē inguipoga quëwénäni iñönänite tömengä töménäni iñänite waadete pönéninque ñöwoyedë, Botö æbänö nanguï waadete pönemo imoo, ante odömongäimpa.

² Gwädecæ bayö Itota tömengä emiñcänäni tönö godongämæ cæñönäni wénæ awénë cæcä beyænque Timönü wengä Codaa Icadiole iñömö, Itota ingante odömonte godoncæboimpa, ante pönengä iñongäimpa. ³ Itota iñömö, Quincoomë

ongoncoo incæ Wængonguï pönö cæcä beyænque botö tömancoo awënë badinque nämä tæï piñænte në ämo ïmopa, ante èñènongäimpa. Ayæ edæ Wængonguï weca quëwente wææ pönimo inte botö Wængonguï weca ocæ èmænte goquïmo ïmopa, ante do èñènongäimpa. ⁴ Mäninö ante èñènongä incæ tömengä iinque cænte ate ængæ gantidinque yabæcoo gä tadongadinque wadæ caaincoo æninque önoncadeyæ ïnö goti padengantapa. ⁵ Ayæ ate æpæ mënongaquintadë pe ñiñæninque tömengä èmiñænäni tömänäni önöwa mënöwadinque wadæ caaincoo goti padëincoo inte wadæ cæwacæ tæcæ cæcantapa.

⁶ Mänömaï cædinque tömengä Timönö Pegodo weca pongä adinque adocä iñömö tömengä ingante,

—Bitö botö Awënë ïmi incæte botö önöwa mënöwacæ pömitawo.

⁷ Ante äñlongä Itota wæætë,

—Ñöwoque botö æbänö cæboo, ante èñènämäï ïmipa. Incæte ayæ ate èñencæbiimpa.

⁸ Angä èñèninqe Pegodo,

—Botö önöwa cöwë mënöwadämaï incæbiimpa, ante Baa ämopa cæbii.

Ante äñlongä Itota godömenque,

—Botö bitö önöwa mënöwadämaï ïmo baï bitö wii botö quïmi ïmaïmipa, ante angantapa.

⁹ Mäninö angä èñèninqe Timönö Pegodo wæætë,

—Awënë, Mänömaï i iinque bitö wii botö önöwaque mënöwaquïmi. Wæætë botö önompo adobaï mënompodinque botö ocabo mënondcae.

¹⁰ Ante äñlongä Itota wæætë,

—Æpæ nē äadingä iñömö tömengä baö eñayö tömäñö waëmö impa. Ìnique tömengä öñöwaque nämanque mënöwacä inte eyepæ impa. Minitö do mëmö mënongate waëmö entawëñömïni ïmïnipa. Incæte wii tömämïni waëmö entawëmïni ïmïnipa, angantapa.

¹¹ Edæ, Æcänö botö ïmote nē odömonte godonguingä ingää, ante tömengä do eñenongäimpä. Mänömaï beyæ tömengä, “Minitö wii tömämïni do mënongate waëmö entawëñömïni ïmïnipa,” angantapa.

¹² Ayæ tömënäni öñöwa ìnique mënöwadinque tömengä yabæcoo wëñadinque tömengä adodö gote tæ contadinque tömënäni ïnänite,

—Botö mänömaï cædinque mënítö beyæ ante quinö cæboo, ante eñeminitawo, ante änique Itota godömenque, ¹³ Minitö botö ïmote, Në Odömömi ïmipa, änique ayæ adobaï, Awënë ïmipa, ämïni ïmïnipa. Edæ botö mënítö Awënë iñömo ìnique mënítö mänömaïnö ante näwangä ante ämïnipa. ¹⁴ Botö iñömö mënítö Awënë iñömo inte nē mënítö ïmïnite Odömömo ïmo incæ mënítö öñöwa do mënöwabo amïnipa. Ìnique botö mänömaï mënöwabo baï mënítö adobaï wacä öñöwa wacä öñöwa mënöwaquenëmïni ïmïnipa. ¹⁵ Botö cæbo baï mënítö adobaï cæcæmïnimpa, ante cædinque botö mënítö beyæ ante cæbo aedäni. ¹⁶ Minitö ïmïnite näwangä ämopa. Awënë ñænængä iñongä iñongante tömengä ingante nē cæcä iñömö wii godömenque ñænængä ingampa. Awënë nē da godongä ñænængä iñongä tömengä nänö nē da godöningä wæætë wii godömenque ñænængä ingampa. ¹⁷ Minitö ñöwo mänïnö ante eñenïmïni

inte edæ ado ante cæmïni ïninqe mïni toquinque bacæimpa, ante Itota apænecantapa.

¹⁸ Ayæ apænedinque, “Botö wii tömämïni beyæ antabopa. Botö apænte ænïnäni ædänidö ïnänii, ante botö në eñëmo ïmopa. Wængonguï angä eñente näni yewæmongaïnö baï ïnque bacæimpa, ante iïmaï bacæ cæpa. ‘Botö tönö godongämæ në cængongä ïñömö botö ïmote në pünte cæcä bacantapa.’ ¹⁹ Mänömaï ba adinque edæ mïnitö botö ïmotedö ante apænedinque, Tömengä mönö Codito ïnongä ingampa, ante pönencæmïnimpa, ante cædinque botö ñöwo ayæ badämaï iñedë mïnitö ïmïnite ämopa. ²⁰ Mïnitö ïmïnite näwangä ämopa. Æcämenque botö në da godongaingä ingante æna tömengä ïñömö edæ botö ïmote adobaï ængä ingampa. Ayæ æcämenque botö ïmote æna tömengä ïñömö botö ïmote në da pönongaingä ingante ængä ingampa cæmïnii,” ante Itota apænegacäimpa.

*Itota ingante Codaa në godonguingä ingampa,
ante
(Määteo 26.20-25; Määdoco 14.17-21; Odoca
22.21-23)*

²¹ Mänïnö angä ate Itota ïñömö tömengä nänö wæwämämo entawëninque wæcä inte, Näwangä ante apænebo eñeedäni. Mïni cabø incæ adocanque, Æncædänimpa, ante botö ïmote odömonte pædæ godonguingä ingampa.

²² Ante apænecä wædinque tömengä ëmïñænäni, Æcänö ingante apænecää, ante eñenämaï inte godongämæ wacä ingä wacä ingä adänitapa. ²³ Itota ëmïñænäni adocanque ïñömö Itota nänö në waadete pönengaingä ïnongäimpa. Tömengä ïñömö Itota tönö ääñömonque tæ contate ongönaimpa.

24 Timönö Pegodo iñömö iingä ingante ömö ömö cædinque angampa. Bitö Itota ingante, Æcänö ingää, ante ämi angä eñente ate apænebi eñëmönie.

25 Angä eñëninque mäningä Itota tönö ääñömonque nē tæ contacä iñömö,

—Awënë, æcänö ingää, ante apænebi eñëmönie, ante tömengä ingante äñongä.

26 Itota wæætë,

—Botö ii päö owætaca mii cæte godömo nē ænguingä iñömö tömengä nē cæquingä ingampa.

Ayæ päö owætaca mii cædinque Timönö wë Codaa Icadioote ingante godongantapa. **27** Codaa päö aengä ate Tatäna iñömö tömengä do guiigacäimpa. Iñinque tömengä ingante,

—Bitö quïnö cæcæ cæbii edæ quingæ cæe, ante Itota angantapa.

28 Wadäni adoyömö nē cænnäni iñömö, Itota quïnante mänïnö ante tömengä ingante angää, ante eñenämaï iñönänimpa. **29** Edæ Codaa tömënäni da wente æinta næænongä ingä beyæ tömënäni pancadäniya, Ææmæ beyæ ante mönö cængui wii eyepæ eamöni iñinque, Bitö godonte æncæbiimpa, ante Itota angampa, ante pönönänimpa. Adobaï ömæpodäni iñänite, Godömi ænguinänimpa, ante Itota angampa, ante pönönänimpa.

30 Codaa päö ænte ate tao gogacäimpa. Do woy-owotæ iñönimpa.

Itota nänö wææ änönö ante ñöwo angampa

31 Codaa dæ gocä adinque Itota,

—Botö Waobo eñagaïmo inte æbänö ñäö apäite ëmönömo ïmoo, ante ñöwo edonque bacæimpa. Botö cæquïnö beyæ Wængonguii æbänö ñäö apäite

ëmongä ingää, ante edonque bacæmpa. ³² Ayæ botö cæquïnö beyæ Wængonguï ñäö apäite nänö ëmönö edonque ba ïnique Wængonguï cæcä ate botö ñäö apäite botö ëmönö adobaï edonque bacæmpa. Ayæ mänömaï Wængonguï wantæyö cæcæcäimpa. ³³ Botö wämäni botö mäinitö weca wantæyö quëwéninque gobopa. Mäinitö botö ïmote ante diqui diqui minguïmäni ïmïnipa. Ayæ ood-eoidi ïnänite botö angaïnö baï ñöwo mäinitö ïmïnite adodö ämopa. Botö goquïñömö ante mäinitö ædö cæte ponguïmäni ïmïnii. ³⁴ Botö wææ änönö ante ñöwo mäinitö ïmïnite ämopa. Wacä ingä wacä ingä waadete pönencæmïnimpa. Botö mäinitö ïmïnite waadete pönënömo baï mäinitö adobaï wacä ingä wacä ingä waadete pönenguëñemäni ïmïnipa. ³⁵ Mäinitö wacä ingä wacä ingä waadete pönëmäni adinque wadäni tömänäni, Mäinitö Itota nänö në ëmïñæmäni ïmïnipa, ante eñencædänimpa, ante Itota apænegacäimpa.

*Pegodo incæ, Dicæ abogaa, anguingä ingampa,
ante
(Mäateo 26.31-35; Mäadoco 14.27-31; Odoca
22.31-34)*

³⁶ Timönö Pegodo tömengä ingante,
—Awënë, ædömë gobii.
Ante äñongä Itota wæætë,
—Botö goquïñömö ante bitö ædö cæte botö ïmote
ñöwo tee empo ponguïmi ïmii. Ayæ ate guiquëñë
bitö botö ïmote tee empo ponguïmi incæbiimpa,
angantapa.

³⁷ Pegodo godömenque,

—Awënë, änique, Botö quïnante bitö ïmite ñöwo tee empo godämaï ïmoo, ante wæcampä. Botö Ao änique bitö beyæ ante nämä wænguïmo ïmopa.

38 Ante äñongä Itota wæætë,

—Bitö Ao änique botö beyæ ante näwangä wænguïmi ïmiyaa. Bitö ïmite näwangä ante apænebo ëñée. Tawadiya pedämaï ïñonte bitö ïñömö botö ïmotedö, Dicæ abogaa, ante mempoga go adopoque anguïmi ïmipa, ante apænegacäimpa.

14

Mæmpo weca mönö godö ante Itota taadö baï ingampa

¹ Itota tömengä ëmiñænäni ïnänite, “Mïmönë guïñente wædämaï iedäni. Wæætë Wængonguï ingante wede pönëedäni, angantapa. Ayæ adobaï botö ïmote wede pönëedäni. ² Botö Mæmpo nänö quëwëñömö onconcoo bacoo pöni mæ ongampa. Mänömaï impa, ante wii näwangä i baï botö mïnitö ïmïnite ancædömoimpa. Mïnitö beyæ ante botö, Mïni ponte quëwenguï onconcoo ante tömää ædæmö badoncæte ante mäniñömö gocæboimpa. ³ Ayæ mïnitö quëwenguï onconcoo tömää ædæmö mænoncæte ante gobo ïnique botö ocæ ëmænte poncæboimpa. Pöningue mïnitö botö quëwëñömö adoyömö botö tönö godongämæ quëwencæmïnipa, ante botö mïnitö ïmïnite ænte mæibo æicæmïnipa. ⁴ Botö goquïñömö æyömönö i, ante ayæ mäniñömö gocæte ante taadö godö ante mïnitö do ëñemïnipa,” ante Itota apænecantapa.

⁵ Apænecä ëñenique Tömato ïñömö tömengä ingante,

—Awënë, Ædömö goquümi, ante mönitö ëñenämaï ïmöni inte mönitö mäninö bitö goquünö ædönö i, ante taadö ædö cæte ëñenguüümönii.

6 Äñongä Itota wæætë,

—Botö ïñömö tömömo në taadömo baï ïñömö ïmopa. Ayæ botö adobo në näwangä änö baï ïñomo baï ïñomote mönitö æbänö näwangä impa, ante ëñenguüümäni ïmänipa. Botö edæ në Quëwëmo inte pönö cæbo beyænque mönitö quëwenguüümäni ïmänipa. Botö wii pönö cæbo baï waocä æcämenque incæ botö Mæmpocä weca godämaï incædongäimpä. **7** Botö ïmote do ate pönämäni ïnique mönitö botö Mæmpo ingante adobaï ate pönämäni ïmaämäni. Nöwo tömengä ingante tæcæ ate baï pönämäni inte mönitö tömengä ingante cöwë në agaämäni incæmäni, ante apænecantapa.

8 Mäninö apænecä ëñenäinque Pedipe ïñömö,

—Awënë, Mæmpocä ingante odömömi amönie. Mäninque adinque idæwaa. Eyepæ impa.

9 Äñongä Itota wæætë,

—Pedipe ëñëmi. Botö mönitö weca wantæpiyæ quëwëmo incæ bitö ayæ botö ïmote adämaï inte baï pönenämaï ïmitawo. Në botö ïmote acä ïñömö tömengä adobaï Mæmpocä ingante në acä ingampa. ïnique bitö ïñömö, Mæmpocä ingante odömömi amönie, ante ædö cæte botö ïmote ämii. **10** Wæmpocä nempo botö në quëwëmo ïmopa, ante ayæ, Wæmpocä ingante botö entawëmo ïmopa, ante bitö pönenämaï ïmitawo. Botö mönitö ïmäite, Æbänö apæneboo, ante wii nämanque pönenäinque apænebopa. Wæætë botö Wæmpocä

incæ botö tönö nē ääwocaque baï quëwënongä inte edæ tömengä nänö cædö ante nē cæcä ingampa.

11 Tömengä nempo quëwëmo ïmopa, ante ayæ, Tömengä ingante botö entawëmo ïmopa, ante münitö ïmïnite apænebo ëñeninque pönëedäni. Wæætë edæ münitö botö änö beyænque ayæ pönënämäi ïmïni incæte botö bamönengæ nanguï cædinö adinque mäninö beyænque pönëedäni.

12 Minitö ïmïnite näwangä ämopa. Botö ïmote nē wede pönengä iñömö tömengä botö cæbaï adobaï cæcæcäimpa. Ayæ botö Mæmpocä weca ocæ ëmænte gobo beyæ nē wede pönengä iñömö edæ wii önonque botö cæbaï cædinque godömenque cæquingä ingampa. **13** Minitö botö ëmöwo ante apænedinque quiëmë aencæte ante apænemini ëñeninque botö Wængonguï Wëmo iñömo inte edæ, Mæmpocä nänö ñäö ëmömämo edonque poni acædänimpa, ante cædinque münitö änö baï edæ do cæcæboimpa. **14** Minitö, AEnguimöni, ante quiëmë beyæ ante botö ëmöwo ante botö ïmo apænemini ëñeninque do cæcæboimpa, ante Itota apænegacäimpa.

*Wængonguï Tæiyæ Waëmö Önöwoca poncæcäimpa,
ante*

15 Ayæ godömenque apænedinque Itota iïmaï ante apænecantapa. “Minitö botö ïmote waadete pönemini ïninque botö wææ angainö ante ëñente cæquimini ïmaiminiipa. **16** Ayæ, Wacä botö beyæ ante münitö tönö godongämæ cæquingä, ante botö iñömö botö Mæmpocä ingante, Da godömi gocæ, ante apænecæboimpa. Ayæ tömengä botö änö ante do ëñente cædinque edæ, Tömengä münitö

tönö cōwē ongonte godongämæ cæcæcäimpa, ante cædinque adocä ingante mïnitö weca da pönongä ponguingä ingampa. ¹⁷ Wængongui nē nō cæcä ingampa, ante näwangä impa, ante Wængongui Tæiyæ Waëmō Önöwoca incæ nē odömongä iñongä ingampa. Incæte waodäni nē inguipogaque quëwënäni iñömö tömengä ingante adämaï iñäni inte pönänämaï iñönäni inte edæ ædö cæte tömengä ingante Ao ante ænguinäni. Wæætë edæ tömengä mïnitö weca quëwënongä iñongante mïnitö tömengä ingante nē entawenguimini inte tömengä ingante do ate baï pönemini iminipa,” ante Itota apænecantapa.

¹⁸ Ayæ apænedinque, “Botö wii mïnitö nöwamini baï mïni baquinque ante edæ ëmö cæte goquimo imopa. Wæætë mïnitö weca ocæ ëmænte poncæboimpa. ¹⁹ Wantæ ate waodäni nē inguipogaque quëwënäni iñömö edæ botö imote adämaï inguinäni iñänipa. Mïnitö guiquenë botö imote aquimini iminipa. Edæ botö quëwëmo beyænque mïnitö adobaï quëwencæmiminipa. ²⁰ Ayæ Wængongui Tæiyæ Waëmō Önöwoca nänö ponguiönæ iñonte mïnitö iñömö edæ, Mönö æbänö äanque baï quëwëmë imöö, ante eñencæmiminipa. Edæ, Botö Mæmpocä nempo quëwëmo imopa, ante ayæ edæ, Mïnitö botö nempo quëwëmini iminipa, ante ayæ, Mïnitö iminite adobaï botö entawëmo quëwënömini iminipa, ante mïnitö eñencæmiminipa. ²¹ Aæcänö botö wææ angaïnö ö æninqe eñente cæda tömengä iñömö botö imote nē waadete pönengä ingampa. Botö imote nē waadete pönengä ingante botö Mæmpo näëmæ waadete

pönencæcäimpa. Ayæ botö adobaï mäningä ingante waadete pönencæboimpa. Ayæ, Botö æbänö ïmoo, ante tömengä ingante odömömo acæcäimpa,” ante Itota apænecantapa.

22 Codaa iñömö edæ wii Codaa Icadiote wacä Codaa iñömö edæ Itota ingante apænecantapa.

—Awënë iñæmpa bitö mönitö ïmönite apænedinque, Botö æbänö ïmoo, ante odömömo acæminimpa, äninque quïnante wæætë, Inguipogaque quëwëñani ïnänite odömönämäi incæboimpa, ante pönëninquæ cæbitawo, angantapa.

23 Itota wæætë,

—Waocä botö ïmote në waadete pönengä ïnique tömengä iñömö botö odömonte apænedö ante ëñente cædongä ïmaingampa. Botö Mæmpo adocä ingante waadete pönenguingä ingampa. Ayæ mönatö tömengä tönö cöwë godongämæ quëwencæte ante tömengä weca ponguïmöna ïmönapa. **24** Botö ïmote në waadete pönënämäi ingä guiquenë tömengä iñömö botö odömonte apænedönö ante ëñenämäi cædongä ingampa. Mäninö botö odömonte apænebo mïni ëñeninö iñömö wii botö nämä pönëninquæ apænedinö impa. Wæætë botö ïmote në da pönongaingä nänö angaïnö impa, ante Itota apænecantapa.

25 Ayæ apænedinque, “Mïnitö weca botö quëwëñedë botö mäninö ante mïnitö ïmïnite apænetabopa. **26** Botö Mæmpocä botö ëmöwo beyæ ante tömengä Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante da pönongä ponguingä inte tömengä mïnitö tönö godongämæ në cædongä ingampa. Adocä mïnitö ïmïnite tömänö ante odömonte apænecä ëñencæminimpa. Ayæ botö apænedö mïni ëñeninö

tömänö ante tömengä adodö apænecä wæætë pönencæmïnimpa," ante Itota apænecantapa.

27 Ayæ apænedinque, "Botö pönö cæbo beyænque mïnitö gänë entawente quëwëedäni, ante pönö cædinque gobopa. Botö gänë entawämämo incæ mïnitö ïmïnite pönömo æninque mïnitö gänë pönente quëwencæmïnimpa. Botö inguipogaque quëwënäni näni godönö baï wii pönömo ïmopa. Nö cæte pönömo ïmopa. Mïnitö mïmönë guïñente wædämaï inte piyænë cæte quëwencæmïnimpa. **28** Botö mïnitö ïmïnite èmö cæte godinque mïnitö weca ocæ èmænte poncæboimpa, ante botö apænebo èñëmïnitapa. Botö edæ, Botö Mæmpocä weca gocæboimpa, ante apænebo èñëñimini inte mïnitö botö ïmote waadete pönëmïni ïnique botö beyæ ante watapæ tobaïmïnipa. Edæ botö wii botö Mæmpo baï ïnömo inte wædämo ïnömo ïmopa. **29** Mänömaï ïnque ba adinque mïnitö, Nåwangä impa, ante pönencæmïnimpa, ante botö ñöwoque ayæ badämaï ïñedë mïnitö ïmïnite apænetabopa," ante Itota apænecantapa.

30 Ayæ apænedinque, "ïi inguipogaque quëwënäni awènë iñömö wénæ ïnongä inte oo poncæ cæcampa. ïnique botö mïnitö ïmïnite wii wantæpiyæ ayæ apænebopa. Edæ tömengä ædö cæte botö ïmote nämä tæi piñænte në angä inguingää. **31** Incæte botö, Waodäni inguipogaque quëwënäni iñömö ïimaï ante èñencædänimpa, ante cæbopa. Botö Mæmpo ingante botö waadete pönëmopa, ante ayæ, Botö Mæmpo botö ïmo wææ angä baï botö adodö cæbo ïmopa, ante tömënäni èñenguënenäni ïnänipa," ante Itota ïnque

apænegacäimpa.

Ayæ, “Ñöwo edæ ængæ gantidinque mönö gocæimpa,” angacäimpa.

15

Itota näwä yowementa baï ingampa

¹ Ayæ godömenque apænedinque Itota iïmaï apænecantapa. “Botö näwä yowementa baï ïmopa. Ayæ botö Mæmpo yowementa në aacä baï ingampa. ² Botö ïmote pönänäni tömänäni iï yowementa gædämänto baï ïnänipa. Æcänö wii botö ëmiñængä baï cæda tömengä iñömö gædämänto ömæcato baï ingampa. Botö Mæmpo gædämänto ömæcato baï iñongante wangö topænte baï cædinque tömengä ingante wido cæcamp. Æcänö botö ëmiñængä baï cæda guiquenë tömengä gædämänto tömenca incato baï ingampa. Gædämänto tömenca incato incæ godömenque Waa pædinque nanguï incacæimpa, ante wææ topæ wææ topæ cædäni baï botö Mæmpo iñömö adobaï cæcamp. Botö në ëmiñængä wii eyepæ cæcä adinque tömengä ingante wadæ cæcamp. ³ Botö änö ante mïnitö ïmïnite botö apænedinö beyæ mïnitö mïmönë do mënongate quëwëmïni ïmïnipa. ⁴ Mïnitö botö nempo ee quëwënömïni incæmïnimpa. Ayæ adobaï mïnitö botö ïmote cöwë entawente quëwënömïni ïmïnipa. Gædämänto yowementa adoyömö ibænte odæ yate baï pæte incate bapa. Edæ gædämänto adotoque iñonte ædö cæte nämä cædinque incaquintoo. Mïnitö iñömö, Tömenca incate baï mönö nanguï cæcæimpa, ante cædinque

botö nempo ee quëwenguënëmïni ïmïnipa,” ante Itota apænecantapa.

⁵ Ayæ apænedinque, “Botö yowementa baï ïmopa. Minitö guiquenë gædëmænto baï ïmïnipa. Waocä botö nempo ee quëwënongä inte ayæ botö ïmote cöwë entawënongä ingä ïnique tömengä tömenca incate baï nanguü cæbaingampa. Wæætë edæ botö nempo quëwënämaï ïmïni ïnique mïnitö tömää cædämaï imalmïnipa töö. ⁶ Né botö nempo ee quëwënämaï ingä ïñömö tömengä gædëmænto näni wido cædinto baï ingampa. Mäninto amïmö bayonte gæte mämö gongapamö ñö cædäni wo bæco baï cædinque tömengä ingante botö Mæmpo adobaï wido cæcä ingampa,” ante Itota apænecantapa.

⁷ Ayæ apænedinque, “Minitö guiquenë botö nempo ee quëwëninqe botö angaïnö ante ee entawente quëwëmïni ïnique mïnitö quiëmë æncæte ante äinëmïni incæ Wængonguü ingante apænemïni inte tömengä wæætë pönongä æmaimïnipa. ⁸ Minitö nanguü pöni tömenca incate baï ïmïni inte, Minitö botö ëmïñæmïni ïmïnipa, ante edonque pöni ingæimpa. Mänömaï cæmïni ïnique, Botö Mæmpo ñao apäite ëmönongä ingampa, ante odömonte ingæimpa. ⁹ Botö Mæmpo ïñömö botö ïmo waadete pönengä ingaingä baï botö adobaï mïnitö ïmïnite waadete pönëmo intabopa. Botö né waadete pönëmo ïñömote mïnitö ïñömö botö nempo ee ongöedäni. ¹⁰ Botö Mæmpo né waadecä ïñongante botö tömengä näno wææ angaïnö ante èñente cædimo inte tömengä nempo ee ongömopa. Minitö adobaï botö né waadete pönëmo ïñömote mïnitö botö wææ angaïnö ante èñente cæmïni

ïnique edæ botö nempo ee ongömïni ïmaïmïnipa," ante Itota apænecantapa.

11 Ayæ apænedinque, "Botö watapæ topämö ante mïnitö mümönë entawëninque watapæ tocæmïnimpä, ante ayæ, Mïni watapæ topämö eyepæ ingæimpä, ante botö mïnitö ïmïnite mänïnö ante apænetabopa. **12** Botö wææ änö ïñömö ïïmaï ante impa. Mïnitö ïmïnite botö waadete pönënïnö baï mïnitö adobaï wacä ingä wacä ingä waadete pönëedäni. **13** Æcänö nänö æmigoidi beyæ ante, Botö Ao änique nämä incæ tömënäni beyæ ante wængümo, ante cæcä ïñömö tömengä nänö waadete pönämämo wii waodäni tömänäni waadete pönämämo baï impa. Tömengä ïñömö edæ godömenque nanguï waadete pönengä ingampa. **14** Mïnitö botö wææ angaïnö eñente cæmïni ïnique botö guiidëmïni ïmaïmïnipa. **15** Mïnitö botö ïmo né cædämïni ïmïnipa, ante botö mïnitö ïmïnite godömenque apænedämaï ïmopa. Edæ awënë ingante né cæcä ïñömö, Awënë æbänö cæcää, ante eñenämaingä ingampa. Wæætë edæ botö Mæmpo nänö angaïnö ante botö eñenïnö tömänö ante mïnitö ïmïnite apænebo eñëmïni beyæ botö, Mïnitö botö guiidëmïni ïmïnipa, ante apænedëmo ïmopa. **16** Mïnitö wii botö ïmote apænte ænïmïni ïmïnipa. Wæætë botö ïñömö, Mïnitö botö ëmïñæmïni ïnömïni inte tömenca nanguï incate baï nanguï cæcæmïnimpä, ante mïnitö ïmïnite apænte ænïmo ïmopa. Mïnitö botö ëmïñæmïni ïnömïni inte cówë cæmïni ïnique mïnitö quïëmë ante botö ëmöwo beyænque apænemïni eñenïnque Mæmpocä ïñömö do pönongä æncæmïnimpä. **17** Botö wææ änö ïñömö ïïmaï ante impa. Mïnitö wacä ingä wacä ingä

waadete pöneedäni,” ante Itota apænegacäimpa.

*Inguipogaque nē quëwënäni Itotaidi ïnänite näni
piñämäo*

18 Mänömaïnö ante apænedinque Itota godömenque iïmaï ante apænecantapa. “Inguipogaque nē quëwënäni iñömö münitö iminité piñäni adinque münitö guïñenämaï inte edæ, Itota ingante do piñgadänimpa, ante pönemini iminipa. **19** Waodäni nē inguipogaque quëwënäni näni cabowacä ingä wacä ingä waadete pönänäni ïnänipa. Münitö inguipogaque näni quëwencabo tönö adomini imini baï tömänäni münitö iminité adobaï waadete pönencädönänimpa. Wæætë münitö inguipoga näni quëwencabo tönö adomini ïnämäi iminipa. Iñæmpa wëenëñedë münitö inguipoga quëwëñömäntite botö do münitö iminité apænte æntabopa. Mänömaï beyæ nē inguipogaque quëwënäni iñömö münitö iminité piñäni ïnänipa. **20** Botö äno ante münitö iminité, Aebänö apæneboo, ante ñöwo wæætë pöneedäni. ‘Awëné ñænængä ïnongä iñongante tömengä ingante nē cæcä iñömö wii godömenque ñænængä ingampa.’ Waodäni botö imote piñäni wæwëmo baï münitö iminité adobaï piñäni wæwëmini incæmänimpa. Botö odömonte apænegaïnö ante eñente cædäni baï münitö odömonte apænedö ante adobaï eñente cæcædänimpa. **21** Münitö botö quïmini iñömäntite edæ botö ëmöwo beyænque iïnäni, Botö imote nē da pönongaingä, Aebänö ingää, ante eñenämaï ïnäni inte mänömaï edæ cæquïnäni ïnänipa,” ante Itota apænecantapa.

²² Ayæ apænedinque, “Botö tömänäni ïnänite wii ponte apænebo baï tömänäni näni wentamö mongænguümämo mongænämäi incædönänimpa. Ñöwo iñömö, Botö apænebo né eñenänäni inte tömänäni näni wentamö mongæmämo do mongænänipa. Iñämpa Itota apænecä eñenämäi ïmönipa, ante ædö cæte anguinänii. ²³ Botö ïmote né püingä iñömö tömengä adobaï botö Mæmpocä ingante püingä ingampa. ²⁴ Wacä, Botö bamönengæ botö cæbaï adobaï cæcä iñömö cöwë dæ angampa. ïnique botö wii tömänäni weca bamönengæ cæbo baï tömänäni näni wentamö mongænguümämo mongænämäi incædönänimpa. Incæte, Botö æbänö cæboo, ante do adäni incæ tömänäni botö ïmote pünnique botö Mæmpo ingante adobaï pünnanitapa. ²⁵ Dodäni näni wææ yewæmongaintaa yewæmöninque üimaï ante näni apænegainö baï ñöwodäni näni cædö beyæ edæ iñique batimpa. ‘Botö ïmote önonque pünnanitapa,’ ante yewæmongadänimpa,” ante Itota apænecantapa.

²⁶ Ayæ apænedinque, “Botö edæ botö Mæmpo weca ocæ ëmænte gote ate münitö beyæ ante münitö tönö godongämæ cæquingä ingante da pönoncæboimpa. Mäningä iñömö Wængongui Tæiyæ Waëmö Önöwoca ïnongä inte edæ, Æbänö näwangä ï, ante apænecä eñencæmänimpa. Tömengä botö Mæmpo weca quëwente ponguingä ingampa. Pönnique tömengä, Botö æbänö cæboo, ante apænecä eñencæmänimpa. ²⁷ Münitö adobaï wëenëñedë botö mä cæyedë do botö müñæ godimini ïmïni inte edæ, Botö æbänö cæboo, ante

apænequënëmïni ïmïnipa,” ante Itota tömengä nänö në ëmiñænäni ïnänite apænegacäimpa.

16

¹ Godömenque apænedinque Itota ïïmaï apænecantapa. “Minitö oda cædämaï tæï gongænte ongoncæmïnimpa, ante cædinque botö mïnitö ïmïnite mänïnö ante tömänö apænetabopa. ² Minitö odömöincönë go guiyöminite wadäni, Mönitö tönö godongämæ ongönämaï ïedäni, ante mïnitö ïmïnite tatodönäni gocæmïnimpa. Wïi mänïnonque cæquïnänimpa. Wæætë ïincayæ ate æcämenque mïnitö ïmïnite në wænonguïna ïna ïñömö tömengä, Botö Wængonguï nänö cædö ante cæbopa, ante pönencæcäimpa. ³ Botö Mæmpo ingante wïi adinque pönënämaï ïnäni inte ayæ botö ïmote adämaï inte baï pönënämaï ïnäni ïñömö töménäni ïñömö mïnitö ïmïnite mänïnö cæquïnäni ïnänipa. ⁴ Edæ mäniönæ bayonte mïnitö, Botö wææ angaïnö ante æbänö ämoo, ante wæætë pönencæmïnimpa, ante botö mïnitö ïmïnite mänïnö ante do apænetabopa,” ante Itota apænegacäimpa.

Wængonguï Tæiyæ Wæmö Önöwoca nänö cædö

Ayæ godömenque apænedinque Itota ïïmaï apænecantapa. “Minitö tönö wëenënedë godongämæ ongömo beyæ botö mänïnö ante mäniñedë apænedämaï intabopa. ⁵ Botö ïmo në da pönongaingä weca botö ñöwo pönü ocæ ëmænte goquïmo incæte, Bitö æyömönö goquïmi, ante mïnitö tömämïni botö ïmote änämaï ïmïnipa. ⁶ Botö mänïnö ämo beyæ mïnitö nanguï pönü wæwëmïni ïmïnipa. ⁷ Incæte botö mïnitö ïmïnite

näwangä ämopa. Minitö beyæ waa ingæimpa, ante botö goquïmo ïmopa. Botö wadæ godämaï ïmo baï münitö tönö godongämæ në cæquingä ïñömö münitö weca pönämaï incædongäimpa. Wæætë edæ cöwë goquïmo inte godinque botö tömengä ingante münitö weca da pönömo ponguingä ingampa. ⁸ Pöningue Wængonguï Tæiyæ Waämö Önöwoca cæcä beyænque inguipogaque quëwënäni, Mönö wënæ wënæ cædömö inte wentamö mongæmö awædö, ante wæcædänimpa. Ayæ tömengä cæcä beyænque, Wængonguï weca æcänö nö cæte quëwëna ïna, ante ëñencædänimpa. Ayæ Wængonguï apænte ante pancæcäimpa, ante adobaï ëñencædänimpa. ⁹ Edæ botö ïmote näni pönënämaï ïnö beyænque inguipogaque quëwënäni ïñömö edæ, Mönö wënæ wënæ cædonque ante cædinque pönënämaï ïmompa, ante wæcædänimpa, ante adocä cæcæcäimpa. ¹⁰ Ayæ edæ, Botö ïñömö botö Mæmpo weca gote quëwëñomote münitö botö ïmote adämaï inguïmïni ïmïnipa. ïninque botö Mæmpo weca gote quëwëmo beyæ Wængonguï Tæiyæ Waämö Önöwoca incæ, Æbänö nö cæte quëwenguï, ante inguipogaque quëwënäni ïnänite odömonte apænecä ëñencædänimpa. ¹¹ Ayæ inguipogaque quëwënäni awënë ïñongante wënæ ingante Wængonguï, Botö pancæboimpa, ante do apænte angacäimpa, ante Wængonguï Tæiyæ Waämö Önöwoca godö odömonte apænecä beyænque ëñencædänimpa,” ante Itota apænecantapa.

¹² Ayæ apænedinque, “Botö münitö ïmïnite nanguï ayæ apæneïnente wæbo incæte münitö

ñöwo ganca ædö cæte ëñenguümïnii. ¹³ Wængonguiü Tæiyæ Waëmō Önöwoca pongä ate tömengä ïñömö, Æbänö näwangä impa, ante tömänö ante mïnitö ïmïnite odömonte apænecä ëñencæmïnimpa. Adocä, Æbänö apænequimoo, ante wii nämä pönéninque apænecæcäimpaa. Wæætë Wængonguiü tömengä ingante angä nänö ëñenënö ante Wængonguiü Önöwoca ïñömö mänïnonque ante mïnitö ïmïnite odömonte apænecä ëñencæmïnimpa. Ayæ, ïncayæ ate æbänö baquïi, ante tömengä mïnitö ïmïnite apænecä ëñencæmïnimpa. ¹⁴ Botö æbänö ñäö apäite ëmönömo ïmopa, ante edonque poni bacæimpaa, ante cædinque tömengä ïñömö botö entawëno ante mïnitö ïmïnite odömonte apænecä ëñencæmïnimpa. ¹⁵ Botö Mæmpo nänö ëadoncoo ïñömö edæ tömancoo botö quinc oo impa. Mänömaï beyæ ïïmai apænetabopa. Tömëmo entawencoo ante Wængonguiü Önöwoca ïñömö mïnitö ïmïnite odömonte apænecä ëñencæmïnimpa, ante apænetabopa,” angantapa.

¹⁶ “Ayæ wantæ ate mïnitö botö ïmote adämaï inguümïni ïmïnipa. Ayæ ate wantæyö ïñonte botö ïmote wæætë acæmïnimpa,” ante Itota apænegacäimpaa.

Mini wæwämämo incæ wæætë mïni toquinque bacæimpaa

¹⁷ Tömengä ëmiñænäni pancadäniya nämanque godongämæ apænedinque,

—Mänöö änique tömengä, Mïnitö wantæ ate botö ïmote adämaï inguümïni ïmïnipa, ante æbänö ancæte ante apænecää, ante wædänitapa. Ayæ, Wantæ ïñonte mïnitö botö ïmote wæætë

acæmïnimpa, ante ayæ, Botö Mæmpo weca gote quëwëmo beyæ impa, ante Itota apænecä awædö, ante apænedänitapa. ¹⁸ Töménäni wæætë wæætë, Mäninö tömengä, Wantæyö, ante nänö änö iñomö edæ æbänö ante apænecää, ante wædänitapa. Tömengä æbänö ancæte ante apænecää, ante ëñenämaï ïmönipa, ante wædänitapa.

¹⁹ Töménäni mäninö ante pönënique botö ïmote ëñencæte ante äinénäni ïnänipa, ante wædinque Itota töménäni ïnänite,

—Wantæ ate mïnitö botö ïmote adämaï inguüimini ïmünipa, ante botö änö ante ayæ, Wantæyö iñonte mïnitö botö ïmote wæætë acæmïnimpa, ante botö æbänö ämoo, ante mïnitö nämanque godongämæ tedemïnitawo. ²⁰ Mïnitö ïmïnite näwangä ämopa. Inguipogaque quëwënäni iñomö watapæ toyönäni mïnitö caate wæquüimini inte Ca ca wæcæmïnimpa. Mïnitö wæwenguüimini ïmünipa. Incæte mïni wæwëmämo incæ mïni toquinque bacæimpä. ²¹ Onquiyængä iñomö tömengä wëñæ ëñacæ cæyedë nanguï nantate wæcä inte wæwengä bacä incæte tömengä wëñæ ëñacä adinque tömengä, Botö wë ëñacä ingampa, ante watapæ tote beyæ tömengä nänö wædinö ante edæ pönénämaï ingampa. ²² Mïnitö tömengä baï adobaï ïmünipa. Nöwoyedë mïni caate wæyedë impa. Incæte botö wæætë mïnitö ïmïnite aquümo ïmopa. Mänömaï beyæ mïnitö watapæ tocæmïnimpa. Mänïñedë, Mïnitö todämaï incæmïnimpa, ante æcämenque incæ wææ cædämaï incæcäimpä.

²³ Godömenque apænedinqe Itota, “Mänïñedë mïnitö botö ïmote, Æbänö i, ante ëñencæte ante godömenque änämaï incæmïnimpa. Mïnitö

ïmïnite näwangä ämopa. Botö Mæmpo ingante mïnitö quiëmë æncæte ante botö ëmöwo ante apæneyömïni tömengä iñömö do pönongä æncæmïnimpä. ²⁴ Nöwo ganca mïnitö quiëmë æncæte ante botö ëmöwo ante apænedämaï ïmïnimi ïmïnipä. Nöwo iñömö edæ, Pönömi æmönie, ante Wængonguï ingante apæneedäni. Apænemïni ëñeninque tömengä pönongä æninque mïnitö eyepæ poni mïni watapæ toquinque ænguümïni incæmïnimpä,” ante Itota apænegacäimpä.

Itota né tæi ëmönongä ingampa

²⁵ Mänömaïnö ante apænedinque Itota ïimaï apænecantapa. “Minitö ïmïnite inguipoga quëwënäni näni cæbaïnö ante odömonte apænedimo incæte botö wantæyö baquiönæ iñque bayonte mänömaïnö ante godömenque odömonte apænedämaï incæboimpä. Wæætë botö tömëmo Mæmpo ingantedö ante apænedinque mïnitö ïmïnite edonque poni apænecæboimpä. ²⁶ Mäniönæ mïnitö botö Mæmpo ingante botö ëmöwo beyænque apænequümïni ïmïnipä. Iñinque botö, Minitö beyæ ante botö Mæmpo ingante apænequïmo ïmopa, ante mänömaï beyæ botö änämaï ïmopa. ²⁷ Edæ botö Mæmpo incæ mïnitö ïmïnite waadete pönengä ingampa. Botö ïmo waadete pönéninque mïnitö iñömö edæ, Wængonguï weca quëwëninque Itota pongaingä ingampa, ante pönénimïni beyæ botö Mæmpo adobaï mïnitö ïmïnite waadete pönengä ingampa. ²⁸ Botö edæ Mæmpocä weca quëwente inguipoga iñömö poniimo inte ñöwo poni inguipoga quëwëninque wadæ godinque Mæmpocä weca ocæ ëmænte goquïmo ïmopa,” ante Itota apænecantapa.

29 Tömengä émiñænäni,

—Ñöwo inguipoga quëwënäni näni cæbaïnö ante odömonte apænedämaï inte bitö edonque pöni apænebi ëñëmönipa. **30** Bitö tömänö ante ëñëmi ïmipa, ante ñöwo ëñëmönipa. ïnique mönitö, Æbänö ï, ante ëñencæte ante bitö ïmite äñämaï ïñömöni bitö ïñömö do në ëñëmi ïmipa. Mänömaï beyæ mönitö, Bitö Wængongui weca quëwente pönimi inte në ëñëmi ïmipa, ante do pönëmöni ïmönipa.

31 Ante äñönäni Itota wæætë,

—Ñöwo tæcæ pönëmïni ïmïnitawo. **32** Wantæyö bayedë ïñömö edæ ñöwo pöni batimpa. Mäniñedë münitö botö ïmote émō cæte panguimæ panguimæ wodii wïnöninque tömëmïni oncönë go guiquimïni ïmïnipa. Botö ïmo adoboque émō cæte gomïni incæte botö ïñæmpa wïi adoboque ongömopa. Edæ botö Mæmpo botö tönö godongämæ ongongampa. **33** Mïnitö ïñömö botö nempo quëwëmïni inte gänë pönente quëwencæmïnimpa, ante cædinque botö mänïnö ante mïnitö ïmïnite apænetabopa. ïi inguipoga quëwëningue mïnitö caate wæcæmïnimpa. Incæte mïni wæwenguimämo ante guïñenämaï iedäni. Edæ inguipogaque ante näni wënæ wënæ cædönö ante Baa änínque botö godömenque tæi émönömo inte në gänä cægaïmo ïmopa. Mänömaïnö ante Itota tömengä nänö émiñænäni ïnänite ïnique apænecä ëñengadänimpa.

17

*Itota Mæmpo ingante mönö beyæ ante
apænecampa*

¹ Itota mänömaïnö ante iinque apænedinque öönædë æmö adinque iïmaï apænecantapa. “Mæmpo èñëmi. Bitö, Æbänö baquïï, ante bitö angaïnö baï do batimpa. Botö edæ, Bitö Wëmo ïnömo iñömote bitö pönö cæbi ate botö ñäö apäite baï botö èmönö iñömö edonque poni bacæimpa, ante apænebopa. Mänömaï cæbi adinque botö wæætë bitö beyæ pönö cæbo ate bitö ñäö èmömämo edonque poni bacæimpa.

² Bitö paedæ pönömi botö në ængäñäni ïnänite botö cöwë wantæpiyæ näni quëwenguïnö ante godömo æncædänimpa, ante bitö botö tönö godongämæ cæbi beyænque botö waodäni tömänäni ïnänite në ämo batabopa. ³ Waodäni cöwë wantæpiyæ näni wænämaï quëwenguïnö ante iïmaï impa. Mæmpo, bitö adobique näwä Wængongui ïnömi iñömite tömënäni bitö imite ate baï pönencædänimpa. Ayæ botö Itota Coditobo bitö në da pönongaïmo iñömote do adinque tömënäni pönencædänimpa. Tömënäni mänömaï näni pönëno beyænque edæ cöwë wantæpiyæ näni wænämaï quëwenguïmämo edæ do éadänipa,” ante Itota apænecantapa.

⁴ Ayæ Mæmpo ingante godömenque apænedinque, “Bitö, iïmaï cæ, ante bitö angaïnö ante botö iñguipoga quëwënique do iinque cæbo beyæ bitö ñäö èmömämo edonque poni bagatimpa.

⁵ Wëenëñedë poni iñguipoga badönämaï iñedë bitö weca ongöñinque botö ñäö èmongaïmo inte ñöwo bitö weca ocæ èmænte pömo adinque bitö pönö cæbi ate botö adobo ñäö apäite baï èmëmo ate edæ edonque poni acæimpa,” Mæmpo ingante apænecantapa.

⁶ Ayæ, “Inguipoga quëwënäni bitö quïnäni

ïnänipa, ante bitö pædæ pönömi æninque botö wæætë, Wængongui æcänö ingää, ante tömänäni ïnänite odömömo ëñenänitapa. Adodäni bitö quïnäni ïñönänite bitö tömänäni ïnänite pædæ pönömi æntabopa. Tömänäni bitö angaïnö ante ëñente cædinäni ïnänipa. ⁷ Bitö pönömi æninque botö ëwocagaincoo ante ïnäni ïñömö edæ, Mänincoo tömancoo edæ Mæmpocä pönongä æninque Itota ëwocacampa, ante ñöwo do ëñenänipa. ⁸ Edæ Mæmpo bitö pönö apænebi botö ëñente ængaïnö ante botö adodö ante edæ tömänäni ïnänite godö apænebo ëñenique tömänäni do ænänitapa. Botö bitö weca quëwente pongaïmo ïmopa, ante ëñenique tömänäni ædæmö ëñenänitapa. Ayæ, Bitö botö ïmote da pönömi né pongaïmo ïmopa, ante pönänitapa,” ante Itota Mæmpocä ingante apænecantapa.

⁹ Ayæ, “Mæmpo, botö tömänäni beyæ ante bitö ïmite apænebopa. Botö wïi inguipoga que quëwänäni beyæ ante apænebopa. Wæætë edæ, Bitö né pædæ pönömi botö ængaïnäni ïñömö edæ bitö quïnäni ïnänipa, ante botö tömänäni beyæ ante bitö ïmite apænebopa. ¹⁰ Botö quïnäni tömänäni bitö quïnäni ïnänipa. Ayæ bitö quïnäni tömänäni botö quïnäni adobaï ïnänipa. Tömänäni cædäni beyænque botö ñäö ëmämämo edonque poni batimpa.”

¹¹ Ante apænedinque Itota godömenque apænecantapa. “Botö inguipoga ïñömö godömenque ongönämaï incæboimpa. Wæætë bitö weca ocæ ëmænte ponguïmo ïmopa. Botö ëmïñænäni guiquenë inguipoga ïñömö ayæ ongönäni ïnänipa. Mæmpo bitö né Tæiyæ

Waëmö ïnömi inte ëñëmi. Bitö ëmöwo bitö pönö pemongaiwo beyænque botö tæï piñænte në ämo ïmopa. ïnique mönatö ääwocaque baï ëwocate quëwëmöna baï mäninäni adobaï ääwocaque baï ëwocate quëwencädänimpa, ante cædinque bitö tæï piñæmi inte tömënäni ïnänite wææ aacæbiimpa, ante bitö ïmite apænebopa. ¹² Mäninäni weca botö quëwëñedë botö iñömö bitö ëmöwo bitö pönö pemongaiwo beyænque botö tömënäni ïnänite wææ aatabopa. Ayæ, Wë womönämaï incädänimpa, ante adodäni ïnänite wææ gampotabopa. ïnique tömënäni tömänäni wë womönämaï ïnänipa. Önonque adocanque iñömö æmæwo wë womonguënengä incæ tömengä iñömö edæ Wængongui angä ëñente näni yewæmongaïnö baï ñöwo ïnque baquinque ante edæ æmæwo wë womongantapa,” ante Itota Mæmpocä ingante apænecantapa.

¹³ Ayæ, “Botö ñöwo bitö weca ocæ ëmænte ponguïmo ïmopa. Tömënäni botö watapæ topämo tömämämo entawëninque quëwencädänimpa, ante botö mäninö ante inguipoga ayæ quëwëñedë apænebo ïmopa. ¹⁴ Mæmpo, bitö angaïnö ante botö tömënäni ïnänite godö apænebo ëñenänitapa. Botö inguipogaque näni quëwencabo tönö adobo ïnämaï ïmo baï tömënäni edæ adobaï inguipogaque näni quëwencabo tönö adodäni ïnämaï ïnäni adinque inguipogaque quëwënäni wæætë tömënäni ïnänite piñänitapa. ¹⁵ Mæmpo ëñëmi. Bitö botö ëmïñænäni ïnänite, Minitö inguipoga iñömö ayæ quëwënämaï incæmïnimpa, ante ænte mäobi gocædänimpa, ante botö bitö ïmite apænedämaï ïmopa. Wæætë,

Wënæ awënë në wïwa cædongä iñömö tömänäni ïnänite, Oda cæcædänimpa, ante cæyongante bitö wææ aabi ate tömänäni wæætë oda cædämäi incædänimpa, ante bitö imite apænebopa. ¹⁶ Botö inguipogaque näni quëwencabo tönö adobo ïnämäi ïmo baï tömänäni edæ adobaï inguipogaque näni quëwencabo tönö adodäni ïnämäi ïnänipa. ¹⁷ Bitö änö iñömö edæ näwangä ante impa. ïninque bitö godö cæbi ate näwangä bitö änö beyænque tömänäni iñömö tömëmi cædonque ante cædinque tæiyæ waëmö ëwocate quëwënäni incædänimpa, ante bitö imite apænebopa. ¹⁸ Bitö botö imote inguipoga iñömö bitö da pönömi pömo baï botö adobaï tömänäni ïnänite inguipoga quëwënäni weca da godömo godänitapa. ¹⁹ Tömänäni iñömö bitö cædonque ante cædinque tæiyæ waëmö ëwocate quëwënäni incædänimpa, ante botö iñömö edæ bitö cædonque ante Ao äninqe, Botö nämä incæ tömänäni beyæ ante wængüümo imopa,” ante Itota apænecantapa.

²⁰ “Mæmpo ëñëmi. Botö wii botö ëmïñænäni que beyæ ante bitö imite apænebopa. Wæætë tömänäni botö angainö ante apænedäni ëñente pönéninque wadäni në wede pönenguïnäni iñönänite botö iñäni beyæ ante adobaï bitö imite apænebopa. ²¹ Mæmpo, Bitö imite botö entawëmo ïmo baï ayæ botö bitö nempo quëwëmo ïmo baï mänänäni tömänäni adobaï ääwocaque baï ëwocate quëwëmaïnänipa, ante cæcæbiimpa, ante bitö imite apænebopa. Ayæ inguipoga quëwënäni iñömö, Bitö botö imote da pönömi pongaïmo imopa, ante pönencædänimpa, ante cædinque bitö godö cæbi ate tömänäni mönatö nempo quëwencædänimpa,

ante bitö ïmite apænebopa. ²² Bitö pönö cæbi beyænque botö ñäö baï entawëninque, Mönatö ääwocaque baï ëwocate quëwëmäna baï tömënäni adobaï ääwocaque baï ëwocate quëwencædänimpa, ante botö iñömö bitö pönönämämo botö ñäö entawëmämo tömënäni ïnänite adopämo godömo ænte entawëänipa. ²³ Tömënäni ääwocaque baï ëwocate quëwencædänimpa, ante tömënäni botö ïmote entawëänipa. Ayæ botö bitö ïmite entawëmo ïmopa. Tömënäni mänömaï ääwocaque baï ëwocadäni adinque inguipoga quëwënäni iñömö, Bitö botö ïmote në da pönömi pongaïmo ïmopa, ante eñencædänimpa, ante apænebopa. Ayæ botö ïmote waadete pönengaïmi ïmi baï bitö tömënäni ïnänite adobaï waadete pönengaïmi ïmipa, ante eñencædänimpa, ante apænebopa,” ante Mæmpocä ingante Itota apænecantapa.

²⁴ Ayæ, “Mæmpo, Bitö pædæ pönömi botö në ængäinäni iñömö botö ñäö èmömämo acædänimpa, ante botö, Tömënäni botö quëwëñömö adoyömö quëwencædänimpa, ante ainente wæbopa. Wëenëñedë poni inguipoga badönämaï iñedë bitö iñömö edæ botö ïmote waadete pönënique botö ñäö èmömämo pönömi botö ængäimämo tömënäni adopämo acædänimpa, ante ainente wæbopa. ²⁵ Mæmpo në nö cædömi ïmi eñëmi. Inguiipogaque quëwënäni bitö ïmite wii adinque pönënämaï ïnäni incæte botö iñömö edæ bitö ïmite do ate pönëmo ïmopa. Botö èmiñænäni iñömö, Bitö botö ïmote da pönömi në pongaïmo ïmopa, ante do eñënanitapa. ²⁶ Botö cæbo beyænque mäninäni iñömö, Bitö ïmite ate baï pönënäntapa. Botö ïmote bitö waadete pönënö ante adodö waadete pönënö tömënäni

mimönë entawente quëwencädänimpa, ante ayæ, Tömänäni botö imote entawencädänimpa, ante botö ayæ cæbo beyænque tömänäni iñömö, Bitö imite ate baï pönencädänimpa,” ante Itota Mæmpo ingante iinque apænegacäimpa.

18

*Itota ingante bæi ongonte œnte godänipa
(Mäateo 26.47-56; Mäadoco 14.43-50; Odoca 22.47-53)*

¹ Wængongui ingante iinque apænedinqe Itota tömengä emiñænäni tönö wadæ godinqe Quedodöö biyonæ æmæ wedeca godänitapa. Æmæ wedeca odibowæncodë näni ancodë iinque Itota tömengä emiñænäni tönö mänincodë pö guiidänitapa. ² Itota ingante nē odömonguingä Codaa iñömö Itota tömengä emiñænäni tönö mänincodë wantæ iñö wantæ iñö gote ongönäni iinque Itota ingante nē odömonguingä Codaa iñömö mänincodë do adingä ïnongäimpa. ³ Iñinque tontadoidi adocaboque ïnänite æninqe Codaa iñömö edæ tāno beyænte adocodë pongantapa. Ayæ, Wængongui qui, ante nē godönäni ñænænäni tönö Paditeoidi näni wææ wänönäni ïnänite Codaa nempo godönäni æningä inte tömengä tömänäni ïnänite tontadoidi tönö ænte mämongä pönänitapa. Pöninqe tömänäni gonga ticaïnë næænte gongapæncade ticaïnë nææninqe yaëmë næænte Codaa miñæ pönänitapa. ⁴ Itota nämä ante, Æbänö bate wæquümo, ante tömää eñenongä inte awænë tao godinqe tömänäni ïnänite, —Æcänö ingante ante diqui diqui minte pöminii. ⁵ Ante äñongä tömänäni wæætë,

—Itota Näatadeta nē quëwëningä ingante ämönipa.

Änäni ëñëninqué,

—Botö tömëmo ïmopa, ante Itota apænecantapa.

Ayæ nē odömoungingä Codaa iñömö tömënäni weca a ongönongäimpa. ⁶ Itota iñömö, “Botö tömëmo ïmopa,” ante äñongä tömënäni gä godinque onguipoga tæ go wæænänitapa. ⁷ Tæ go wæænäni adinque tömengä adodö,

—Æcänö ingante ante diqui diqui minte pöminii.

Ante äñongä tömënäni wæætë,

—Itota Näatadeta quëwëningä ingante ämönipa.

⁸ Änäni ëñëninqué Itota wæætë,

—Botö tömëmo ïmopa, ante do antabopa. Minitö iñömö botö ïmote ante diqui diqui minte pöminii baï mänänäni ïnänite bæi ongönämaï iedäni.

⁹ Itota Mæmpocä ingante do apænedinqüe, “Bitö edæ pönömi botö ængainäni ïnänite wææ aabo beyæ adocanque incæ wë womönämaï ïnänitapa,” ante nänö angainö baï ñöwo ïnque bacæimpa, ante mänömaï angantapa. ¹⁰ Timöno Pegodo iñömö nē yaëmë næængä inte pædæ guiipote yaëmë æninque, Wængongui qui, ante nē godongä ñænængä pönü ïnongä ingante nē cæcä ingante tæi päninqué tömemonca ïnö wangö tamoncacan-tapa. Pegodo nänö nē wangö tamoncadingä ëmöwo Mäadoco ëmongä ïnongäimpa. ¹¹ Itota wæætë Pegodo ingante,

—Bitö yaëmë adodö da wëe, äninque, Botö wæwenguimämo ante botö Mæmpo pönongä ænïmo inte wæwenguënëmo ïmopa, angacäimpa.

*Itota ingante bæi ongöninque Änato weca ænte godäni
 (Mäateo 26.57-58; Mäadoco 14.53-54; Odoca 22.54)*

¹² Ayæ odömäno tontadoidi tönö tömänäni awënë ayæ oodeoidi awënëidi tönö Itota ingante bæi ongöninque ænänitapa. Æninque tömengä ingante goto wimpote cædänitapa. ¹³ Ayæ adodäni Änato nänöwää Caiapato weca Itota ingante ænte mäo godänitapa. Edæ Caiapato iñömö, Wængonguï qui, ante në godongä ñænængä pöni ïnongä mänii wadepo iñonte ïnongäimpa. ¹⁴ Caiapato wëenëñedë oodeoidi awënëidi ïnänite iïmaï ante në änongä ïnongäimpa. Mönö waocabo beyæ ante adocanque onguïñængä wængä ïnique waa iïmaimpa.

*Pegodo incæ, Dicæ abogaa, angampa
 (Mäateo 26.69-70; Mäadoco 14.66-68; Odoca 22.55-57)*

¹⁵ Itota nänö èmiñængä wacä tönö Timönö Pegodo iñömö tömëna iñömö Itota ingante tee empo godatapa. Mäningä iñömö Itota nänö èmiñængä iñömö, Wængonguï qui, ante në godongä ñænængä pöni nänö në adingä ïnongäimpa. ïnique Itota tönö pöniñque tömengä Wængonguï ingante në godongä ñænængä pöni ïnongä oncö yacömöñää iñömö pö guicantapa. ¹⁶ Pegodo guiquenë odemö yabæ iñö a ongönongäimpa. Wacä Itota müñæ në gocä iñömö, Wængonguï qui, ante në godongä ñænængä pöni ïnongä nänö në adingä iñömö tömengä ocæ èmænte pöniñque baquecä odemö në wææ aacä ingante apænecantapa. Pegodo ingante ämi guicäe, angä èñenique baquecä wi ænecä ate tömengä Pegodo

ingante ænte manguicä guiicantapa. ¹⁷ Manguicä guiiyongä baquecä odemö nē wææ aacä ïñömö Pegodo ingante,

—Bitö adobaï mäningä onguïñængä nänö nē ëmïñænömi ïmipa töö.

Äñongä tömengä wæætë,

—Botö wabo ïmopa, angantapa.

¹⁸ Yoguite ingatimpa. Ayæ nē cædönäni tönö oodeoidi awënëidi wææ wänönäni gongapamö ootoquï, ante näni tadöni gäänë adiyæ ongonte ootodönänimpa. Pegodo adobaï tömänäni tönö godongämæ adiyæ ongonte ootocantapa.

*Në godongä ñænængä Itota ingante angampa
(Mäateo 26.59-66; Mäadoco 14.55-64; Odoça 22.66-71)*

¹⁹ Mänïñedë Änato ïñömö, Wængonguï quï, ante nē godongä ñænængä pöni ïñömö Itota ingante, Bitö nē ëmïñænäni diyæ, änongäimpa. Ayæ Itota nänö odömonte apænegaïnö ante, Æbänö ï, ante tömengä ingante adobaï angantapa. ²⁰ Itota wæætë,

—Waodäni ëñëñänänite botö edonque pöni apænebo ëñëñänitapa. Botö cöwë mïnitö odömöincönë incæ Wængonguï oncö ñænæncönë incæ oodeoidi tömänäni näni pöincönë pö guiidinque odömonte apænebo ëñëñänitapa. Botö cöwë awëmö apænedämaï intabopa. ²¹ Bitö botö ïmote, Æbänö ï, ante quïnante ämii. Botö ïmote nē ëñëñänäni ïnänite ämi ëñente apænedäni ëñencæbiimpa. Edæ mänïnäni ædæmö ëñëñäni ïnänipa.

22 Mänömaïnö angä ëñëninque wææ wänongä adocanque iñömö Itota gäänë ongöninque tömengä ingante tæi tamöninque apænecä,

—Wængonguï quï, ante në godongä ñænængä pöni ïnongä ingante ædö cæte mänömaï ante wæætë änewëë töö.

23 Ante äñongä Itota wæætë,

—Botö wënæ wënæ änimo ïmo baï bitö botö wënæ wënæ änönö ante, Äbänö ï, ante apænebi ëñëmoe. Wæætë edæ näwangä ante apænebo ïnique bitö quïnante botö ïmote tæi tamömpææ, angantapa.

24 Ayæ, Wængonguï quï, ante në godongä ñænængä pöni Caiapato weca gocæcäimpa, ante Änato iñömö Itota ingante ayæ goto wimpoingä iñongante angä ëñëninque tömengä ingante ænte gogadänimpa.

*Pegodo incæ, Dicæ abogaa, wæætë angampa
(Mäateo 26.71-75; Mäadoco 14.69-72; Odoca 22.58-62)*

25 Timönö Pegodo ayæ adiyæ ootoyongante wadäni,

—Bitö tömengä ëmiñænömi adobaï ïmipa töö.

Änäni ëñëninque tömengä,

—Wabo ïmopa, angantapa.

26 Wængonguï quï, ante në godongä ñænængä pöni ïnongä ingante në cædäni iñönänite adocanque iñömö Pegodo nänö në wangö tamoncad-ingä guiidengä ïnongäimpa. Tömengä iñömö Pegodo ingante,

—Bitö tömengä miñæ odibowæncodë ongöñedë bitö ïmi atabopa. Bitö wii ïmitawo.

27 Ante äñongä Pegodo wæætë, Wabo ïmopa, ante tæcæ änewëñongä tawadiya dobæ pegatimpa.

Pidato weca Itota ongongä

(*Määteo 27.1-2; Määdoco 15.1-5; Odoca 23.1-5*)

28 Tæcæ ñääö bayonte Itota ayæ Caiapato weca ongöñongante oodeoidi ïñömö, Mönö tömengä ingante odömäno gobedönadodo awënë Pidato weca ænte gocæimpa, ante cædinque awënë oncö boyæ mäodäni gocantapa. Incæte tömänäni dodäni näni wææ angaïnö beyæ ante guïñente wædinque, Pidato oncönë guiite baï mönitö mümö wentamö ëwocamöni incædömönimpa. ïñæmpa mänömaï cämöni ïnique mönitö Patowa mönü ãæmæ cæyedë cængüï ãedö cæte cængüümönii, ante wædinque guiidämaï ïnänitapa. **29** ïnique Pidato tömänäni weca oncö boyæ taodinque tömänäni ïnänite,

—Íngä onguïñængä ïñömö quïnö wënæ wënæ cæcantawo.

30 Äñongä tömänäni wæætë,

—Mäningä wii wënæ wënæ cæcä inte baï mönitö tömengä ingante wii ænte mämö pædæ godömöni æncædömiimpa.

31 Änäni eñenique Pidato,

—Minitö tömëmïni tömengä ingante ænte godinque mïni wææ yewæmongaïnö baï ante cædinque, Tömengä ingante pangæimpa, ante apænte ãedäni.

Äñongä oodeoidi awënëidi,

—Íñæmpa mïnitö wææ ämïni ïñömïni mönitö cöwë tacamöni wænäni möni cægaïnö baï ãedö cæte

æcämenque ingante wænömöni wænguingää, ante wædänitapa.

³² Odömänoidi mäniñedë wënæ wënæ cædäni ïnänite awää töö godömäente timpodinque wææ tïwadinque godö wænönäni ïnönänimpa. ïnique odömänoidi ïnänite pædæ godöninque oodeoidi wæætë Itota, Æbänö cædäni wænguümoo, ante do nänö angaïnö baï ñöwo ïnque baquinque cædänitapa. ³³ Mäninö änäni ëñeninque Pidato wæætë oncönë ñænæncönë guiidinque Itota ingante äñecä pongä adinque, Pidato,

—Bitö oodeoidi Awënë Odeyebi ïmitawo.

³⁴ Angä ëñente Itota wæætë,

—Bitö nämä pönéninque apænebitawo. Wabänö wacä botö ïmotedö ante bitö ïmite apænecä ëñëmitawo.

³⁵ Ante äñongä Pidato,

—Botö dicæ oodeobo ïmogaa. Tömëmi guiidënäni tönö Wængongü qui, ante né godönäni ñænænäni iñömö bitö ïmite mämö pædæ pönönäni æntabopa töö. Bitö quïnö wënæ wënæ cæbitawo.

³⁶ Äñongante Itota wæætë apænedinque,

—Wii inguipoga quëwënäni änäni beyæ botö Awënë Odeyebo né ingaïmo ïmopa. Botö inguipoga quëwënäni Awënë Odeyebo inte né ämo ïmo baï botö nempo quëwënäni iñömö botö ïmote, Bæi ongonte ænte godämaï incædänimpa, ante wææ cædinque oodeoidi tönö guëa wæætedö wæætë cæcædönänimpa. Incæte wii inguipoga quëwënäni änäni beyæ wæætë edæ wayömö quëwengaïmo inte botö tömëmo nämä incæ Awënë Odeyebo né ingaïmo ïmopa.

³⁷ Mänömaïnö ante Itota apænecä ïnique Pidato,

—Íñæmpa Awënë Odeyebi bitö ïmitawo.

Äñongante Itota wæætë,

—Bitö tömëmi änö baï botö Awënë Odeyebo ïnömoimpa. Näwangä ämipa. Botö ïñömö Wængonguï nänö angaïnö ante, Näwangä impa, ante inguipoga quëwénäni ïnänite apænecæte ante edæ mänii beyænque ante inguipoga ïñömö pö ëñagaïmo ïmopa. Wængonguï näwangä ante nänö angaïnö ante Ao ante éñente në cædäni ïñömö edæ tömënäni tömänäni botö ïmote në éñenäni ïnänipa, angantapa.

³⁸ Äñongante Pidato,

—Æcämë näwangä angää, angacäimpa.

Itota wæncæcäimpa, änänipa

(Mäateo 27.15-31; Määdoco 15.6-20; Odoca 23.13-25)

Pidato mänömaï apænedinque wæætë oodeoidi weca oncö boyæ taodinque apænecantapa.

—Íngä quïnö wënæ wënæ cæcä ingampa, ante éñenämaï ïmopa. Ínique botö dicæ tömengä ingante apænte anguïmo ïmogaa. ³⁹ Wadepo ïñö wadepo ïñö Patowa mïni ææmæ cæönæ mïnitö, Ædänidö tee mònête ongönänii, ante pönëninquæ adocanque émöwo ante botö ïmote apænedinque, Íngä ingante ñimpo cæbi goquingä, ante cöwë ämïnipa. Ínique adocanque ingante, Íngä ïñömö mïni apænedongä ingampa, ante botö tömengä ingante ñimpo cæbo ate ænte gomïni ïnömïnimpa. Ínique ñöwo diyæ. Mïnitö, Oodeomöni Odeye ïñongante pönö ñimpo cæbi abæ tawænte goguinga, ämïnitawo.

⁴⁰ Äñongante tömënäni yedæ tededinque,

—Mäningä ingante dicæ ämöniyaa. Wæætë Badabato ingante ñimpo cæbi gocæ, ante tedewen-gadänimpa.

Badabato wëenëñedë wadäni töönö, Odömäno tæiyæ awënë ingante wido cæcæimpa, ante cædingä ïnongäimpa.

19

¹ Ayæ Pidato angä ate Itota ingante bæi ongonte mäo æmontaiya tæi tæi pänänitapa. ² Tontadoidi daa mongæmenca æninque que que cædinque, Awënë poganta, ante pönö da wencadänitapa. Awënë weocoo wëñacæbiimpa, ante badete tote bæi cædinque Itota ingante opatawæ ëmoncoo pönö daga wëñadänitapa. ³ Daga wëñadinque tömänäni wæætë wæætë tömengä weca ponte äninque,

—Badogaa, bitö oodeo awënë odehyebi ïmipææ.

Ante badete todinque tömengä ingante tæi tamönänitapa.

⁴ Pidato tömänäni weca oncö boyæ adopoque ayæ tadinque oodeoiodi ïnänite apænedinque,

—İngä iñömö æbänö cæcantawo, ante èñencæte ante cæbo ate tömengä wënæ wënæ nänö cædö ante dicæ abogaa. Minitö mänömaïnö ante èñencæmünimpa, ante botö tömengä ingante mïnitö weca ænte mantabo tacä aedäni, angantapa.

⁵ Itota daa mongæmenca poganta encadinque opatawæ ëmoncoo mongænte tayongä Pidato tömänäni ïnänite,

—İngä onguïñængä ongongä aedäni.

⁶ Tömengä ingante adinque, Wængonguü qui, ante në godönäni ñænænäni töönö adodäni ïnänite në wææ wänönäni iñömö yedæ tedewëninque,

—Awǣ ñænquedimǣ cæte ämi wænönäni wængäe. Ämi wænönäni wængäe.

Ante ancaa änewänäni eñeninque Pidato wæætë,

—Minitö iñæmpa tömengä ingante æninque awǣ ñænquedimǣ cæte wænömiñi wængäe. Botö guiquenë iingä wënæ wënæ nänö cædö ante dicæ abogaa.

⁷ Pidato äñongä oodeoidi wæætë iïmaï tedewänänitapa.

—Mönitö wææ yewǣmongaïnö ante eñente quëwemöni imönipa. Iingä iñömö edæ nämä ante edæ, Wængonguü Wëmo iñömo imopa, ante cædinque edæ mäninö möni wææ yewǣmongaïnö ante eñenämaï cæcampä. Mänömaï eñenämaï inte cæcä beyæ tömengä në wænguénengä ingampa.

⁸ Mänömaïnö änäni eñeninque Pidato godömenque güñente wædinque, ⁹ oncönë ñænæncönë adodö pö guuidinque Itota ingante,

—Bitö ædönö quëwente pömi imii.

Ante äñongä Itota guiquenë pæ wëenecä.

¹⁰ Adinque Pidato tömengä ingante,

—Bitö quïnante botö imo tededämaï imii. Botö nämä në tæi piñænte ämo iñömo inte ämo iñinque ñimpo cædäni gobaïmipa. Botö wadö ante ämo iñinque bitö imote do awǣ ñænquedimǣ cæte wænönäni wæmaïmipa, ante eñenämaï imitawo.

¹¹ Äñongante Itota wæætë,

—Wængonguü bitö tæi piñænte ämämo ante godönämaï ingä baï bitö tömëmi tæi ämi imi diyæ botö imote anguïmiyaa. Mänömaï beyæ bitö imite, Wænömi wæncæcäimpä, ante botö imote në pædæ

pönöningä iñömö edæ godömenque wënæ wënæ cæcä ingampa, ante apænecantapa.

12 Mänömaïnö angä ëñëninque Pidato, Æbänö ñimpo cæbo goquingää, ante cædongäimpa. Cæyongä oodeoidi wæætë godömenque yedæ änönänimpa,

—Bitö mäningä ingante ñimpo cæbi baï bitö odömäno tæiyæ awënë Tetædo æmigo dicæ ïmiyaa. Æcämenque iñömö edæ, Botö awënë iñömoimpa, ante në angä inte tömengä iñömö Tetædo ingante në püinongä ingampa.

13 Mäninö änäni ëñëninque Pidato iñömö, Itota ingante ænte tao godinque awënë nänö apænte äimpaa gote tæ contacantapa. Pidato nänö tæ contayömö iñömö, Dicacoo ayadi baï näni caayömö impa, ante näni änömö ïnique ebedeo tededö, Gabata, näni änömö ïnönimpa. **14** Patowa näni ææmæ cæyedë ïnque bayö oodeoidi, ïimö ate guémanguïönæ inguimpa, ante mönö ñöwoönæque cæcæimpa, ante näni cæönæ ïnönimpa. ïiönæ wodo tæcæ bæcä bayonte Pidato oodeoidi ïnänite,

—Iingä iñömö münitö Odeye ïnongä ingampa.

15 Äñongante yedæ änique tömënäni,

—Tömengä ingante wænömi wængäe. Tömengä ingante wænömi wængäe. Awää timpote ämi wænönäni wængäe.

Ante ancaa änewëñönäni Pidato wæætë,

—Botö iñömö münitö Odeye iñongante awää timpote ämo wænönäni wængäe, ante änewëmünitawo.

Angä ëñëninque Wængonguï quï, ante godönäni ñænænäni iñömö,

—Tetædoque incæ mönitö awënë odehye ïnongä apa cæbii, änewënönänimpa.

16 Ancaa änewënönäni Pidato, Awää ämo timpote wænömïni wængäedäni, ante Itota ingante tontadoidi ïnänite pædæ godongä ængadänimpa. Ayæ tömänäni Itota ingante ænte gogadänimpa.

*Itota ingante awää timpodäni wængäimpa
(Määteo 27.32-44; Määdoco 15.21-32; Odoca 23.26-43)*

17 Itota incæ tömengä timpoquïwæ æninque mongænte taodinque “Ocataïnö” mönö äñömö pongantapa. Mäniñömö ante ebedeo tededö, Godogota, näni äñömö impa. **18** Mäniñömö pöñongante tömänäni awæ ñænqedimæ cædinque tömengä ingante töö godonte timpodinque wææ tiwadinque ængæ gantidënäni ongongantapa. Ayæ wada ïnate tömengä weca æmatæ ïnö æmatæ ïnö mämö adobai cæte ængæ gantidënäni wægöñöna Itota tæcæguedë wægongä ingantapa. **19** Pidato angä yewæmöinta, Näni ëñenguinta, ante yewæmonte æninque ñænqedimæ iwää wo cædänitapa. “Itota Näatadeta quëwëningä oodeoidi Awënë Odehye ïnongä ingampa,” ante yewæmonte wo cæte ongongatimpa. **20** Itota ingante näni timpodïñömö eyequei i ïnique oodeoidi nanguï ïnäni tömänäni näni quëwëñömö ta pöinque Pidatoidi näni yewæmöinta adänitapa. Mäninta ïñömö ebedeo tededö datii tededö guidiego tededö ante yewæmonte ingatimpa. **21** Oodeoidi beyæ ante, Wængonguï qui, ante næ godönäni ñænænäni ïñömö Pidato weca godinque tömengä ingante,

—Bitö, “Oodeoidi Awënë Odeye ïnongampa,” ante yewæmönämaï inguënë quëwëe. Wæætë tömengä nämä nänö angainö baï, “Botö oodeoidi Awënë Odeyebo ïnömoimpa, ante në änewëningä ingampa,” ante yewæmoe.

[22](#) Ante änewëñönäni Pidato wæætë,

—Botö yewæmöninö ante yewæmönimo inte botö wæætë wadö ante yewæmönämaï incæboimpa.

[23](#) Tontadoidi ïñömö tömengä ingante awää tempote ængæ gantidënäni wægöñongä tömënäni tömengä weocoo ïnï æninque menooga go menooga cönöninque adocanque adocooque adocanque adocooque æninque tömänäni ænönänimpa. Täno mongæincoo guiquenë ayæ öñoncoopa. Mänincoo ïñömö bæbængapaa badönämaï incoo tömancoo adocooque da wëñaque badöi ïnimpa. [24](#) Adocooque wänä ñænämaï ingæimpa, ante adodäni godongämæ tededinque,

—Æcänö quinca nö ta adinque tömengä mänincoo æncæcäimpa, ante wææntodönänitapa.

Edæ Wængongui angä eñente dodäni ïimaï ante näni yewæmongaïnö baï ñöwo ïlinque baquinque tontadoidi mänömaï cædänitapa. “Edæ botö weocoo ïnï ö æninque tömënäni näni caboque wacä ingä wacä ingä nénempodänitapa. Ayæ, Æcänö quinca nö ta adinque tömengä mänincoo æncæcäimpa, ante wææntodöninque ænänitapa,” ante näni yewæmongaïnö baï tontadoidi ñöwo cædänitapa.

[25](#) Itota ingä näni ængæ gantidëñömö tömengä wääna töön wääna töniñacä näna caya ayæ Codeopato nänöogængä Mäadiya töön wacä

Määdiya Määgadadënä mäniiñömö pöninque eyequei a ongönänitapa. ²⁶ Itota iñömö tömengä wääñä ïnante acantapa. Ayæ botö tömengä miñæ në godïmo iñömö tömengä nänö në waadebo iñömo inte tömënä weca ongömo adinque Itota tömengä wääñä ïnante,

—Badä ëñëmii. Mäningä iñömö mënö wengä bacæcäimpa.

²⁷ Äninque tömengä emiñænimo iñömote,

—Botö emiñænimi ëñëmi, Mäninä iñömö botö badä incæ bitö badä bacædäimpa, angacäimpa.

Íninque botö Itota nänö në emiñænimo inte tömengä nänö änöñedë täno ænte mämömo pöninque tömengä wääñä iñömö botö oncönë cöwë owodöñäimpa.

Itota incæ wængäimpa

(Määteo 27.45-56; Määdoco 15.33-41; Odoca 23.44-49)

²⁸ Quïnö bacæimpa, ante ñöwo iinque batimpa, ante në ëñenongä inte Itota iñömö edæ, Wængongui angä ëñente näni yewæmongaïnö baï ñöwo iinque bacæimpa, ante cædinque,

—Botö gæwænte awædö, ante apænecantapa.

²⁹ Adoyömö biñömæ näni ämæ baï wædænque godonte näni ænímæ owætadë engate ongö adinque tömënäni dayömö baï æninque mänimænë pædæ guidonte aa beyonte wæä tadonte æninque iitopowænca näni äwænca ongontoca goto wencadodinqe Itota önöne pædæ æænö pæ mänänitapa. ³⁰ Pæ mäñönäni Itota oo guëmante bedinque,

—Ñöwo iinque batimpa.

Ante apænedinque tömengä ocabo ædæ wææncadinque tömengä önöwoca wadæ goyöwoca do wængäimpa.

Itota betagonta ïnö tontado boo tænongä

³¹ Iimö ate, Mönö guëmanguïönæ iñömö Patowa inguiönæ beyæ godömenque waa eönæpa, ante oodeoidi, Nöwoönæque cæcæimpæ, ante näni cæönæ iñimpa. Oodeoidi awënëidi, Awää në ongönäni baö mänïwää guëmanguïönæ ongönämaï incædänimpa, ante Pidato weca godinque tömengä ingante, Iinäni näni timpodïwää në ongönäni quingæ wæncædänimpa, ante cædinque bitö tömënäni önömënë bamë ämi wadäni taa mænäni do wæncædänimpa. Ayæ tömënäni baö o togænte pædæ wæænonte ämi ænänie, änänitapa. ³² Mänii beyæ tontadoidi pöningue Itota weca tåno näni në aengæ gantidëningä önömënë bamë taa mæninque edæ ayæ näni në timpodïngä wægongä önömënë bamë taa mænänitapa. ³³ Taa mæninque Itota weca pöningue tömengä do wængäi adinque tömengä önömënë taa mænämaï iñönänimpa.

³⁴ Wæætë tontado adocanque Itota betagonta ïnö boo tænöñongä wepæ tönö æpæ guï gotimpa. ³⁵ Botö mänïnö bayonte në adïmo inte, Æbänö näwangä batimpa, ante nö apænebopa. Ayæ, Botö änö ante näwangä impa, ante do eñëmopa. Minitö adobaï eñente pönençæmïnimpa, ante apænebopa. ³⁶ Edæ, “Tömengä bamë adomenque incæ taa mænte wædämaï incæcæimpæ,” ante Wængonguï angä eñente näni yewæmongaïnö baï bacæimpæ, ante mänömaï batimpa. ³⁷ Ayæ edæ, “Waodäni näni në boo tænöningä ingante

aquïnäni ïnänipa," ante Wængonguü angä ëñente wataa näni yewæmongainö baï ïnque bacæimpa, ante mänömaï batimpa.

*Itota wodi baö ïnï mäo daga wënänipa
(Määteo 27.57-61; Määdoco 15.42-47; Odoca 23.50-56)*

³⁸ Ayæ ate Adïmatea quëwengä Ootee ïñömö oodeoidi awënëidi ïnänite guïñente awædö, ante awëmö Itota ëmiñæningä ïnongäimpa. Tömengä ïñömö Pidato Awënë ingante, Itota wodi baö pönömi ænte wëmoe, angantapa. Pidato Ao angä ëñeninque Ootee do pöninque Itota wodi baö timpodïwää ongöñongante o togænte pædæ wæænonte ængantapa. ³⁹ Ayæ Nlicodemö wëenëñedë Itota weca woyowotæ ëñacæ në pöningä ïñömö Ootee müñæ pongantapa. Tömengä müidamö näni änömö nanguü tï nämö tönö aadoemö näni änömö nanguü oguü wamö tönö adoyömö näni wempo cædïmö todëinta quido ganca ænte pongantapa. ⁴⁰ Ootee tönö Nlicodemö ïñömö Itota wodi baö æninque nïnocoo näni ancoo guiyancoo incæ doyænc oo mäninc oo oguü wamö näna ænte pönïmö ænte wäne cædedatapa. Ayæ oodeoidi daga wencæte ante näni cægaï baï adobaï cædinque tömëna näna wäne cædincoo inte tömengä baö wïni wïni cægadaimpa. ⁴¹ Itota ingante näni timpodïñömö eyequeï gönea ïnimpa. Adodea ïñömö müintatodë näni ñæ wodïñömö örontatoque ïnimpa. ⁴² ïimö ate guëmanguïönæ inguimpa, ante oodeoidi, Nöwoönæque cæcæimpa, ante näni cæönæ impa, ante beyæ, Ontato eyequeï impa,

ante tömënäni Itota wodi baö mänïñömö daga wengadänimpa.

20

Itota nē wæningä incæ ñäni ömæmonte quëwengä

(*Määteo 28.1-10; Määdoco 16.1-8; Odoca 24.1-12*)

¹ Oodeoidi guëmanguïönæ Tabado go ate mönö Dominco tæcæ ooque pönente bayedë Määdiya Määgadadënä Itota wodido ponte ayongä dicabo ontato tee mönocæte ante näni da pæñæninca incæ do wëä godö concæi intapa. ² Botö Itota näno nē waadedïmo töön Timönö Pegodo iñömö Itota miñæ möna nē godincaya iñömönate Määdiya Määgadadënä wæætë, Mänömaï impa, ante adinque mönatö weca pogodo ponte apænecantapa,

—Awënë Itota wodi baö ontatodë öñöñongante ænte taodinque ædonö mäo ñö cædänii, ante éñenämaï ïmönipa.

³ Ante apæneyongä Pegodo töön botö Itota miñæ möna nē godincaya iñömö tömengä wodido quingæ gote pogodo pontamönapa. ⁴ Guëa pogodo gomöna incæte tömengä émiñænïmo botonque quingæ tömengä wodido täno pontabopa. Pegodo ayæ pongantapa. ⁵ Mänïñömö täno pöninque ædæ wæænte guiite ayömo iñäna näna wini caadincooque öñö abo incæte guiidämaï intabopa.

⁶ Timönö Pegodo botö miñæ ayæ nē pöningä Itota wodido ontatodë ponte wääne guicantapa. Wääne guiyongante doyæncooque iñäna näna wini caadincooque mänïñömö öñö acantapa. ⁷ Ayæ Itota wodi ocabo näna ñäni cæcadincoo adobaï öñö acantapa. Mänincoo doyæncoo töön wii adoyömö

ñönonte intapa. Wæætë iincoo nää wënente nänënë ñö cæte öñö acantapa. ⁸ Ìnique botö tömengä wodido ontatodë tåno në pönimo incæte ñöwo tæcæ adobaï wäänë guitabopa. Guiite ayömo, Itota nänö öñoniñömö æbänö ï, ante adinque, Tömengä ñäni ömæmonte quëwengä ingampa, ante pönentabopa. ⁹ Edæ Wængongui angä ëñente yewæmöninque dodäni, Mönö Codito iñömö do wæningä incæ ñäni ömæmonte quëwenguënengä incæcäimpa, ante mönatö mäniñedë ayæ ëñenämaï ïnömönaimpa. ¹⁰ Ayæ mönatö tömengä miñë næ godümöna iñömö wadæ godinque tömämöna oncönë ocæ ëmænte gotamönapa.

*Itota iñömö Mäadiya Mäagadadënä weca pongä
(Mäadoco 16.9-11)*

¹¹ Mäadiya guiquënë Itota wodido ontatodë yabæ ïnö a ongonte wædongäimpa. Mänömaï wædinque tömengä, Abote, ante ædæ wæænte guiite ¹² adinque Wængongui anquedoda näämæntacoo mongæna inte Itota wodi baö öñoniñömö tæ contada ïna acantapa. Adocanque Itota wodi ocabo öñoniñömö tæ contayongä wacä Itota wodi önöwa öñoniñömö tæ contate ongongä acantapa. ¹³ Tömëna iñömö tömengä ingante,

—Onquiyæmï, miñö quïnante wæmintawo.

Äna ëñeninque tömengä wæætë,

—Botö Awënë wodi baö ïnö ö ænte godäni awædö. Ædönö mäo ñö cædänii, ante ëñenämaï wæbopa.

¹⁴ Mäninö änique Mäadiya dadi ëmænte ayongä Itota mäniñömö a ongongä adinque Itota incæcä tömengä ëñenämaï ingantapa. ¹⁵ Itota iñömö,

MİNÖ QUİNANTE WÆMINTAWO. ÆCÄNÖ INGANTE ANTE DIQUI DIQUI MİMINTAWO.

Ante angä ëñeninque Määdiya, ïngä ïñömö wabänö gönea ömæ wite në aacä ingampa, ante öñowënенque pönéninque,

—Ëñëmi, bitö tömengä wodi baö ïnï wayömö ænte mäobi inte baï ædönö gote ñö cæbitapa, ante apænebi ëñëmoe. Apænebi ëñeninque botö tömengä wodi baö do gote æmaïmopa.

16 Äñongante Itota tömengä ingante,

—Määdiya, angantapa.

Angä ëñeninque tömengä weca dadi ëmænte ebe-deo tededö änique,

—Adaböni, angantapa. Mäninö mönö tededö, “Awënë në Odömömi ïmi,” ante impa.

17 Itota iñömö,

—Edæ botö ayæ botö Mæmpo weca ocæ ëmænte godämaï ïmopa, ante adinque mìnö botö ïmo pæ mänämaï iedä, angantapa. Wæætë mìnö botö töniñadäni weca godinque tömänäni ïnänite ïimaï apænebi ëñencædänimpa. Botö ñöwo botö Mæmpo weca ocæ ëmænte goquïmo ïmopa. Tömengä iñömö mïnitö Mæmpo adobaï ïnongampa. Botö ñöwo botö Wængongui weca ocæ ëmænte goquïmo ïmopa. Tömengä iñömö mïnitö Wængongui adobaï ïnongampa, angantapa.

18 Itota angä ate Määdiya Mäagadadënä iñömö Itota nänö në ëmïñænïnäni weca pöninque, Awënë Itota ingante atabopa, änique, Tömengä ïimaïnö ante apænecä ëñentabopa, ante tömänäni ïnänite mäo apænegacäimpa.

*Itota ïñömö tömengä ëmïñænïnäni weca pongä
(Määteo 28.16-20; Mäadoco 16.14-18; Odoca
24.36-49)*

¹⁹ Guëmanguïönæ go ate ïimö ate wëmö bayö tömengä ëmïñænïnäni adoyömö pöningue, Oodeoidi awënëidi ïänite ancai guïñente awædö, ante odemö tee mönete ongönänitapa. Itota tömänäni weca pö guïite tæcæguedë a ongöninque,

—Guïñenämaï inte gänë pönencæmïnimpä, angan-tapa.

²⁰ Mänïnö angä ate tömengä önompo odömöningue tömengä betagonta odömongä adänitapa. ïnique mönü Awënë ingante adinque tömengä ëmïñænïnäni nanguï watapæ todänitapa.

²¹ Itota wæætë adodö,

—Guïñenämaï inte gänë pönencæmïnimpä, angan-tapa. Botö Mæmpo ïñömö botö ïmote nänö da pönongaïmo ïmo baï botö adobaï mïnitö ïmïnite da godömo goquïmïni ïmïnipä.

²² Ante apænedinqüe tömänäni baonga woo öongate apænecä,

—Botö ñöwo pöni mïnitonga Wængongui Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante pönö pönömo æedäni.

²³ Në wënæ wënæ cæcä ingante adinque mïnitö tömengä ingante godö ñimpo cæmïni ïnique Wængongui adobaï tömengä ingante godö ñimpo cæcä quëwëmaingampa. Mïnitö wæætë né wënæ wënæ cæcä ingante godö ñimpo cædämaï ïmïni ïnique Wængongui adobaï cædämaï inte tömengä ingante pönö ñimpo cædämaï ïmaingampa.

*Itota ñäni ömæmonte né quëwengä ingante
Tömato acä*

24 Itota ëmiiñænïnäni adoyömö a ongöñönäni tömengä pö guite tömënäni weca tæcæguedë a ongöñongä tömengä ëmiiñæningä adocanque Töma mewoga ëmongä Äancadënaque iñömö dæ angampa. **25** Ayæ ate Itota nänö né ëmiiñænïnäni wadäni iñömö,

—Mönö Awënë ingante atamönipa, ante Töma ingante apænedäni éñeninque tömengä wæætë,

Botö iñömö tömengä önonempo nani daagö timpodüñömö, Æyömönö empocä, ante adinque önongompoca gampodinque ayæ tömengä betagonta iñö nani tapa tænonte codüñömö botö tömëmo önongompoca gampote ate pönëmaï wædö, angantapa.

26 Wacä témäna go ate Itota ëmiiñænïnäni wæætë oncönë adoyömö pö guite a ongöñönäni Töma tömënäni tönö godongämæ pö guite a ongongan-tapa. Odemö tee mönete ongö incæte Itota iñontobæ pö guite tömënäni weca tæcæguedë a ongöninque,

—Guïñenämaï inte gänë pönencæmïnimpä, angantapa.

27 Ayæ Töma ingante,

—Bitö tömëmi önongompoca pædæ pompodinque botö önompo ae. Pædæ guipote botö betagonta iñö gampoe. Ayæ, Wabänö incædö, ante änämaï incæbiimpa. Wæætë pönëe.

28 Ante äñongä Töma,

—Botö Awënë iñömi ïmpa. Ayæ adobaï botö Wængongui iñömi ïmpa, angantapa.

29 Ayæ Itota tömengä ingante,

—Botö ïmote ate pönëmi ïmpa. Wæætë në adämaï ïnäni incæ botö ïmote pönënäni ïnique tömenäni näni toquinque ingæimpa, angacäimpa.

*Wää nänö yewæmongainta quïnante
yewæmongacäi*

³⁰ Tömengä ëmïñænïnäni weca Itota, Ëñencædänimpa, ante wadö wadö cædinque tömengä nänö bamönengæ ayæ godömenque nanguï pöni cægacäimpa. Botö iñömö ïntaa yewæmönique mänïnö tömengä nänö cægaïnö ante wiï tömää yewæmontabopa. ³¹ Wæætë mänïnö ante yewæmönique botö, Itota mönö Codito ïnongäimpa, ante ayæ, Tömengä Wængonguï Wengä ïnongä ingampa, ante münitö pönencæmïnimpa, ante yewæmontabopa. Edæ tömengä ëmöwo beyænque münitö mänömaïnö ante pönënique cöwë wænämaï quëwencæmïnimpa, ante botö ïnta yewæmömopa.

21

*Itota tömengä ëmïñænïnäni 7 ganca ïnäni weca
pongä*

¹ Ayæ ate tömengä ëmïñænïnäni Tibediapæ näni ämæ yæwedeca ëmõnaiboga ongöñönäni Itota iñömö tömenäni weca pönique a ongongä adänitapa. Edæ ïïmaï batimpa. ² Timönö Pegodo adocanque, Tomato Äancadënaque näni änongä tönö Gadide-abæ Cänaa në quëwengä Näatänaedo mënaa, Tebedo wëna näna caya mënaa, ayæ Itota nänö në ëmïñænïna wada mënaa mänimpodäni adoyömö ongöñönänimpa. ³ Timönö Pegodo iñömö tömengä tönö ongönäni ïnänite,

—Botö ñöwo gæyæ dadoncæ tao gobopa.

Angä ëñëninque tömënäni iñömö,

—Bitö miñæ gocämönimpa.

Äninque, Ægodöedäni gomompa, ante tao godinque wipodë godongämæ guiidinque tömää woyowotæ gæyæ dadoncæ cædäni incæte gæyæ dæ ænämaï ïnönänimpa. ⁴ Ñäö bayonte Itota iñömö ëmönaiya yæwedeca a ongongä adinque, Itota ingampa, ante tömengä ëmiñænänäni incæ ëñënaïmaï ïnänitapa. ⁵ Ayæ tömengä tömënäni ïnänite yedæ aa pedinque,

—Iñänäni, gæyæ æmünitawo.

Äñongante,

—Ænämaï ïmönipa.

⁶ Änäni ëñëninque tömengä wæætë,

—Minitö dicamonca wipo tömämæ ïnö æpænë wo guitodonte gæyæ dadonte æedäni.

Tömengä nänö ämaï cædinque tömënäni nanguï poni gæyæ dicamonca date owo adinque aedö cæte dicamonca wëä pönonte ænguinänii. ⁷ Itota ëmiñænimo tömengä nänö né waadebo ïnömo inte botö Pegodo ingante apænedinque,

—Iingä iñömö mönö Awënë Itota ingampa.

Ämo ëñëninque Timönö Pegodo iñömö tömengä yabæcoo nänö gä tadongate cönöninc oo æninque daga wëñate æpænë to go ti wææningue ömaa taocantapa. ⁸ Wadäni Itota nänö né ëmiñænänäni iñömö yæwedeca obo poni tiëe mætodo ganca bai iñömö wäi wocædäni ïnique wipodë ayæ owodäni iñömö Pegodo miñæ wogaa godinque dicamö gæyæ eyede poni wëä pönö pönänitapa.

⁹ Tömënäni wipodë inte pædæ æænoncado ponte

ayönäni, *Æænonguü*, ante gonga ëmöñömö gæyæ öñö adinque adoyömö wædænque päö cō cæte öñö adänitapa. ¹⁰ Itota tömänäni ïnänite,

—Gæyæ mïni ñöwo ænni wædænque ænte pöedäni.

¹¹ Angä eñeninque Timönö Pegodo wipodë pö guiidinque dicamö ænte ëmönaiya wëä tadongan-tapa. Edæ tiento tincoenta i todee ganca ïnäni mänimpodäni gæyæ ñænængade dicamö ïñömö eyede owodäni incæte dicamö wangö témönämaï ïnimpä. ¹² Itota ïñömö tömänäni ïnänite,

—Pö cæedäni,

Äñongante tömengä ëmïñænïnäni tömänäni, Mönö Awënë Itota ingampa, ante eñeninque, *Æbidö* ïmii, ante tömengä ingante ædö cæte anguinäni. ¹³ Itota gongapamö ïñömö pöninque päö ænte tömänäni ïnänite pædæ godongä ænäni ïnique tömengä ayæ gæyæ öñö ænique tömänäni ïnänite pædæ godongä cænänitapa.

¹⁴ Mänömaï cædinque Itota do wæningä incæ ñäni ömæmonte quëwente mempoga do ponte a ongöningä inte ñöwo tömengä ëmïñænïnäni weca mempoga go adopoque pongacäimpa.

Timönö Pegodo ingante Itota apænecä

¹⁵ Tömänäni ïnique cænäni ate Itota ïñömö Timönö Pegodo ingante,

—Timönö Wäö wëmi eñëmi. Botö ïmo mänïnäni pönömenque waadete pönëñönäni bitö ïñömö näwangä botö ïmote godömenque waadete pönëmitawo.

Äñongä,

—Awënë, Ao ämopa. Bitö ïmite botö waadedö ante bitö do eñëmipa.

Angä ëñëninque Itota,

—Waodäni iñömö botö obegaidi wënäni baï iñönänite bitö tömënäni ïnänite botö angainö ante odömonte apænebi ëñencädänimpa, angantapa.

16 Ayæ wæætë,

—Timönö Wäö wëmi ëñëmi. Bitö näwangä botö ïmote waadete pönëmitawo.

Äñongä,

—Awënë, Ao ämopa. Bitö ïmite botö waadedö ante bitö do ëñëmipa.

Angä ëñëninque Itota,

—Waodäni botö obegaidi baï iñönänite bitö tömënäni ïnänite aacæbiimpa, angantapa.

17 Itota mempoga go adopoque tömengä ingante,

—Timönö Wäö wëmi ëñëmi. Bitö botö ïmote waadete pönëmitawo, ante angantapa.

Itota mempoga go adopoque tömengä ingante, Bitö botö ïmote waadete pönëmitawo, ante angä ëñëninque Pegodo wæwente ïnongäimpa. Incæte Itota ingante,

—Awënë bitö tömää ëñëmi ïmipa. Bitö ïmite botö waadedö ante bitö do ëñëmipa.

Ante wæyongä Itota wæætë,

—Waodäni iñömö në botö obegaidi baï iñönänite bitö tömënäni ïnänite botö angainö ante odömonte apænebi ëñencädänimpa. **18** Bitö ïmite näwangä ämopa. Bitö wëñæmiyedë tömëmi nämä daga wëñadinque, Ædönö goinëmo, ante bitö goinënonque do gobi ïmitapa. Nöwo iñömö bitö picämi bayedë bitö pædæ gopoyömi wacä incæ bitö ïmite godö daga wëñadinque bitö goinënamäi iñömö mäniñömö bitö ïmite mäocä gocæbiimpa.

19 Pegodo ingante mänömaïnö ante apænedinque Itota iñömö, Tömengä ingante æbänö wænönäni wæñongä Wængongui ñäo apäite baï nänö ëmönö edonque bacæimpa, ante odömoncæte ante apænegacäimpa. Ayæ godömenque tömengä ingante,
Botö miñæ tee empo pöe, angacäimpa.

Itota ëmïñæningä nänö në waadecä

20 Pegodo guiquenë dadi ëmæente botö Itota ëmïñænímo nänö në waadebo iñömö tömëna miñæ tee empo pömo acantapa. Mänímo iñömö do möni cæñedë Itota tönö ääñömonque tæ contadinque, “Awënë bitö ïmi aecänö godö odömonguïnaa, apænebi ëñëmönie,” ante në apænedimo iñömoimpa. **21** Pegodo botö ïmo adinque Itota ingante,

—İngä iñömö në tee empo pongä diyæ æbänö tömengä beyæ bacæimpa.

22 Äñongä Itota wæætë,

—Botö ocæ ëmæente ponguinganca tömengä ayæ quëwencæcäimpa, ämo baï bitö wæætë ædö cæte në ämi inguïmii. Botö iñömö në anguïmo ïmopa. Bitö guiquenë botö miñæ tee empo ponguënëmi ïmipa, angantapa.

23 Mänömaï beyæ pancadäniya möni töniñadäni weca godinque gode ä gode ä cædinque botö ïmotedö ante apænedinque, İngä iñömö cöwë wænämäi quëwenguingä ingampa, ante tedewengadänimpa. Itota iñæmpa, İngä iñömö wænämäi quëwencæcäimpa, ante änämäi ingacäimpa. Wæætë, “Botö ocæ ëmæente ponguinganca tömengä ayæ quëwencæcäimpa,

ante ämo baï bitö ædö cæte anguümii. Botö anguümo ïmopa,” ante mäningue angacäimpa.

24 Tömänäni, llingä wænämäi quëwengä ingampa, ante näni në apænedïmo iñömö edæ botö tömengä näönö në emiñænïmo adobo ïmopa. Tömëmo, Æbänö batimpa, ante botö apænedö iñömö näwangä ante në apænedïmo inte botö adodö ante tömänö ante në yewæmönïmo ïmopa. Mäninö ante botö angaïnö iñömö näwangä impa, ante mönitö eñemönipa.

25 Itota iñömö nanguï poni godömenque wadö wadö cægacäimpa. Æbänö cæcää, ante tömää näönö cægaïnö ante adinque yewæmömöni baï mänintacoo möni yewæmönintacoo nönononguï ante edæ inguipoga tömäo incæ wii eyepæ incædönipa, ante pönemopa. Mäninque ante yewæmömopa.

**Wængongui nänö Apænegaïnö
New Testament in Waorani (EC:auc:Waorani)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Waorani

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waorani [auc], Ecuador

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Waorani

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

9bedab5a-39ff-5163-a35b-8056cbbe8690